

Onsdag den 24. marts 2021 (D)

1

86. møde

Onsdag den 24. marts 2021 kl. 13.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. F 56:

Forespørgsel til statsministeren om smittetryk i Vollsmose. (Hasteforespørgsel).

Af Pia Kjærsgaard (DF), Pernille Vermund (NB) og Inger Støjberg (UFG).

(Anmeldelse 23.03.2021. Fremme 23.03.2021).

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

(Se nedenfor).

3) Forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til uddannelses- og forskningsministeren om opdatering af magtudredningen.

Af Morten Messerschmidt (DF), Eva Kjer Hansen (V), Peter Seier Christensen (NB) og Henrik Dahl (LA).

(Anmeldelse 27.01.2021. Fremme 02.02.2021).

1) Til justitsministeren af:

Ulla Tørnæs (V)

Vil ministeren gøre ophold i et dansk sommerhus med en udenlandsk lejer eller på en campingplads til et anerkendelsesværdigt formål, hvis lejeren kan fremvise en negativ covid-19-test ved grænsen? (Spm. nr. S 1168).

2) Til justitsministeren af:

Kristian Hegaard (RV)

Er ministeren villig til at handle i strid med dansk sikkerhed og Center for Terroranalyse vurdering om, at danske børn er i øget risiko for radikalisering med dertilhørende øget terrorrisiko, såfremt de ikke hjemtages fra syriske lejre? (Spm. nr. S 1180).

3) Til sundhedsministeren af:

Anni Matthiesen (V)

Er ministeren enig i, at dokumentation for vaccination mod covid-19 skal være adgangsgivende til åbne faciliteter i samfundet som eksempelvis landets udendørs forlystelsesparker på lige fod med fremvisning af en negativ coronatest, der er højst 72 timer gammel? (Spm. nr. S 1172).

4) Til sundhedsministeren af:

Anni Matthiesen (V)

Mener ministeren, at det er både logisk og rimeligt, at man på Bornholm må gå til frisør – hvor nærkontakt er uundgåeligt – hvis man blot kan dokumentere en gennemført vaccination mod covid-19, mens dokumentation for en gennemført covid-19-vaccination ikke er adgangsgivende, hvis man vil på opdagelse i f.eks. Legoland eller en af landets øvrige udendørs forlystelsesparker, hvor smitterisikoen ifølge eksperter er minimal? (Spm. nr. S 1173).

5) Til sundhedsministeren af:

Liselott Blixt (DF)

Mener ministeren, at det er i orden, at Region Hovedstaden har brugt 90 ud af de 141 mio. kr., der er blevet tilført for at løfte kvaliteten i psykiatrien, til at betale gæld af, og hvad agter ministeren at gøre? (Spm. nr. S 1181, skr. begr.).

6) Til sundhedsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

Hvad er ministerens holdning til, at den smalle genåbningsplan for skoler og uddannelser var baseret på den tidligere SSI-opgørelsesmetode, som nu er ændret, jf. nyheden den 18. marts 2021, og som har vist sig at være for pessimistisk i forhold til smitteudviklingen, og mener ministeren, at det giver anledning til, at skoler og uddannelser kan genåbnes med det samme? (Spm. nr. S 1187, skr. begr. (omtrykt)).

7) Til sundhedsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

Mener ministeren, det er rimeligt, at SSI's modelleringsgruppe har brugt skolelukningerne som en selvregulerende adfærdsmekanisme, der har gjort, at den konkrete effekt af skolelukningerne faktisk er mindre, fordi det er en afledt effekt, at forældrene holdes mere hjemme, f.eks. via hjemmearbejde, fordi deres børn har været hjemsendt fra skole? (Spm. nr. S 1189).

8) Til transportministeren af:

Ulla Tørnæs (V)

Hvad agter ministeren at gøre for at løse problemet med de elledninger på strækningen mellem Brande og Esbjerg, som er en forhindring for transporten af vindmøllekomponenter til Esbjerg? (Spm. nr. S 1162).

9) Til børne- og undervisningsministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V)

Hvorfor vil ministeren ikke vise mere fleksibilitet i genåbningen af ungdomsuddannelserne, så ungdomsuddannelserne f.eks. får mulighed for at tilbyde undervisning med fremmøde til nye grupper af elever, når andre grupper af elever alligevel ikke er til stede på skolen? (Spm. nr. S 1193).

10) Til forsvarsministeren af:

Marcus Knuth (KF)

Er ministeren stadig væk af den opfattelse, at det ikke er relevant at svare på spørgsmål vedrørende forsvarrets og beredskabets støtte til aflivningen af samtlige danske minkbesætninger?
(Spm. nr. S 1059 (omtrykt)).

11) Til forsvarsministeren af:

Marcus Knuth (KF)

Hvad mener ministeren om, at danske soldater, der udsendes til Irak, ikke tilbydes en vaccine mod covid-19 før udsendelse?
(Spm. nr. S 1115 (omtrykt)).

12) Til forsvarsministeren af:

Niels Flemming Hansen (KF)

Hvad kan ministeren oplyse om dialogen mellem Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og ISS med henblik på at opløse partnerskabskontrakten, herunder om ministerens holdning til og involvering i sagen?
(Spm. nr. S 1192).

13) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Michael Aastrup Jensen (V)

Vil ministeren svare på, om regeringen efter ministerens opfattelse gør nok for at oprette nye uddannelser og uddannelses tilbud uden for de store universitetsbyer?
(Spm. nr. S 1174).

14) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Michael Aastrup Jensen (V)

Vil ministeren svare på, om der efter ministerens opfattelse er behov for at justere prækvalifikationskravene til oprettelsen af nye uddannelser og uddannelses tilbud uden for de store universitetsbyer, så flere uddannelsesinstitutioner vil kunne oprette attraktive uddannelser og uddannelsesudbud?
(Spm. nr. S 1175).

15) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katarina Ammitzbøll (KF)

Hvad vil ministeren gøre for at mindske risikoen for stigende frafald fra vores uddannelser i kølvandet på nedlukningen?
(Spm. nr. S 1177).

16) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katarina Ammitzbøll (KF)

Hvad vil ministeren gøre, for at forskningen ikke kommer til at lide varig skade af nedlukningen?
(Spm. nr. S 1178).

17) Til indenrigs- og boligministeren af:

Heidi Bank (V)

Hvad vil ministeren sige til den borger, der har stået på ventelisten til at få en lejlighed i den private boligmasse, men som nu springes over i køen af andre, fordi regeringen ønsker kommunal råderet over hver tiende private lejlighed?
(Spm. nr. S 1186).

18) Til indenrigs- og boligministeren af:

Heidi Bank (V)

Hvad siger ministeren i forbindelse med forslaget om de såkaldte forebyggelsesområder til overborgmester i København, Lars Weiss', kommentar om, at »med det her forslag risikerer vi at presse mennesker med ringe økonomi og dårlige sociale vilkår ud af vores by, og det ønsker jeg ikke«?

(Spm. nr. S 1188, skr. begr. Medspørger: Louise Schack Elholm (V)).

19) Til indenrigs- og boligministeren af:

Louise Schack Elholm (V)

Hvorfor sikrer ministeren ikke, at der kan indgås gode frivillige aftaler med den private ejendomssektor, i stedet for at sætte en pistol for panden af de private?
(Spm. nr. S 1183).

20) Til indenrigs- og boligministeren af:

Jan E. Jørgensen (V)

Synes ministeren, at man med respekt for grundlovens § 73 om den private ejendomsrets ukrænkelighed kan tvinge private til at udleje til dem, regeringen ønsker?
(Spm. nr. S 1185).

21) Til indenrigs- og boligministeren af:

Karsten Lauritzen (V)

Hvad forstår ministeren ved »fuld kompensation« og »med alle de kompensationer, som skal til«, jf. ministerens svar til Niels Krause-Kjær i Deadline den 17. marts 2021, da han bliver spurgt til, at private tvinges til udlejning?
(Spm. nr. S 1190. Medspørger: Jan E. Jørgensen (V)).

22) Til indenrigs- og boligministeren af:

Karsten Lauritzen (V)

Anerkender ministeren, at hvis man har købt en ejendom og ejer den, så burde det også være op til ejeren at bestemme, hvem der har brugsret til den, og hvem et værelse i den pågældende ejendom skal udlejes til?
(Spm. nr. S 1191).

23) Til miljøministeren af:

Signe Munk (SF)

Hvordan forholder ministeren sig til, at Miljøstyrelsen vil ophæve et påbud over for virksomheden FMC Cheminova om at have afværgeforanstaltning ved på Cheminova-grunden, og vil ministeren herunder give sin vurdering af, om det er hensigtsmæssigt for miljøet og skatteyderne?
(Spm. nr. S 1179, skr. begr.).

24) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V)

Hvad er ministerens holdning til, at museerne stadig ikke indgår i regeringens genåbningsplan, selv om Statens Serum Institut kalder museer for en lavrisikozone?
(Spm. nr. S 1182).

25) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V)

Hvilke overvejelser gør ministeren sig om bibliotekernes snarlige genåbning i anledning af en ny undersøgelse, som viser, at den største smitterisiko er i den nære omgangskreds?
(Spm. nr. S 1184).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Karen Ellemann):
Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Lovforslag nr. L 193 (Forslag til lov om ændring af lov om en garantifond for skadesforsikringselskaber, lov om investeringsforeninger m.v., hvidvaskloven, lov om Danmarks Grønne Investeringsfond og forskellige andre love (Øget investorbekyttelse ved grænseoverskridende markedsføring af investeringer, oprettelse af gældsrådgivningsenhed i Finansiell Stabilitet som følge af aftale om erstatning m.v. til minkavlere og følgeerhverv berørt af covid-19 og styrket tilsyn med aktører på det digitale marked for finansielle ydelser m.v.)).

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Lovforslag nr. L 194 (Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om leje (Tidligere hårde ghettoområder, som er omfattet af en udviklingsplan)).

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Lovforslag nr. L 195 (Forslag til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Ændring af revisionsbestemmelse)).

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Lovforslag nr. L 196 (Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (Udvidelse af bestyrelsens indstillingsret vedrørende tarifgrundlaget m.v.)) og

Lovforslag nr. L 197 (Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Ret til at få fratrukket merindtægt som følge af arbejde relateret til covid-19 ved indtægtsregulering af folke-, senior- og førtidspension m.v.)).

Social- og ældreministeren (Astrid Krag):

Lovforslag nr. L 198 (Forslag til lov om velfærdsaftaler på ældreområdet).

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Lovforslag nr. L 199 (Forslag til lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet).

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Jacob Mark (SF):

Beslutningsforslag nr. B 285 (Forslag til folketingsbeslutning om at sikre offentligt ansattes ytringsfrihed).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Justitsministeren (Nick Hækkerup) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter uden for strafferetsplejen. (Den årlige retssikkerhedsredogørelse). (Redegørelse nr. R 14).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Sundhedsudvalget har afgivet

Beretning om undersøgelse af baggrunden for covid-19-udbrud samt covid-19-dødsfald på plejehjem og i hjemmeplejen i Danmark 2020-2021. (Beretning nr. 14).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Medlem af Folketinget Britt Bager har meddelt mig, at hun den 23. marts 2021 er udtrådt af Venstres folketingsgruppe og fra og med den 24. marts 2021 optaget i Det Konservative Folkepartis folketingsgruppe.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 56:

Forespørgsel til statsministeren:

Hvad mener statsministeren er årsagerne til, at smittetrykket i Vollsmose er markant højere end andre steder i landet, og hvordan vil ministeren løse de kulturelle udfordringer i Vollsmose og andre ghettoer, som står i vejen for en effektiv og sikker håndtering af epidemien, hvilket er til fare for resten af samfundet? (Hasteforespørgsel).

Af Pia Kjærsgaard (DF), Pernille Vermund (NB) og Inger Støjberg (UFG).

(Anmeldelse 23.03.2021. Fremme 23.03.2021).

Kl. 13:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 6. april 2021.

Først vil jeg give ordet til ordføreren for forespørgerne, fru Pia Kjærsgaard, for at begrunde hasteforespørgslen. Velkommen.

Kl. 13:02

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Danmark har som andre lande været ramt af coronakrisen med mange smittede til følge. Regeringen, myndighederne og Folketingets partier har stået sammen om tiltag, der skal holde smitten nede og redde Danmark ud af krisen. Det er også lykkedes et langt stykke hen ad vejen, men i nogle byer og bydele stikker smittetrykket helt af. Det viser sig, at smitten er stor i Vollsmose, Kokkedal, Ishøj, Kolding og steder, hvor der er en klar overrepræsentation af mellemstlige indvandrere. I Esbjerg har kommunen måttet køre rundt med en højtalervogn og på seks sprog opfordret folk til at lade sig teste.

Det er ikke kun i Danmark, at indvandrergrupper har været hårdt ramt. Sådan har det været i hele Europa, kunne Jyllands-Posten berette den 4. marts. Flere er inde på, at kultur spiller en stor rolle. Mange har kunnet iagttage, hvordan danskere går rundt med afstand til hinanden, mens indvandrere og deres familier vandrer rundt i store grupper: far, mor og børn, onkler, tanter og bedsteforældre i en stor smittekæde. Så skal det jo gå galt.

Der er derfor brug for at have fokus på de kulturelle forskelle, der desværre betyder, at smittetrykket visse steder er højt med skade for hele Danmark til følge. Derfor denne forespørgsel, der efterspørger regeringens løsninger på de kulturelle udfordringer i Vollsmose og andre steder. Jeg må sige, at det er meget, meget nødvendigt. Netop lige efter at Folketinget har haft en lang og grundig drøftelse af, hvordan vi kommer videre – vi har lempet nogle af restriktionerne – så ser vi altså ikke gerne, at vi når en tredje bølge. Det tror jeg vil ramme os ekstremt hårdt, og derfor er det vigtigt, at man alle steder i Danmark tager sig sammen, og det gælder i særdeleshed i indvandrersområderne.

Man kan lige så godt sige tingene, som de er. Det er i indvandrersområderne, det værste smittetryk er, og det er der fortsat. Det er der helt klart en kulturel forklaring på, desværre, og det må vi gøre op med. Derfor denne forespørgsel. Tak.

Kl. 13:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til fru Pia Kjærsgaard for at begrunde forespørgslen. Jeg kan herefter give ordet til statsministeren til besvarelsen. Og efter statsministerens tale vil der være adgang til én kort bemærkning for ordførerne, og derefter kommer udlændinge- og integrationsministeren og ligeså med adgang til én kort bemærkning. Således må vi se, hvordan tiden skrider frem.

Hermed velkommen til statsministeren. Værsgo.

Kl. 13:05

Besvarelse

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne starte med lige at kommentere det, der bliver sagt til sidst fra fru Pia Kjærsgaards side, og som jeg er utrolig enig i. Vi lavede i mandags en bred politisk aftale, som ni partier er med i, og jeg vil også sige tak til Dansk Folkeparti for at tage ansvar for den her svære del af håndteringen af coronaen. Det er en aftale, som jo har utrolig mange gode elementer i sig, nemlig at vi begynder at genåbne vores samfund sikkert igen, endda i en situation, hvor mange andre lande desværre bliver nødt til at lukke ned for deres samfundsliv. Når vi er i den her situation, er der mange forklaringer derpå. Danskernes adfærd er absolut en, vores test, infrastruktur er en anden.

Noget af det, alle ni partier er enige om, er, at vi i fremtiden i Danmark skal slå langt hurtigere og langt hårdere ned, når der så er lokale udbrud. Derfor er jeg meget, meget enig i det, der bliver sagt til sidst, nemlig at hele forudsætningen for, at vi kan fortsætte den gode kurs i Danmark og gøre, hvad vi kan for at undgå – der er ikke nogen garantier – en tredje bølge, er, at alle trækker med, og at vi får slået lokale udbrud ned. Det er bare for at erklære mig aldeles enig i den, kan man sige, rammesætning i forhold til den videre håndtering af coronaen.

Nu springer jeg min egen indledning over og går direkte til besvarelsen af spørgsmålet her, for det er selvfølgelig bekymrende at se, at der er områder i Danmark, hvor den gode udvikling ikke på samme vis viser sig, eller hvor man fortsat ligger med alt, alt for høje smittetal. Det gælder eksempelvis Vollsmose, som forespørgslen i dag handler om.

Vi har igennem hele epidemien i Danmark set en overrepræsentation af smittede med anden etnisk herkomst end dansk, og det gælder særlig blandt borgere med ikkevestlig baggrund. Derfor siger jeg det så kort som overhovedet muligt: Der er for mange med ikkevestlig baggrund, som bliver smittet. Det er et problem for vores håndtering af pandemien i Danmark, og det er selvfølgelig også et problem, vi skal kunne tale om og diskutere på en ordentlig måde, men ingen kan jo lukke øjnene for fakta, hvis vi skal kunne håndtere

pandemien, og det skal vi. Der er givet flere forskellige forklaringer på det her, og mange af dem har også været fremført i det offentlige rum: store familier, der bor i små boliger, og en del, der arbejder i frontlinjen. I øvrigt tak for den arbejdsindsats, som mange med ikkevestlig baggrund og minoritetsbaggrund i det hele taget gør i vores danske samfund, og det gælder også i håndteringen af pandemien. Rigtig mange i sundhedsvæsenet har en anden baggrund end en oprindelig dansk baggrund, og det gælder også inden for rengøring, transport, i butikslivet og mange andre steder.

Men vi skal selvfølgelig også turde stille spørgsmål om, om det er hele forklaringen. Og vi bekæmper altså ikke epidemien effektivt ved at lukke øjnene for den virkelighed, der desværre også er. Og i dag er der i mine øjne ikke nogen, der længere kan være i tvivl om, hvordan man skal forholde sig til epidemien. Vi kan alle sammen blive smittet, det siger sig selv, og vi kan også alle sammen bringe os eller blive bragt i en situation, hvor vi kan komme til at smitte andre. Men alle, der lever i Danmark, ja, det gælder sådan set globalt, ved godt, hvad vi har at gøre med nu, så det kan ikke være en undskyldning, at man ikke har fået information om den her pandemi, og hvad man skal gøre, hvis man bliver smittet, for det er altså i over et år, vi nu har kæmpet imod coronaen.

Det tror jeg egentlig er det, jeg indledningsvis vil sige. Jeg vil glæde mig over, at vi nu har en bred politisk rammeaftale for den fortsatte håndtering af corona, hvor lokale, effektive nedlukninger indgår, og det kræver selvfølgelig, at man både lokalt, kommunalt og fra myndighedsside får truffet de beslutninger, der skal træffes, sådan at den nødvendige aktivitetsnedgang sikres. Det er det, jeg vil sige indledningsvis.

Kl. 13:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til statsministeren, og hermed er der en enkelt kort bemærkning til de ordførere, der måtte ønske det. Og det ønsker fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:09

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for talen. Vi er jo langt hen ad vejen meget enige, men jeg mangler bare lidt mere konkrete svar på, hvad man vil gøre. Nu kan jeg sige, at det sidste, vi har været ude for – jeg fik det forelagt på vores gruppemøde i går af vores transportordfører – er, at der er rigtig mange klager, for bare at nævne et eksempel, i forhold til busser, hvor chaufføren – og chaufføren kan jo sagtens være med anden etnisk baggrund – gør det rigtige, altså sidder med maske på og det hele, men hvor det vælter ind med folk med anden etnisk baggrund, som ikke har masker, og man kan intet gøre. Movia gør ingenting. Altså, det er bare ét af problemerne, at der fortsat er nogle, som nægter at rette sig efter de restriktioner, der er, og det er jo faktisk fortvivlende, og mange gange bliver det gjort på en enormt hånlige måde, selv om man siger det pænt: Har du ikke glemt din maske, og vil du være sød at tage den på? Så påstår man, at man har en undtagelse og griner højt osv. Det er det, som jeg har fået forelagt, og det er bare en af tingene, som jeg synes er så uacceptable.

Kl. 13:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, eksempler som den slags er jo fuldstændig uacceptable. Vi kan ikke håndtere en global pandemi i Danmark, hvis alle ikke gør, hvad vi hver især kan, for at leve op til de retningslinjer, til de restriktioner og til de forholdsregler, som gælder for os alle sammen i den her situation. Så det er jo ganske enkelt uacceptabelt, og hvis

vi taler konkret om, at man ikke ønsker at efterleve de regler, der er, eksempelvis i den kollektive trafik, så skal der jo selvfølgelig sanktioneres. Det gælder jo også fremadrettet, når vi nu introducerer et coronapas for eksempelvis at kunne komme til frisør og andet, at der, hvis ikke man overholder det, så selvfølgelig skal sanktioneres.

Kl. 13:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:11

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Statsministeren kommer ind på folks arbejdsforhold, boligforhold osv. og takker jo også dem, som i fronten har taget et rigtig vigtigt ansvar her under coronakrisen.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om statsministeren er enig med Enhedslisten og sin partifælle Peter Rahbæk Juel om, at beboerne i Vollsmose faktisk også bør få en kæmpemæssig tak for den kæmpe frivillige indsats, der har været; der er rigtig mange, der har meldt sig som coronaambassadører osv. osv. og har været med til at sikre, at det faktisk er den mest testede bydel.

Kl. 13:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er ikke i tvivl om, at der er rigtig mange, der har gjort meget for at få bragt smitten ned i Vollsmose, og der er jo også en række initiativer, der har virket, og det er rigtig godt. Den tak, jeg retter i forbindelse med håndteringen af pandemien, går jo til alle steder i Danmark, hvor rigtig mange mennesker yder en indsats, og jeg synes, det er rigtig godt, at der også er mange, der har meldt sig frivilligt.

Det er jo ikke sådan, at alle har ladet sig teste i Vollsmose, desværre, og derfor har vi også haft en diskussion her i Folketinget af, om ikke vi skulle gå endnu hårdere til værks for at sikre, at alle faktisk bliver testet. Det er jo et område, hvor Dansk Folkeparti og regeringen er enige, men hvor vi ikke kunne få et flertal for det, som vi bl.a. i regeringen vurderede var nødvendigt. Men jeg er enig i, at mange har gjort en stor indsats, og der er jo rigtig mange i Vollsmose, der ønsker at få smitten bragt ned, så man hverken selv bliver syg eller kan give smitten videre til andre. Det er jeg sådan set enig i.

Kl. 13:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Martin Geertsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:13

Martin Geertsen (V):

Tak for det, og tak for talen til statsministeren. Nu er det her ikke nogen stejl indlæringskurve for regeringen, for der har jo været talrige eksempler på det i de udsatte boligområder. Helt tilbage i sensommeren så vi det i Aarhus i det somaliske miljø, vi så det senere i Ishøj, vi har set det i Kolding, og nu har vi så også set det i Vollsmose. Det, der undrer mig, er, at man ikke har lært af det og sætter tidligere ind med en forebyggende indsats. Der er jo andre udsatte boligområder i det her land, som ligger ude på den anden side af Vollsmose. Hvordan kan det være, at regeringen har hængt i bremsen, når det kommer til forebyggelse og den håndholdte indsats? Vi har set, der kom en kritik fra Odense af, at man simpelt

hen fra myndighedernes side var kommet for sent i gang. Hvad er egentlig statsministerens holdning til det, at man, om jeg så må sige, hænger i bremsen og kommer slæbende efter en udvikling, som man godt ved kommer?

Kl. 13:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror egentlig, at man skal prøve at vende det spørgsmål rundt. Når der er områder, hvor der vedholdende og vedvarende er meget stor smitte, er det så nogle andres skyld og ansvar? Og har Venstre ret i, at det først og fremmest er et myndighedsansvar at få bragt den smitte ned, eller kunne det være beboernes ansvar?

For at sige det, som det er, er der jo ikke nogen i Danmark, der kan være i tvivl om, hvad det er, vi hver især skal gøre for ikke at blive smittet og for at holde smitten nede. Vi har levet med det her igennem et år. Og til hele den tilgang, der nu også er blevet Venstres tilgang, med, at så må man oversætte det til flere sprog, at man må gå ud med en håndholdt indsats, at man må gøre flere ting: Hvorfor egentlig det? Det er fint, at myndighederne laver de indsatser, som de skal, men vi kan da godt tillade os at lægge til grund, at alle, der er i Danmark, godt ved, hvad pandemien handler om, og hvad vi hver især skal gøre. Giv nu også mennesker i udsatte boligområder et større ansvar! Alle bliver nødt til selv at løfte ansvaret. Det bliver man også nødt til at gøre som individ og som familie.

Når det er sagt, kan vi alle sammen havne i en situation, hvor vi bliver smittet. Det er vigtigt for mig at sige. Det er klart, at hvis vi kigger eksempelvis på sundhedssektoren, har de mennesker, der igennem pandemien har stået i front, haft et langt højere smittetal, end andre har haft. Men jeg synes, at vores udgangspunkt er, at man selv bliver nødt til at tage ansvaret. Det er ikke myndighederne, der skal sikre, at vi hver især gør det, der skal til, for rådene er altså velkendte.

Kl. 13:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:15

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg er fuldstændig enig med statsministeren i, at vi bør sikre, at danskerne får både mere frihed og mere ansvar. Dilemmaet er jo bare, at regeringen ikke har gjort det, som hr. Martin Geertsen foreslår, nemlig at gøre det mere håndholdt og tage derud, hvor vi ved og har vidst i et år at problemerne var. Man er ikke gået målrettet og fokuseret ind i de områder, men til gengæld har man lukket hele landet ned i langt højere grad, end hvad der ville have været nødvendigt, hvis man havde gjort det, som flere af os efterhånden har appelleret til i meget, meget lang tid.

Det er flere måneder siden, at jeg i en forhandling foreslog, at vi fik de her busser ud til de konkrete steder, hvor vi ved at der er smittetigning. Og som hr. Martin Geertsen siger med hensyn til Vollsmose, så kunne vi læse i aviserne, at smitten steg i Vollsmose, og der gik en uge, før man satte effektivt ind. Det burde da være regeringens og myndighedernes vigtigste opgave. I stedet for at holde landet lukket og bruge det værste værktøj af alle, så sørg dog for at få inddæmmet smitten der, hvor den rent faktisk er.

Til det her med, at folk ikke lader sig teste, vil jeg sige, at jeg har masser af udsatte på de mennesker, som opfører sig åndssvagt, men faktum er jo bare, at når først testbilerne kommer ind, så lader de sig faktisk teste – det så vi blandt somalierne, og det så vi også

i Vollsmose. Så det er simpelt hen ikke et argument, for sagen er selvfølgelig, at man ikke fra regeringens side har løftet det ansvar, man havde.

Kl. 13:16

Første næstformand (Karen Ellemann):
Statsministeren.

Kl. 13:16

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen altså, jeg bakker op om, at myndighederne også laver lokale indsatser, men jeg køber grundlæggende ikke præmissen om, at vi skal behandle borgere anderledes, fordi de bor i et bestemt område. I dag er der så mange muligheder for at lade sig teste, at det for mig faktisk er en lille smule provokerende, når nogen stiller sig op og siger: Så må I sørge for, at de komme ud til os, så vi kan blive testet ved døren. Nej, alle har selvfølgelig et ansvar for selv at gå ned og lade sig teste.

Det er fint, at der er nogle målrettede initiativer, men jeg synes faktisk også, at Nye Borgerlige nu vender det rundt. Det bliver nødt til at være hver enkelt borgers ansvar – det er der, ansvaret starter, og det gælder selvfølgelig også i de udsatte boligområder. Jeg tror, at integrationsministeren på et tidspunkt har udtalt det således, at han er integrationsminister og ikke barnepige, og det er altså en tilgang, som jeg også på det her område synes er rigtig.

Kl. 13:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:17

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det, og også tak fra mig for talen. Da vi for et år siden stod i den her situation, sendte vi en hel masse mennesker hjem fra arbejde. Boligforeningerne sendte også rengøringspersonalet hjem, altså dem, der gjorde rent i opgangene, for vi skulle jo gå hjem og arbejde. Så der blev simpelt hen ikke gjort rent i opgangene længere. Jeg vil også sige, at da smitten stiger i Vollsmose, er det jo samme tidspunkt, hvor smitten stiger i Kolding, og Region Syddanmark fik sendt al testkapacitet til Kolding, og det var jo et forfærdeligt sammentræf, kan man sige. Institut for Menneskerettigheder har jo peget på, at netop trange boligforhold og også job i særlige områder er en særlig risikofaktor for borgere med etnisk minoritetsbaggrund. Jeg kender selv buschauffører og sundhedspersonale, som var nære kontakter, men som blev bedt om at gå på arbejde, hvis de ikke selv havde symptomer. Så spørgsmålet til ministeren er: Gjorde vi nok, også i det omkringliggende samfund, for at skærme lige præcis den her gruppe af borgere?

Kl. 13:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:19

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er ikke i tvivl om, at boligforhold har en betydning, og det har vi kunnet se gennem hele pandemien. På den ene side har vi hørt om folk, der siger, at de bare tager i sommerhus, og at det egentlig er fint at arbejde hjemmefra der. Men det kræver så, at man har et sommerhus, og det kræver, at man kan arbejde hjemmefra. Det er jo to privilegier, som mange andre ikke har nydt godt af undervejs i den her pandemi. Vi har også set eksempler på, at man har kunnet håndtere smitte inden for en familie, fordi man f.eks. har haft to badeværelser, eller at far har kunnet bo i kælderens i en periode og

resten af familien på andre etager. Bor man i en lille lejlighed, og det er jo ligegyldigt, hvilken etnisk baggrund man måtte have, er det nogle svære vilkår. Så boligforhold spiller en rolle.

Vi kan også se, når vi kigger ned over, hvilke beskæftigelsesgrupper, erhvervsrelateret, der har haft mest corona, at der jo er nogle, der står i frontlinjen, som er eksponeret for mere smitte. De elementer skal man selvfølgelig have med i sin vurdering. Det er jeg enig i.

Kl. 13:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:20

Per Larsen (KF):

Tak for det. Og tak til statsministeren for talen. Jeg vil gerne dvæle lidt ved det her, som statsministeren sagde om at gå hårdere til værks. Jeg hørte også statsministeren sige det i en spørgetime tidligere, og så kom sundhedsministeren med et forslag om at indføre tvangstest eller i hvert fald om at stikke bøder ud til dem, som ikke havde ladet sig teste.

Jeg kunne godt tænke mig at vide lidt om, hvad man har bygget det ræsonnement, at det ville være hensigtsmæssigt at begynde at stikke bøder ud, på. Virologerne har jo længe sagt, at det er utrolig vigtigt med frivillighed og oplysning på et ordentligt grundlag, og så kommer det her med tvang. Jeg kunne jo læse i dagspressen, at man ikke – i hvert fald ikke fra Sundhedsministeriets side – havde haft kontakt til regionerne, som jo står for det her med test. Og vi har jo ikke set nogen eksempler på nogle, som direkte har modsat sig at blive testet.

Så spørgsmålet er: Var det i Statsministeriet, at man ligesom udtænkte det her med, at det ville være hensigtsmæssigt at begynde at tvangsteste? Og synes statsministeren, at det er en hensigtsmæssig fremgangsmåde at tvangsteste?

Kl. 13:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:21

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Skal vi ikke lige starte med at få præciseret, at der ikke har været tale om tvangstest. Der har været tale om, at folk skal gå ned og lade sig teste, hvad der jo er et ualmindelig vigtigt våben i håndteringen af pandemien, og hvis ikke man ønsker at gøre det, ja, så kan der være en bøde og dermed en sanktion.

Jeg må bare sige, at når vi står og skal håndtere en global pandemi og ønsker at have så åbent et samfund som overhovedet muligt, så synes jeg ikke, at der er nogen form for urimelighed i, at vi stiller nogle krav til hinanden. Nu har vi jo – det gælder i øvrigt også spørgerens eget parti – lavet en aftale, hvor vi lægger til grund, at man har et coronapas for f.eks. at kunne komme ind på en restaurant. Jeg synes personligt, det er en meget lille pris at betale at gå ned og blive testet, hvis man endnu ikke er vaccineret, for at vi kan få åbnet Danmark mere op og ikke bringer hinanden i situationer, hvor vi bringer smitte ind. Vi lader os jo også teste her i Folketinget.

Så jeg har ikke nogen problemer med at stille krav, og det har jeg heller ikke i forbindelse med håndteringen af en global pandemi. Og jo stærkere en organisation vi har omkring pandemien, jo mere kan vi også åbne landet op.

Kl. 13:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til statsministeren. Så er der ikke flere korte bemærkninger til statsministerens del, og så er det nu udlændinge- og integrationsmi-

nisteren til anden del af besvarelsen. Tak for at gøre klar til den næste minister. Velkommen.

Kl. 13:22

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak til formanden for ordet. Regeringen mener selvfølgelig, at det er stærkt bekymrende, når der opstår store lokale udbrud af coronasmitte, og den bekymring gælder i høj grad, når der er tale om smitteudbrud i udsatte boligområder. Og når vi kan se en overrepræsentation af smittede blandt borgere med indvandrerbaggrund, er det selvfølgelig også bekymrende.

I uge 10 udgjorde personer med rødder i udlandet 39 pct. af alle positive tilfælde. Gruppens andel af befolkningen er kun 13 pct. Der er altså tale om en tredjedel. Det er et problem, som vi naturligvis skal diskutere, for vi må ikke lukke øjnene for fakta. Problemer, vi ikke diskuterer, er problemer, vi ikke håndterer. Der er mange faktorer, som kan drive smitten. I nogle områder, f.eks. i Kolding, var det smitteudbrud på skoler og institutioner, i andre områder, f.eks. Vollsmose, Ishøj og Københavns nordvestkvarter er det givetvis en faktor, at borgere har job, som kræver fysisk fremmøde, og derudover bor folk typisk tæt og har større familier. Det er samtidig områder, med en meget stor andel af borgere med indvandrerbaggrund.

Vi har faktisk set de samme tendenser i andre lande, f.eks. i Tyskland, Norge og Finland. I Neukölln, der er en bydel i Berlin, hvor mange indbyggere har ikkevestlig herkomst, registrerede man f.eks. i oktober også tre gange flere smittede end i det øvrige Berlin. Samtidig havde nedlukningstiltagene her en ringere effekt end i andre bydele. I Norge viser statistikken, at personer med anden etnisk herkomst udgør mellem 30 og 40 pct. af alle nye smittetilfælde. Og endelig viser undersøgelser foretaget af de finske sundhedsmyndigheder, at selv om personer med en anden etnisk herkomst kun udgør 8 pct. af befolkningen, altså i Finland, står gruppen for hele 30 pct. af alle nye smittetilfælde.

Det ville kort sagt overraske mig meget, hvis kultur ikke spiller en rolle i Danmark. Men uanset hvad der er årsagen til smitten, har alle borgere et ansvar for at holde sig orienteret om restriktioner og retningslinjer, og det gælder selvfølgelig også indvandrere. Og jeg er enig med statsministeren i, at der ikke er nogen undskyldning for ikke at være orienteret om risikoen for smitte med corona.

Sundhedsstyrelsen har lavet pjecer på en lang række forskellige sprog, Styrelsen for Patientsikkerhed og medarbejdere fra de forskellige kommuner er på gaderne, folk bliver ringet op i forbindelse med smitteopsporingen, der bliver også banket på døre og talt med beboerne på deres eget dørtrin, og der er testfaciliteter til rådighed masser af steder i Danmark. Alt det er regeringens og myndighedernes ansvar, og det er også et ansvar, vi tager på os. Men jeg har også sagt, at jeg er integrationsminister, ikke barnepige.

Vores stærkeste våben mod smitte er vores adfærd. Hver eneste af os har derfor et ansvar, og derfor nytter det heller ikke noget at give samfundet skylden. Det starter hos os selv, det gælder også beboerne i Vollsmose, og jeg synes, at både kommunen, Odense, og sundhedsmyndighederne har løftet deres opgave. Det er derfor, jeg også tillader mig at lægge vægt på, at der altså også findes et personligt ansvar.

Allerede tilbage i slutningen af februar, da incidensen begyndte at stige stødt, blev der iværksat en række tiltag i Vollsmose, f.eks. blev testindsatsen øget, Styrelsen for Patientsikkerhed uddelte informationsmateriale, ringede på hos borgerne, Odense Kommune lavede en taskforce og stillede tilbud om isolationsfaciliteter til rådighed, der blev sendt sms'er til borgerne i Vollsmose, der var en intensiv kommunikationsindsats også på sociale medier, Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen blev lukket, store fritidsklubber blev lukket, der var tæt overvågning af smittetal på skoler og i daginstitutioner, og politiet var intensivt til stede.

Trods den massive indsats var incidensen desværre fortsat høj, da vi gik ind i den her måned. Der var en stor gruppe, som ikke lod sig teste, og alt for få tog imod tilbud om isolationsfaciliteter, selv om mange familier bor i området på en måde, hvor det kan være svært at isolere sig i hjemmet.

Så selv om udviklingen heldigvis går i den rigtige retning og vi kan se frem mod en gradvis og kontrolleret genåbning af samfundet, er der fortsat brug for at holde fokus, for de voldsomme smitteudbrud må ikke ødelægge genåbningen. Derfor arbejder vi selvfølgelig også med at følge den her sygdoms udvikling tæt, rykke hurtigt ind og slå corona hårdt ned, når vi ser stigende smittetal. Og hverken sundhedsministeren, jeg selv eller nogen andre i regeringen har på nogen måde nogen berøringsangst over for udsatte boligområder. Tak for ordet.

Kl. 13:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er en række korte bemærkninger, først fra fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:27

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jeg vil sige til integrationsministeren – i øvrigt også til statsministeren, men nu er det integrationsministeren, der står på talerstolen – at det der med tvangstest måske var lidt forkert udlagt, for jeg tror, folk har en opfattelse af, at man nærmest skal lægges i benlås og blive tvangspodet med et eller andet oppe i næsen eller i halsen, eller hvad det kan være. Altså, det er jo i virkeligheden et påbud, og hvor man så kan blive trukket i sin kontanthjælp eller få en bøde, og det synes jeg er helt i orden. Der må jeg sige, at jeg er mere enig med statsministeren, end jeg er med Konservative og Nye Borgerlige – for at sige det rent ud.

Jeg synes, at det, der skal til, skal til, og der bliver gjort rigtig meget. Men kunne ministeren ikke tage det op til overvejelse igen og så måske forklare det? For jeg tror, at det der ord tvangstest virker voldsomt, og det er jo ikke sådan, det er. Men det skal have en eller anden form for konsekvens, hvis ikke man retter sig efter myndighedernes anbefaling. Hvad skal vi ellers gøre? Vi skal af med det her, og så må alle midler tages i brug.

Kl. 13:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 13:28

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jamen jeg er egentlig enig med spørgeren i, at det er det forkerte ord at sige tvangstest. Vi har faktisk vedtaget et lovforslag her i Folketingssalen, der gør det muligt for udlændingemyndighederne at tvangsteste afviste asylansøgere, som nægter at lade sig teste, fordi der er nogle flyselskaber, der ikke vil være med til at udsende afviste asylansøgere, hvis ikke de har en negativ coronatest. Der taler vi om tvangstest. Og alle, der er interesseret i at vide, hvad tvangstest er, kan så læse det lovforslag og se, at det er noget fuldstændig andet end det, der blev diskuteret i forbindelse med Vollsmose, som netop var et påbud.

Så til diskussionen om: Hvad er frihed? Det er jo rigtigt nok, at påbud er et lille indgreb i friheden. Man kan få en bøde, hvis ikke man lader sig teste. Men den pris tror jeg vi må betale, for at vi kan få frihed andre steder i samfundet. Det er også en indskrænkning af frihed, at folk ikke kan have deres butikker åbne, at de ikke kan komme på arbejde, at ungerne ikke kan komme i skole, og derfor er det jo en afvejning af frihed. Der synes jeg, at Folketinget endte med at finde en lidt skæv afbalancering af frihedsbegrebet. Det er jeg ærgerlig over, og jeg vil meget gerne tage det med videre

til sundhedsministeren, at Dansk Folkeparti fortsat har det samme standpunkt, men det kræver, at nogle andre partier i Folketingssalen rykker sig, hvis vi skal komme videre.

Kl. 13:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:29

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg vil først lige komme med en kort bemærkning – daginstitutionerne var altså åbne i lang tid, og der var i lang tid en times transport til de nærmeste testcentre osv.

Mit spørgsmål går på, at vi jo ved, at mange af dem, der bor i Vollsmose, har en kort uddannelse – det gælder bl.a. ca. 25 pct. af dem med etnisk dansk baggrund – og der ved vi, at den kommunikation, strategi og tilgang, der er i forhold til coronainsatsen, og hvordan man får stoppet smitten, er svær at oversætte i hverdagen. Altså, man kunne smile lidt af, at man i starten sagde, at man skulle bruge de to badeværelser, man havde til rådighed, som sundhedsmyndighederne sagde helt i starten.

Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at det bliver lettere at oversætte de forskellige anbefalinger til ens hverdag, når man f.eks. arbejder som kassemedarbejder i Netto, som rengøringsassistent eller buschauffør? Hvad skal vi gøre, for at anbefalingerne bliver lettere at overføre til ens hverdag, og at vi får styrket de tiltag de steder, hvor vi ved folk er til daglig, og hvor smitten er til stede? Tak.

Kl. 13:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 13:30

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg ved, at jeg har kolleger i regeringen, bl.a. erhvervsministeren og beskæftigelsesministeren, som er i tæt dialog med arbejdsmarkedets parter om, hvordan vi håndterer hele den her situation, og jeg har også selv – lidt periferet, men dog alligevel – deltaget i nogle af de her diskussioner med nogle af de brancher, hvor der er mange indvandrere ansat.

Jeg tror også bare, det er vigtigt – det er det i hvert fald for mig – at få sagt, at jeg også har venner, der har boet i Vollsmose, og dem har jeg besøgt, og der er da ikke tale om små trange baggårdslejligheder; det er store, lyse lejligheder. Og problemet er ikke, at der er for mange kasseassistenter, for mange rengøringsassistenter og for mange buschauffører i Vollsmose – problemet er, at der er for mange, der ikke går på arbejde. Det er jo i virkeligheden interessant, at det er i områder, hvor vi har så enormt høj en arbejdsløshed, og hvor folk ikke skal af sted på et arbejde, at vi ser så meget smitte.

Jeg siger det ikke for at negligere problemet, for jeg er fuldstændig enig i, at der er folk på det danske arbejdsmarked, der har markant sværere ved at leve op til retningslinjerne end folk, der sidder derhjemme med en kop kaffe og en laptop i sofaen – det er jeg fuldstændig med på – men vi skal bare passe på med at oversætte det til, at det er lavtlønnede mennesker, der kæmper hårdt i frontlinjen, som bor i vores udsatte boligområder. Altså, vores problem er, at der er for få, der har et arbejde. Jeg ville næsten ønske, at de alle sammen var buschauffører, men det er de desværre ikke.

Kl. 13:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Pernille Vermund (NB):

Tak. På linje med statsministeren siger udlændinge- og integrationsministeren, at det her jo handler om frihed og ansvar for den enkelte. Jeg må bare sige, at det for os er ekstremt bizart, at man kalder det frihed og ansvar, at man benytter sig af metoder, hvor man i den grad holder samfundet lukket, også dele af samfundet, hvor det overhovedet ingen effekt har på smittespredningen, frem for at slå måltret og hårdt ned der, hvor problemerne er.

Nu siger ministeren, at man ikke fra regeringens side har berøringsangst. Det er meget muligt, men det ændrer jo bare ikke ved, at man fortsat ikke har fået løst det her problem. Havde man nu stået som repræsentant for et parti, som i årtier havde kæmpet for at løse de øvrige problemer, der er med de mennesker, der kommer fra Stormellemøsten, så kunne jeg forstå, at man var lidt rådvild. Men det gør man jo ikke. Man står som repræsentant for et parti, der har ladet det her ske i årtier, og når vi nu står i en epidemi, en pandemi, så insisterer man på frihed for beboerne i Vollsmose på bekostning af friheden for beboerne i Viborg. Det er simpelt hen skørt.

Kl. 13:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 13:33

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Altså, lige i forhold til diskussionen omkring påbuddet om at lade sig teste var det jo omvendt. Der var det jo regeringen, der ønskede, at man skulle blive sanktioneret, hvis ikke man lod sig teste og efterfølgende lod sig isolere. Det var jo netop for at sikre resten af samfundets mulighed for at åbne op og sikre frihed. Men jeg er i øvrigt enig i, at vi har ladet en række parallelsamfund udvikle sig. Jeg tror selv på, at de aftaler, der blev indgået, faktisk under den tidligere regering, omkring parallelsamfund, er en af de vigtigste politiske beslutninger, der er truffet her i Folketingssalen i rigtig mange år.

Jeg tror på, at vi, når vi rammer 2030, så ikke vil have nogen udsatte boligområder, der lever op til de her kriterier, der gør, at man slår ud og kommer på de her lister, og det vil være et gigantisk socialt fremskridt, særlig for børnene. Men det vil også gøre, at det danske samfund står bedre rustet til at håndtere sådan nogle krisesituationer som den, vi befinder os i, hvis ikke vi har det, som den tidligere statsminister kaldte huller i danmarkskortet, altså parallelsamfundene.

Kl. 13:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Martin Geertsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:34

Martin Geertsen (V):

Jeg synes simpelt hen, at ministeren roder fuldkommen rundt i begreberne omkring personligt ansvar. Altså, hvordan kan det være, at det personlige ansvar kun gælder for folk, der er bosiddende i Vollsmose, og ikke for mig, som er underlagt restriktioner? Jeg bor ude på Amager, og jeg bor ikke i nogen ghetto eller noget udsat boligområde. Hvorfor stoler ministeren ikke på, at jeg kan holde afstand til fru Pernille Vermund og fru Pia Kjærsgaard og huske at spritte af og den slags, men skal underlægges restriktioner? Det personlige ansvar gælder ikke for mig, men det gælder åbenbart for borgerne i Vollsmose. Det har jeg meget vanskeligt ved at se. Kan ministeren ikke elaborere lidt over det der med det personlige ansvar og friheden en gang til?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 13:34

er simpelt hen en tidsrejse tilbage til 1990'erne. Vi bliver nødt til at insistere på, at folk har et ansvar, hvad enten de bor på Amager eller i Vollsmose. Jeg stiller ikke større krav til dem i Vollsmose end til dem, der bor i Albertslund, eller dem, der bor på Amager, men vi bliver nødt til at insistere på, at der altså er de samme forventninger om at leve op til det samme ansvar. Det synes jeg vi skal holde virkelig hårdt fast i her i Folketingssalen – ellers bliver vi skubbet tilbage til fortiden her.

Kl. 13:34

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg synes, at det personlige ansvar gælder for os alle sammen, men vi er jo nødt til at bringe samfundet et sted hen, hvor vi kan håndtere lokale smitteudbrud, slå hurtigt og hårdt ned, uden at vi skal trække et regime ud over alle mulige mennesker, som i forvejen nu igennem et år har været udsat for restriktioner og retningslinjer.

Derfor synes jeg, det giver god mening at have en værktøjskasse, som myndighederne kan åbne i lokale områder, hvis der opstår lokal smitte. Det er den diskussion, der har været omkring Vollsmose.

Jeg håber selvfølgelig ikke, at der kommer nye lokale smitteudbrud, men det ville nok være naivt at tro, at det ikke kommer til at ske.

I Vollsmose er det i øvrigt ikke slået ned endnu; der er stadig væk udfordringer med smitte i Vollsmose.

Kl. 13:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:35

Per Larsen (KF):

Tak for det, og tak til ministeren. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, om ministeren mener, at regeringen har gjort det godt nok i forhold til udsatte områder. Det er jo åbenlyst, at der, hvor der bor flere generationer på samme bopæl, som har forskellige omgangskredse, som måske i forvejen bor tæt, og som har jobs med tæt kontakt til andre mennesker i forskellige sammenhænge, vil der jo være en øget risiko. Hvis der så samtidig er nogle sprogbarrierer, som gør, at de måske ikke ser dansk tv og lytter til dansk radio og læser danske aviser, så vil det i min optik være helt åbenlyst, at man skulle sætte massivt ind med information i sådan et område, så man var hundrede procent sikker på, at alle borgere var klar over, hvordan situationen var.

Når man har set så store stigninger i smittetallene, vil jeg umiddelbart mene, at regeringen har svigtet. Er ministeren enig med mig i det?

Kl. 13:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 13:36

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Til det sidste vil jeg sige nej. Jeg synes ikke, regeringen, kommunen og boligselskabet har svigtet; det synes jeg ikke. For mig minder det om en sang fra min egen ungdom i Aarhus i 1990'erne, hvor bandet TV 2 med Steffen Brandt i spidsen sang om en mand, der sad på en bænk ude på Viby Torv og sang om, at det hele var samfundets skyld. Det var integrationsdebatten i 1990'erne, som vi bliver nødt til at bevæge os væk fra. Det hele er ikke samfundets skyld.

Vi har et ansvar fra regeringens side, fra kommunernes side til at sørge for, at der er testfaciliteter, at der bliver banket på dørene, at der bliver oversat materialer, at politiet er til stede, at skoler bliver lukket, at vi følger smitten tæt i daginstitutioner og skoler. Alt det har vi ansvaret for, og det tager vi gerne på os, og det kunne helt sikkert godt have været bedre. Vi gør alt, hvad vi kan. Jeg synes, vi har gjort det godt, men det kan altid blive bedre.

Men vi må simpelt hen ikke konkludere, at hvis der så fortsat er smitte, er det, fordi samfundet ikke har gjort det godt nok. Det

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er fra fru Kirsten Normann Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 13:37

Kl. 13:37

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. I min omgangskreds er der rigtig mange håndværkere, buschauffører, sundhedspersonale, lagerarbejdere og rigtig mange andre, som har været med til at holde samfundet i gang i det her år, men der er også rigtig mange tidligere kolleger, som er stødt på arbejdsgivere, som sagde nej til, at de kunne lade sig isolere, når de havde været nærmeste kontakt. I rigtig lang tid sagde smittestop-papen ovenikøbet: Du har været nær kontakt, du skal lade dig teste, men hvis du ikke har symptomer, må du gerne gå på arbejde.

Det gælder lige præcis for rigtig mange af de mennesker, som bor i de her udsatte boligområder, at de arbejder i områder, hvor de får den her besked. Jeg har talt med mennesker, som fik besked på, at de kunne komme på arbejde, eller de kunne lade være med at komme igen nogen sinde. Så har vi i virkeligheden ikke alle sammen – alle os, der er så privilegerede, at vi kan lade os isolere, at vi kan arbejde hjemmefra og vi kan undgå de nære kontakter – svigtet dem, som var i frontlinjen, og som havde opgaven med at holde Danmark i gang, fordi vi faktisk ikke sørgede for, at de også havde de samme gode muligheder for at lade sig isolere og dermed undgå, at de kom til at smitte andre? Det er vel også en essens i det her spørgsmål.

Kl. 13:39

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 13:39

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg tror, når vi kommer om på den anden side af sommerferien, at vi vil begynde at se bøger blive udgivet, rapporter blive udgivet om, hvad det egentlig var, der skete i Danmark under pandemien. Og mit bedste gæt vil være, at der også vil være et kapitel eller to i de bøger om de mange mennesker, der har været på arbejde hele perioden, og hvordan det var muligt for dem at leve op til retningslinjerne, når det samtidig blev forventet af dem, at de sad nede i Brugsen og bippede vores varer hen over kassebåndet. Jeg er også ret sikker på, at nogle af konklusionerne der vil være, at meget kunne være gjort anderledes og bedre.

Men jeg synes faktisk, til trods for alt det, at det har været imponerende at se, hvordan det danske samfund på ret kort tid har været i stand til at slå om, hvor hurtigt mennesker nede i Netto har accepteret at stå med afstand, og hvor hurtigt folk begynder at spritte hænder, før de går ind og køber ind. For mig har bundlinjen været et utrolig ansvarligt samfund. Men jeg er helt med på, at når vi genudsender det hele og spiller det i slowmotion bagefter, vil det stå meget tydeligt for alle, at der har været nogle, der har betalt en høj pris, heriblandt en masse lavtlønnede og folk med jobs, hvor de har kunde- og borgerkontakt.

Kl. 13:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til udlændinge- og integrationsministeren, og også tak for at gøre talerstolen klar.

Det er nu sådan, at vi går over til forhandlingen og i udgangspunktet de almindelige regler for korte bemærkninger, men henset til tiden kan det være, at jeg på et tidspunkt afkorter, hvor mange der får mulighed for korte bemærkninger og måske kun én kort bemærkning. Men så skal jeg nok sige det, forud for at man får ordet.

Den første, der får ordet her nu i forhandlingen, er ordføreren for forespørgerne, fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 13:40

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Tak til ministrene. Jeg synes, det er en meget, meget god og spændende debat, som jeg helt klart mener vi har behov for lige præcis nu. Det er jo uomtvisteligt, at smitten med coronavirus har været stor i indvandrerområder, og det tror jeg vi alle sammen kan være enige om. Så kan vi have forskellig holdning til, hvordan man griber ind over for det, men at vi er enige, er i hvert fald min fornemmelse. Vi har set det på den københavnske vestegn med Ishøj som særligt ramt, i Kokkedal, i Kolding, i Esbjerg, i Vollsmose, og det er afsættet for denne hasteforespørgsel.

Vi ved, at 23 pct. af samtlige smittede i Danmark tilhører gruppen af indvandrere, selv om de kun udgør 8,9 pct. af befolkningen, og det var vist mere for et års tid siden – altså en klar overrepræsentation. Vi ved endnu ikke, hvordan gruppen af indvandrere er sammensat. Det er ikke nødvendigvis gruppen af ikkevestlige indvandrere under et, den er gal med. Hvordan ser smittetallet ud, hvis vi ser på gruppen fra MENAPT-landene, altså regeringens nye landegruppe med personer fra Mellemøsten, Nordafrika, Afghanistan, Pakistan og Tyrkiet? Det har vi spurgt til for 3 uger siden, men vi har endnu ikke fået svar. Måske kunne jeg benytte lejligheden til at sige, at ministrene skal være lidt hurtigere til at svare, så vi kan få mere fakta på bordet. Det ser ikke for godt ud. Måske kan vi få at vide, hvordan tallene ser ud.

Årsagerne til den store smitte blandt indvandrere forklares af flere med, at det er, fordi indvandrere oftere end danskere bor mange sammen, fordi de arbejder som frontpersonale, og fordi de mangler information. Altså, der bliver jeg bare nødt til at sige, at der jo altså er rigtig mange danskere, der arbejder som frontpersonale, og heldigvis for det.

Jeg har vanskeligt ved at forstå det der om manglende information. Det er meget muligt, at man ikke forstår dansk. Det er meget muligt, at vi nu skal rykke ud, som vi gør, med mange personer til at fortælle folk på mange forskellige sprog, hvordan de skal forholde sig. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, hvor dyrt det er, men det er vi jo simpelt hen nødt til at gøre, og vi gør det, og det er fint. Men der er altså også rigtig mange i ghettoområderne, der f.eks. sidder og ser Al-Jazeera – det ved vi – og derude i verden har man også corona. Man kan faktisk også godt se, at der er nogle, der bærer mundbind, og at det er en global pandemi – jeg har lige fået at vide af vores lektor Blomme, Søren Espersen, at det bare er en pandemi; det er ikke en global pandemi, for når det er en pandemi, er den faktisk global; jeg føler bare anledning til at sige det. Folk ved jo godt, når de sidder og ser på tv, at det er eksploderet i hele verden. Det kan jo ikke komme bag på nogen overhovedet i Danmark, som faktisk har et ret godt informationsniveau, uanset om man kan dansk eller ej. Man færdes jo ude omkring, man taler vel om tingene, uanset

hvilket sprog det er. Så jeg kan simpelt hen ikke godtage, at det er derfor.

Der er mulige forklaringer, som kan give marginale udsving, men virkeligheden er jo, at det ikke er mangel på information, ligesom man heller ikke kan give boliger skylden. Det sagde integrationsministeren meget rigtigt. Jeg har jo også været på besøg i mange af de her ghettoområder, og det er store boliger med masser af plads. Der bor mange mennesker, ja, men der er faktisk ret meget plads, og vi ved jo også, at i det øjeblik, det bliver observeret, at der i den bolig er et smitteudbrud, får man jo tilbuddet om at blive genhuset. Det er ikke altid gået lige godt, desværre, har jeg så også læst mig til, de steder, hvor man er blevet genhuset. Der er mange ting, der er blevet ødelagt. Så der er altså mange ting, som gør, at det her er meget, meget svært.

Stadig væk er der jo også en meget stor arbejdsløshedsporcet blandt indvandrere. Så det er ikke alene, at man arbejder som frontpersonale, chauffører, sygeplejersker og sosu-assistenten osv. Årsagerne er adfærd og kultur. Der er ganske enkelt forskel på den måde, som danskere og indvandrere fra MENAPT-landene opfører sig på. Og nu kigger formanden meget strengt på mig, og det skal man også gøre, når taletiden er nået. Jeg kan nok komme tilbage med resten, men jeg skal selvfølgelig læse et forslag til vedtagelse op her til allersidst, og det er på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Konservative, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Inger Støjberg (UFG):

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at 23 pct. af de smittede i Danmark har ikkevestlig baggrund, men kun udgør 8,9 pct. af befolkningen, og at regeringen ikke rettidigt tog smittesituationen i Vollsmose alvorligt.

Regeringen pålægges at styrke den smitteforebyggende indsats i udsatte boligområder med fokus på massetest, smitteopsporing, isolation samt den nødvendige ordenshåndhævelse.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 96.)

Kl. 13:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren, og forslaget her vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ønske om en kort bemærkning, og den er til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:46

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Sundhedspersonalet har nu også haft det højeste smittetal, og det har været uagtet etnicitet. Men jeg vil gerne dvæle lidt ved noget af det, som ordføreren kommer ind på omkring kultur og det med, at kultur har en særlig betydning for smitte. Der har jo været en række smitteudbrud i løbet af det seneste år, og det har været i forbindelse med skiturisme, på plejehjem og i daginstitutioner, nogle har været relateret til begravelser eller fester, og der har været influencere og sportsstjerner, som kan have taget det med fra Dubai, og meget smitte sker på arbejdspladser. Vi har f.eks. diskuteret det i forhold til slagteriarbejdspladserne, og senest har vi i sidste uge set et smitteudbrud i Nordsjællands politi og anklagemyndighed, som angiveligt skyldes en privat fest og så derefter smitte, som er sket på arbejdspladsen.

Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren om, hvilke årsager til et højt smittetryk i Nordsjællands politi og anklagemyndighed ordføreren kan komme på. Og hvordan mener Dansk Folkeparti at de kulturelle udfordringer der kan være på spil i den situation bør løses? Er der en kultur hos de pågældende, der gør, at de ikke overholder myndighedernes restriktioner og blæser på reglerne? Tak.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:47 det gør langt de fleste af os, og det synes jeg vi skal gøre. Det synes jeg virkelig vi skal. Altså, jeg tror, vi vil have utrolig dårlig samvittighed, hvis ikke vi gør det, og sådan er det heldigvis for de fleste. Og igen ...

Kl. 13:47

Kl. 13:50

Pia Kjærsgaard (DF):

Nej, jeg tror egentlig ikke, at man kan sige det på den måde, at det er en kultur. Jeg tror, det er en ganske stor lemfældighed, som jeg i den grad tager afstand fra. Jeg tager også afstand fra det, som vi så sidste sommer, hvor unge mennesker festede ude på Christianshavn og på Bryggen osv. og samlede i store klumper. Det, der er forskellen, er, at man, når man så – om jeg så må sige – bliver taget, altså når det bliver opdaget, så faktisk retter sig efter det. Det er det, der er forskellen, og det gør man altså mange steder ikke i indvandrer kredse. Der er adskillige interviews i forskellige aviser, hvor indvandrer drenge står meget provokerende og siger: Vi er totalt ligeglade, vi er helt ligeglade, vi gider ikke bære mundbind, vi gider ikke gøre noget som helst. Der er jo også den form for kultur, at man har en anden holdning til familien – den kan i mange tilfælde være rigtig positiv – at man er sammen med mor, far, søn, datter, fætter, tante, onkel, bedsteforældre, fælles kone, kones mors søster, børns ægtefæller osv., altså den der meget, meget store familiære relation, som man stadig væk opretholder, og hvor man ikke retter sig efter det.

Jeg ønsker ikke at forsvare de folk, almindelige danskere, som overtræder forbuddene. Jeg synes, det er grotesk, og jeg kan ikke lade være med at sige, når nu fru Victoria Velasquez rejser det, at jeg selv har været ude med en kritik af politifolk, der ikke overholder reglerne og så smitter. Det er sådan lidt, ja, grænseoverskridende, vil jeg godt have lov at sige. Men der bliver jo taget hånd om det.

Kl. 13:49

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Victoria Velasquez, anden runde. Værsgo.

Kl. 13:49

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Men vi ser jo generelt apropos kultur, at flere har sagt, helt almindelige familier, at de overvejer at holde påskefrokost, og vi ser også i HOPE-analyser, at opbakningen til restriktionerne er faldende. Så vil jeg bare gerne høre ordføreren: Hvad gør vi ved de problemer, som vi ser? For som jeg også remsede op, og som ordføreren jo også selv gjorde med fester i sommer osv. osv., så er det her jo et landsdækkende problem. Så hvad mener ordføreren vil man gøre ved det?

Kl. 13:49

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:49

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er ikke som sådan et landsdækkende problem. Det mener jeg ikke det er. Det er et problem, som vi diskuterer nu. Det er et meget, meget stort problem i ghettoområderne, og så er der andre steder, og nu nævner fru Victoria Velasquez påsken, og jeg har ikke siddet med i forhandlingerne, og det kommer nok, men jeg kan da rolig sige, at jeg har været lidt ærgerlig over, at man ikke også tog lidt hul på forsamlingsforbuddet her op til påske. Men det har man altså ikke gjort, og så vil jeg sige, at man skal rette sig efter de restriktioner, der er. Altså, man kan jo ikke forbyde folk at gøre, hvad de vil, i deres private hjem, det synes jeg overhovedet ikke man skal, og jeg må sige, at jeg selv gør det. Jeg har børn, jeg har børnebørn, og der er utallige fødselsdage, vi er gået glip af i det sidste år, og

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:50

Pernille Vermund (NB):

Tak for det, og tak for initiativet til forespørgslen i dag. Blot som en opklaring i forbindelse med de spørgsmål, der undervejs i debatten har været fra Enhedslistens ordfører, så er det jo desværre ikke sådan, at det alene er, fordi der er rigtig mange ikkevestlige indvandrere og efterkommere, som er ude på arbejdsmarkedet, at vi ser den store smitte. Vi har ikke helt nye tal, men de tal, som vi har fra SSI, viser, at andelen af covid-smittede blandt sosu-assistent og sundhedspersonale er dobbelt så høj som blandt danskere. Det ville jo være virkelig, virkelig mærkeligt, hvis en smitsom sygdom, som alt andet lige ikke vælger den ene hudfarve, hårfarve, øjenfarve, og hvad ved jeg, frem for den anden, tilfældigvis skulle hoppe på næsten dobbelt så meget personale, som har indvandrerbaggrund, som den hopper på de danske.

Så der må jo være noget i adfærden, der må være noget i de relationer, man har privat osv., som gør, at de her mennesker, også når man ser dem i forhold til deres kolleger, er langt overrepræsenteret. Det var bare lige for at få det på det klare.

Kl. 13:51

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:51

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo, men jeg må bare sige, at jeg i dialogen imellem fru Pernille Vermund og fru Victoria Velasquez klart lægger mit lod hos fru Pernille Vermund.

Kl. 13:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:51

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Det lød nu ellers hyggeligt med den her storfamilie – jeg synes, at min egen lille familie er blevet lige lille nok, men sådan er det jo. Der er jo ikke nogen tvivl om, at det ikke er alle, der er enige i alle de her restriktioner, der nu er sat i værk, og det har vi også set med store demonstrationer hernede foran på Slotspladsen, og vi har hørt om kunstnere, som sådan set var klar til at gå ud og holde fest midt i det hele og kalde det demonstrationer. Så det er jo et faktum. Jeg tror nu ikke, det er det, der er problemet, når vi kommer ud i boligområderne og ud i de områder, hvor man arbejder, og hvor man lettere bliver smittet end andre steder.

Men jeg er egentlig nysgerrig, med hensyn til hvad ordføreren selv mener er løsningen. Jeg tror egentlig, at vi alle sammen har forstået, at ordføreren mener, at vi har et stort problem, men hvad vil ordføreren egentlig sådan helt konkret forslå at vi skal gøre ved det?

Kl. 13:52

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Pia Kjærsgaard (DF):

Nu er der jo sket det som følge af den seneste aftale, at der er visse steder, der bliver lukket ned, og det synes jeg er meget fornuftigt. Men jeg må så også sige, at jeg synes, at – og nu bruger jeg selv ordet – tvangstest, altså påbud med stor risiko for at blive trukket i kontanthjælpen eller få en bøde, er helt på sin plads. Det er helt på sin plads. Altså, alle midler skal tages i brug.

Kl. 13:52

at hele klanen var troppet op som velkomstkommité. Tre gange havde han altså nu oplevet, at folk, som burde isolere sig, så smitten blev bremset, gjorde, som det passede dem, mens han selv stod dér i sin heldækkende dragt med mundbind og visir og nu skulle til at desinficere bilen efter transporten.

Som Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige og Inger Støjberg rigtigt skriver i deres forslag til vedtagelse, er smittetrykket blandt indvandrere altså for stort i Danmark. En del af smitten kan forklares ved, at mange udlændinge arbejder i jobs, hvor man er i kontakt med mange mennesker, f.eks. i omsorgs- og servicefag. De yder en stor indsats, og de skal ikke høre et eneste ondt ord fra min side.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 13:53

Men vi er samtidig også nødt til at kunne tale om, at der er udlændinge, der har taget for let på pandemien, har taget for let på anbefalingerne og restriktionerne. Der har været fællesbøn, store begravelser, familiefester – en asocial adfærd i en tid, hvor alle yder ofre. Men er der ikke også danskere, som ser stort på restriktionerne? Jo, det er der bestemt, og det er for galt, hver eneste gang det sker, for prisen betales af de sårbare grupper, børn, der ikke kommer i skole, erhvervslivet og mange andre.

Kirsten Normann Andersen (SF):

Joh, men der er nogle, der har oplevet det med modsat fortegn. Jeg har mødt mennesker, som fik at vide, at de ikke skulle komme på arbejde igen, og at de dermed ikke fik nogen løn, hvis det var sådan, at de valgte at blive hjemme og lade sig isolere, sådan som anbefalingerne lød. Så tænker ordføreren i virkeligheden ikke også, at vi måske er kommet lidt sent i gang med det der med smitteopsporing og inddæmning og isolation, når det er sådan, at vi er smittede, og at det er noget, vi alle sammen skal lære noget mere om? Altså, jeg kan jo høre folketingskollegaer, som kan være i tvivl om, hvorvidt det rent faktisk skal lade sig isolere, hvis de er nære kontakter til børn, som er blevet sendt hjem fra skole, fordi der er smitte på skolen.

Så det her er jo svært; det kan være svært for os at forstå. Så tænker ordføreren ikke, at oplysning til borgerne om samfundet i den her sammenhæng måske er det, der virker, for de lykkedes jo faktisk med at få knækket kurven i Vollsmose ved hjælp af massive indsatser og test?

Kl. 13:53

Kl. 13:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:54

Til gengæld skal vi altså også kunne tale om den her overrepræsentation, ligesom vi kan tale om overrepræsentation i andre integrationsdebatter. Det kunne være spørgsmål om, hvem der er på overførselsindkomster, hvem der boner ud i kriminalitetsstatistikkerne. Og i relation til corona kan den større andel smittede altså ikke blot undskyldes med, at der mangler pjecer på stormellemøstlige sprog. Man skal have opholdt sig dybt inde i en jordhule det seneste år, hvis man ikke har hørt om coronavirus og vigtigheden af at holde afstand, og da der mig bekendt ikke er nogen i Danmark, der bor i jordhuler, er sprogsforklaringerne altså ikke andet end dårlige undskyldninger. Covid-19 er ikke et særegent dansk fænomen, og derfor kunne man jo også argumentere for, at der ville være information at hente om den her forbandede virus via de utallige parabolantennor i de udsatte boligområder, som sikrer adgang til nyhedsudsendelser på dusinvis af fremmedsprog, også fra Stormellemøsten.

Det er selvfølgelig sværere, når man bor mange sammen, men det er dog ikke sværere, end at man kan benytte sig af de tilbud, som kommunerne stiller til rådighed, om isolation – i øvrigt kan man følge retningslinjerne så godt, som det nu er muligt.

Flere udlændinge har i interviews med bl.a. Berlingske underholdt med, hvor ligeglade de er. Der er f.eks. en, der siger:

»Her i området bor vi mange store familier tæt på hinanden, og vi ses meget. Det ligger i vores kultur.«

Eller der er en anden, der siger:

»I går gik jeg forbi en bil ude foran. Fem gutter sad i bilen og delte en joint. Det er ikke ondt ment, de hyggede sig bare. Jeg tror slet ikke, de tænkte over, at der er en pandemi.«

Sådan fortæller en ung mand, og han fortsætter:

»Men jeg ser altså ikke fem, seks, syv danske drenge samlet om aftenen på den måde. Vi har en tendens til at tænke, at reglerne ikke gælder for os. At vi ikke kan blive ramt af virussen.«

Der er masser af folk med rødder i udlandet, der selvfølgelig ikke tager så let på pandemien, og jeg vil gerne igen understrege, at når jeg kritiserer den her markante overrepræsentation, er det selvfølgelig ikke jer, jeg taler om. Jeg kritiserer alene dem, der ser stort på restriktioner og anbefalinger. De fleste af os forsøger efter bedste evne at efterleve retningslinjerne, og gør man det, skal man selvfølgelig ikke udskammes for at få coronavirus, uanset hvor i verden man kommer fra, for corona kan ramme alle, og man er selvfølgelig særlig eksponeret, hvis man har et job i en udsat position.

Regeringen har foreslået og taget en række initiativer, bl.a. har der været sikret øget og fleksibel testkapacitet, øget fokus på smitteopsporing, og endelig ville regeringen jo indføre en pligt til test. Det kunne der så desværre ikke samles opbakning til i Folketinget.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til fru Pia Kjærsgaard. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Tak for at gøre klar til den næste ordfører. Den næste ordfører i ordførerrækken kommer fra Socialdemokratiet, og det er hr. Rasmus Stoklund. Velkommen.

Kl. 13:54

Kl. 13:55

(Ordfører)

Rasmus Stoklund (S):

Tak. En fælckredder ringede for nylig til mig, og han var harm. Han følte sig til grin, og han skulle have luft, for han havde netop haft sin tredje sygetransport til et socialt boligområde, hvor en coronasmittet borger skulle transporteres hjem, og for tredje gang oplevede han,

Jeg ser frem til den fortsatte debat i dag, og jeg har et forslag til vedtagelse med på vegne af Socialdemokratiet, som jeg gerne vil læse op.

Kl. 14:01

Forslag til vedtagelse

»Regeringen har ansvar for, at der er mulighed for at blive testet, og at myndighedernes retningslinjer er tilgængelige for alle borgere i samfundet. Men det er ikke samfundets skyld, når folk opfører sig asocialt og med ligegyldighed.

Hver enkelt borger bærer selv ansvaret for at opføre sig ordentligt.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 97).

Kl. 13:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Det vil indgå i de videre forhandlinger.

Så er der en kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:59

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg synes egentlig, det var meget godt, at ordføreren sagde de der ting med, at det ikke er alle, og anerkender, at langt størstedelen lader sig teste ofte og gør alt, hvad de kan, for at bryde smittekæderne. Det ændrer bare ikke ved, at ordføreren generelt får det til at lyde, som om det gælder alle. Jeg synes, at den nuancering kunne være fin at få mere udbredt.

Men jeg vil bare høre, om ordføreren ikke på en eller anden måde synes, der nogle gange lidt er en dobbeltmoral i, at man som regering siger, at man ikke vil lave en særlig indsats de steder, hvor vi netop ved – forskning viser det – at man er særligt sårbar, når man deler gelænder, deler dørhåndtag, deler legeplads, deler vaskerum osv. osv. Men lige her nedenunder har Folketinget sit eget lille testcenter stillet til rådighed, så vi meget hurtigt kan blive testet. Vi har adgang til sprit, adgang til masker, som andre jo ikke nødvendigvis har adgang til. I forhold til de isolationsfaciliteter, som vi tilbydes, var der først de samme muligheder i Vollsmose, fredagen inden man talte om at lave de her tvangsforanstaltninger, og sådan kunne man egentlig fortsætte. Synes ordføreren ikke, at der faktisk er sådan en lille smule hykleri?

Kl. 14:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:00

Rasmus Stoklund (S):

Nej, ikke den mindste smule hykleri, det må jeg sige. Man har øget testkapaciteten, også i Vollsmose, som er baggrunden for dagens forespørgselsdebat. Der har været uddelt informationsmateriale, og man har ringet på døren hos folk. At begynde at sammenligne og sige, at det er hyklerisk, fordi der er et testcenter i Folketinget, kan jeg slet ikke få øje på. Folketinget er jo i den henseende også en arbejdsplads, hvor der kommer en masse mennesker hver eneste dag, også medarbejdere, der ikke nødvendigvis har noget med os, der sidder her i salen, at gøre, og som har brug for at have mulighed for at blive testet. Det har man på masser af store arbejdspladser, og Folketinget er også som arbejdsplads en meget stor arbejdsplads. Det har man masser af steder. Man har busser, der kommer ud og tester og kommer ud og poder de steder, hvor man ikke har en stor nok arbejdsplads til at have sådan et center selv. Den slags initiativer er der masser af på arbejdspladser rundt omkring i Danmark, og det synes jeg da kun er godt. Men om jeg kan få øje på den mindste smule hykleri i den sammenhæng? Nej, overhovedet ikke.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:01

Victoria Velasquez (EL):

Jeg synes også, det er godt, at vi gør det på den arbejdsplads, som vi også er her, og på flere andre arbejdspladser. Jeg synes, man har gjort det for sent. Det kan godt være, at ordføreren nu nævner nogle tiltag, man har lavet. Det gjorde man rettidigt med forebyggende indsats i f.eks. Gellerup, men det har man faktisk ikke gjort i Vollsmose, så der synes jeg faktisk man har svigtet sit ansvar.

Men nu tager ordføreren faktisk fat i noget, hvor jeg synes, at ministeren tidligere negligerede og faktisk lidt latterliggjorde spørgsmålet. Det handler netop om nogle af de arbejdspladser, vi ved at flere af dem, der arbejder i Vollsmose, er på, og der er der ikke lavet den indsats i forhold til at få mulighed for og adgang til test. Der er flere steder, hvor man faktisk ikke har adgang til de værnemidler, som man har brug for. Hvad synes ordføreren vi skal gøre for at sikre, at vi faktisk også beskytter dem, som er i frontpersonalet, og som er i fronten på deres arbejdspladser i endnu højere grad?

Kl. 14:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:02

Rasmus Stoklund (S):

Jeg synes, at enhver arbejdsgiver selvfølgelig har et ansvar for at skabe så gode rammer som muligt for, at medarbejderne kan gå sikkert på arbejde, og medarbejderne har så et ansvar for bedst muligt også at følge de retningslinjer, der er lagt frem af Sundhedsstyrelsen. Men det her med, at der så er lidt mere afstand til testkapacitet, eller at man ikke har fået placeret et testcenter lige ude foran ens boligopgang og sådan nogle ting, kan jeg slet ikke hidse mig op over. Jeg mener ikke, at man skal bæres på guldstole hen til et testcenter nogen steder i Danmark. Man må tage hen på et testcenter og blive testet nogle gange om ugen, hvis man er i en eksponeret situation, eller hvis man ikke kan isolere sig, eller hvad ved jeg; altså, hvilke behov der nu måtte være for en. Man må altså selv gøre en indsats her.

Kl. 14:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:03

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak til hr. Rasmus Stoklund for talen. Jeg hørte hr. Rasmus Stoklund fremsætte et forslag til vedtagelse på regeringens vegne. Det undrer mig lidt, for der ligger jo faktisk et vældig, vældig godt forslag til vedtagelse på bordet allerede nu fra en række partier, som siger det meget godt. Og nu kom der så noget relativt intetsigende fra hr. Rasmus Stoklund, som stort set ingenting sagde. Jeg har jo lært af den her uges diskussion omkring genåbningen, at det er utrolig vigtigt, at Folketinget står sammen og sender nogle klare, kraftige signaler, så mange partier som muligt. Og i forhold til indvandrerghettoer, hvor man ikke overholder centrale regler og retningslinjer, for så vidt angår corona, har vi et kæmpe problem, også omkring genåbningen. For er det med til at starte en tredje bølge? Så kan vi jo skrotte alle tanker om genåbning på den måde, som et bredt flertal i Folketinget gerne vil have det.

Så kunne Socialdemokraterne ikke overveje at droppe og skrotte deres eget forslag til vedtagelse og stå sammen med os andre om nogle markante signaler over for den oversmitte, der er i indvandrer-kredse?

Kl. 14:04

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 14:04

Rasmus Stoklund (S):

Først er jeg da ked af, at hr. Peter Skaarup synes, at vores vedtagelsestekst er intetsigende. Det har ikke været meningen, at den skulle være det. Det er mere sådan en proceduremæssig ting, men der er jo noget pudsigt, når vi skal lave vedtagelsestekster. Det er sådan et format, man har her i Folketinget, og som jeg egentlig aldrig havde interesseret mig synderligt for, før jeg selv blev medlem af Folketinget. Jeg ved ikke, om der er nogen uden for Folketinget, der egentlig interesserer sig synderligt for vedtagelsesteksterne, men ikke desto mindre. Min hverdag ville tit være meget nemmere, hvis vi bare kunne lave dem sammen, for tit er vi faktisk enige om substansen i mange af de her ting. Men problemet er, at hver gang jeg kommer med den slags forslag til f.eks. hr. Peter Skaarups parti og andre, så er der altid et krav om en tilføjelse, hvor der på den ene eller den anden måde skal stå: I øvrigt er regeringen nogle fjolser. Og så er det meget svært for mig at sælge idéen til dem, der sidder hernede til venstre for mig, for det går ikke. Det er simpelt hen et skidt signal fra en regering at sende om sig selv, at den skriver det. Derfor ender det altid med, at vi så har flere vedtagelsestekster, selv om vi egentlig er enige, og det er lidt skørt. Det vil jeg godt medgive.

Kl. 14:05

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:05

Peter Skaarup (DF):

Jamen undskyld mig, er det ikke faktisk rigtigt? Jeg hørte sådan set regeringen selv anerkende, at man har været for sent ude. Er det ikke faktisk rigtigt, at de her såkaldte incidenstal i Vollsmose er oppe på 600-700, og det er jo helt uacceptabelt og helt vanvittigt højt? Er alt, hvad der står i det forslag til vedtagelse, ikke faktisk rigtigt, og burde man ikke bare erkende, at ja, vi har været for sent ude, og tilslutte sig, så vi bredt kan sende et signal over til indvandrer-kredse om, at Folketinget står sammen om, at den sammenhængskraft, vi har i Danmark, altså også betyder, at man skal indordne sig under de retningslinjer, hele den danske befolkning har måttet indrette sig under igennem de seneste måneder? Var det ikke det rigtige? Genovervej lige, vil jeg sige til hr. Rasmus Stoklund, om man vil stå fast på sin lille Hassan i stedet for at støtte det, som næsten et flertal i Folketinget gerne bredt vil have?

Kl. 14:06

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 14:06

Rasmus Stoklund (S):

Jeg synes faktisk, at hvis den vedtagelsestekst havde været formuleret lidt ligesom de næstsidsste sætninger, hr. Peter Skaarup sagde nu, så havde det jo været i en fælles ånd og i en lidt anden ånd, end som det er formuleret nu, hvor den er lidt mere kritisk over for især mit parti. Derfor ser det nok vanskeligt ud at efterkomme hr. Peter Skaarups ønske. Men derudover har hr. Peter Skaarup jo fuldstændig ret i, at læsset hurtigt kan vælte. Vi ser jo i øjeblikket, hvad der sker

i nogle af vores nabolande, bl.a. Norge og Tyskland. Det kan meget hurtigt udvikle sig i en skæv retning, og derfor er det meget vigtigt, at alle overholder restriktionerne og anbefalingerne. Selvfølgelig.

Kl. 14:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Rasmus Stoklund. Den næste ordfører er Venstres ordfører hr. Martin Geertsen.

Kl. 14:07

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Tak for det, og tak for ordet. Tak til Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige og fru Inger Støjberg for at have rejst denne forespørgselsdebat. Jeg synes jo bestemt, at der er meget, der er lykkedes rigtig, rigtig godt under denne epidemi. Og som det væsentligste vil jeg godt fremhæve danskernes generelle evne til at overholde de retningslinjer, som myndighederne har udstukket, i forhold til vores omgang med hinanden – afstand, afsprøjtning, at nyse i ærmet osv. osv. Men der er jo ikke nogen grund til at lægge skjul på, at det ikke er lykkedes lige godt alle steder. Tal fra Statens Serum Institut har vist, at borgere med ikkevestlig baggrund her i landet igennem de seneste måneder simpelt hen har været overrepræsenteret i statistikkerne over antallet af personer med covid-19.

Det er også det forhold, altså mange smittede med ikkevestlig baggrund, som har fået smittesituationen ud af kontrol i bl.a. Aarhus, Ishøj, Kolding og altså nu også i Vollsmose. Det bliver vi, som jeg tror snart sagt alle ordførere her på talerstolen har sagt i dag, nødt til at tale højt om. Jeg er helt sikker på, at der er flere forskellige grunde til, at smittesituationen er stukket af i Vollsmose og for den sags skyld i de andre udsatte boligområder, hvor tingene er kommet ud af kontrol. Og noget af det hænger uden tvivl sammen med, at der bor flere mennesker under samme tag, end der gennemsnitlig gør i Danmark som helhed. En del af forklaringen kan sikkert også findes i, at de mennesker, der bor i disse boligområder, har en særlig type jobs, som fordrer megen personkontakt. Men helt ærligt, noget af forklaringen skal også findes i, at der er en gruppe mennesker her, som ikke i tilstrækkelig grad har rettet sig efter myndighedernes anvisninger.

Vi har desværre set eksempler på større forsamlinger af unge mennesker, der har festet igennem i Vollsmose, og som på anden vis ikke har respekteret de retningslinjer, som resten af befolkningen har måttet lide under det seneste års tid, og det er selvfølgelig fuldkommen uacceptabelt. Nuvel, det er så den ene side af sagen. Men vi bliver vel også nødt til at tale om den sendrægtighed, jeg i hvert fald synes har været hos regeringen. Nu har vi altså ad flere omgange set, at smitten i udsatte boligområder er kommet ud af kontrol. Vi så det i som sommeren, hvor det især handlede om somaliere i indvandrer-tunge boligområder i Aarhus. Vi så det i Ishøj på Vestegnen, hvor man nedsatte en taskforce, og det blev vel aldrig rigtig fuldstændig krystalklart, hvad den egentlig skulle foretage sig – eller hvad den foretog sig. Vi så det i Kolding, hvor skoler og daginstitutioner blev lukket ned efter et smitteudbud på en af byens skoler med mange tosprogede elever. Og nu har vi så set, at tingene er stukket af i Vollsmose.

Den indlæringskurve, hvilket jeg også sagde i min betragtning til statsministeren før hernede fra talerstolen, har altså ikke været super stejl. Regeringen har i månedsvis vidst, at der kunne opstå problemer i de udsatte boligområder, og derfor undrer det mig egentlig lidt, at man ikke sætter meget mere massivt ind i de udsatte boligområder i form af massetest, smitteopsporing, isolation samt den nødvendige ordenshåndhævelse. Hvorfor skal det hele tiden komme på bagkant, når smittetalene er steget og tingene er kommet ud af kontrol? Eller sagt med andre ord: Skulle vi ikke se at få lagt en super hurtig plan for, hvordan vi undgår, at det sker igen i det næste udsatte boligom-

råde? Den eksisterende strategi har jo helt tydeligt ikke virket, og der skal efter min opfattelse en langt mere håndholdt indsats til, hvor man mere direkte, også i de boligområder, der ikke har været udsat for smitte endnu, opsøger dem og beder dem om at lade sig teste og isolere. Den indsats synes jeg man skal komme i gang med på forkant og ikke komme halsende efter, når skaden er sket, som vi har set det gang efter gang.

Det tror jeg simpelt hen var så præcist, som det overhovedet kunne blive – 5 sekunder tilbage.

Kl. 14:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Nja, der er da 3 sekunder tilbage. Sådan! Tak til Venstres ordfører for at bruge taletiden lige til punktet. Der er faktisk ingen korte bemærkninger til ordføreren, og tak for at gøre talerstolen klar til næste ordfører.

Og næste ordfører kommer fra Socialistisk Folkeparti, og det er fru Kirsten Normann Andersen. Velkommen.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Mange tak. Coronaen har været et forstørrelsesglas for uligheden i sundhed. Der, hvor jeg bor, er der ingen chance for, at jeg bliver smittet af min nabo. Vi deler hverken dørhåndtag, gelænder eller vaskemaskine, og når jeg passer mit hverv, er jeg ikke tvunget til at være tæt på mange mennesker, og jeg kan klare en del hjemmefra. Hvis jeg bliver smittet, kan jeg isolere mig, til jeg er rask, og mit vederlag går stadig væk ind på min konto. Jeg kan forstå de budskaber, vi får via medierne. Jeg ved, hvor jeg kan få information, og bekendtgørelser på Sundhedsstyrelsens hjemmeside kan jeg forstå. Jeg har kun en enkelt gang prøvet at være nær kontakt. Det var overvældende, da jeg pludselig skulle forholde mig til isolation og test og et tomt køleskab og spekulationer om, hvordan jeg skulle tage mig af mine nærmeste. Jeg slap med nogle få dage, til jeg var testet negativ. Men så privilegeret er det langtfra alle, der er.

I min omgangskreds er der både buschauffører, sundhedspersonale, håndværkere og lagerarbejdere, og jeg kender flere, som er blevet smittet, mens de var på job, og desværre også nogle, som blev ganske alvorligt syge. Jeg synes ikke, vi passede godt nok på dem. I alt for lang tid måtte de gå på arbejde, selv om de var nære kontakter, så længe de ikke havde symptomer. De kunne ikke blive hjemme, selv om teenageren var blevet testet positiv, og jeg har mødt mennesker, som fik valget mellem at gå på arbejde og at få en fyreseddel. Og så har jeg slet ikke nævnt de mange, som ikke har ret til sygedagpenge og derfor selv må bære det fulde tab, hvis de skal leve op til samfundets forventninger om isolation, når man bliver nær kontakt.

Manglende evner er ikke det samme som manglende vilje. Det beviste de i Odense, da smittetallet desværre også steg i Vollsmose, men det var svært. Det var ikke, fordi beboerne ikke ville medvirke, men fordi Region Syddanmark lige havde kanaliseret testkapaciteten til Kolding, hvor man også havde et stort smitteudbrud. Og ligesom i mange andre boligområder havde man endnu ikke opprioriteret rengøringen af fælles opgange og vaskekældre. Institut for Menneskerettigheder har udpeget trange boligforhold, ansættelse i brancher med borgerkontakt og et ringere helbred som risikofaktorer for etniske minoriteter. Vi må gerne have høje forventninger til borgerens medvirken til at stoppe smitten, men vi skal også som samfund sørge for, at det er muligt at leve op til forventningerne.

Jeg vil gerne læse et forslag til vedtagelse op:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget bemærker, at Institut for Menneskerettigheder har udpeget trange boligforhold, ansættelse i brancher med borgerkontakt og et ringere helbred som risikofaktorer for etniske minoriteter.

Folketinget konstaterer, at en målrettet indsats i udsatte boligområder er nødvendig for at knække smittekurver og hjælpe borgere, der er i særlig risiko for alvorlige sygdomsforløb.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 98).

Kl. 14:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Er forslaget til vedtagelse fra SF? (Kirsten Normann Andersen (SF): Ja, og De Radikale, tror jeg). Det må vi lige finde ud af. Indtil videre noterer jeg i hvert fald et forslag til vedtagelse, som SF står bag, og som indgår i de videre forhandlinger. (Kirsten Normann Andersen (SF): Jeg tror, at der er nogen, der kommer til at sige noget undervejs om det).

Tak til fru Kirsten Normann Andersen, SF's ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Således kan jeg byde velkommen til den næste ordfører, som er Det Radikale Venstres ordfører, og det er hr. Kristian Hegaard. Der er lidt tekniske problemer med liften, men den kører nu. Velkommen til hr. Kristian Hegaard.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det, og tak for ordet. Det er godt, at taletiden først starter, når man begynder at sige noget, og ikke når liften starter. Ingen borgere i Danmark ønsker, at de selv eller andre skal få corona. Det er hævet over enhver tvivl. Vi klarer det godt; vi står sammen; vaccinerne udrulles, og det sker effektivt takket være dygtigt personale – det har jeg selv oplevet, da jeg blev vaccineret for en måned siden – og der er i bred enighed landet en stor genåbningsaftale. Det kan kun lykkes, fordi vi er i en situation, hvor befolkningens adfærd har gjort det muligt.

Vi har i denne pandemi også fået genbekræftet, at der er ulighed i sundhed. Det er en kendsgerning, at mennesker med kort eller ingen uddannelse, lave indkomster og trange boligforhold har større risiko for smitte, og at etniske minoriteter i højere grad er ansat i frontlinjefunktioner, hvor man er mere eksponeret for smitte end dem, der har hjemmearbejdspladser, er et faktum, vi ikke kan trylle bort, heller ikke i den her hasteforespørgsel. Tak til jer mange, der har udført samfundskritiske funktioner og har været udsat for større eksponering af smitte, hvad enten I er bosiddende i Vollsmose, Hellerup eller Gellerup. Det har medvirket til at få Danmark igennem den her situation.

Sociodemografiske forhold spiller ind og gør, at nogle er mere udsatte end andre, og det er et mønster, vi ser rundt om i Europa og i resten af verden. Det er strukturelt. Det er ikke på grund af kultur, men samfundets strukturer – ligesom vi har set situationer i Europa med fodboldfans, skiturister og slagterimedarbejdere.

Men betyder det så, at alle opfører sig ordentligt? Gid det var så vel. For selvfølgelig bliver man stærkt irriteret, når man hører om politiet i Nordsjælland, der har holdt fest, eller om unge, der arrangerer privatfester, eller da for mange stimlede sammen på Islands Brygge, hvilket førte til et opholdsforbud. Man bør selvfølgelig følge anbefalingerne og retningslinjerne, både på villavejen og i boligområdet.

Det har været positivt at se fællesskaberne i almene boligområder stå sammen om at få brudt smitten, når den har været for høj. Det har været med til at knække smittekurver. Det kan lykkes, og det er lykkes, nemlig når vi udbreder kendskabet til isolationsfaciliteter, når informationsmateriale bliver nemt tilgængeligt og på forskellige sprog, og når beboerne frivilligt valfarter til testcentre. Mange af de her områder er nemlig bedst i test, og tak for det.

Hold fast, og hold ud, vi skal nok klare den, både på villavejen og i boligområdet. Det går godt. Andre lande lukker ned. Selv om det er lidt overskyet i dag, er foråret på vej. Det er påske i næste uge, og der er yderligere genåbning på vej efter indgåelse af en bred aftale. Det er rigtig godt, for det, vi for alvor ved har betydning for befolkningens adfærd, er, når politikerne samarbejder og står sammen om udfordringerne og ikke peger fingre ad hinanden. Det styrker befolkningens tillid, giver mindre polarisering, og det er det, Danmark i den grad har behov for i den her tid.

Kl. 14:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak for det. Der er et ønske om en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:20

Peter Skaarup (DF):

Tak, og tak til hr. Kristian Hegaard for indlægget. Jeg må sige, at jeg er ret rystet over, at De Radikale slet ikke tager det her alvorligt. Vi har en debat, ikke generelt om corona i dag, men om den særlige situation, at vi i vores ghettoer i Danmark har en udbredt smitte og manglende indsats for at overholde de retningslinjer, der har gjort, at folk ikke kan fejre fødselsdage, ikke kan se deres forældre, ikke kan være sammen på den måde, som vi ellers ville kunne i Danmark. Det er den debat, vi har i dag. Og der er det bare, jeg siger til De Radikale her, at jeg godt kunne tænke mig at få et svar på det. Er det her virkelig kun strukturelt? Er det virkelig kun noget med, at nogle bor flere sammen, og at det er årsagen til, at vi har den her vildt udbredte smitte i f.eks. Vollsrose? Eller er der faktisk det fuldstændig basale problem, at der er nogle, der ikke gider Danmark, der ikke gider overholde de simple retningslinjer, der er, for at forhindre, at corona spredt sig? Er det ikke det, der i virkeligheden er problemet, altså at der er nogle simple retningslinjer, som hovedparten af den danske befolkning gerne vil overholde, men at der altså er nogle grupper, der ikke gider det?

Kl. 14:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:22

Kristian Hegaard (RV):

Først og fremmest vil jeg gerne have mig frabedt, at Radikale Venstre ikke skulle tage den her situation alvorligt. Det gør vi i allerhøjeste grad, og det adresserede jeg sådan set også i min tale. Når der er steder, hvor der er en for høj smitte, så skal der selvfølgelig sættes ind. Derfor glæder det mig, når det er tilfældet, altså at vi gør det ved at oplyse bedre om isolationsfaciliteter; når man får bedre adgang til test; når vi udbreder informationsmateriale bedre. Det er med til at knække smittekurven. Det er jo det, der er interessant. Det er det, der er afgørende, når vi lykkes med det. Og i den her tid er Radikale Venstre også blandt dem, der har været med i allerfleste aftaler. Så Radikale Venstre tager i høj grad den her situation alvorligt. Det vil vi fortsætte med. Alle de steder, hvor der er for høj smitte, skal vi sætte målet ind. Det har vi gjort, og det skal vi fortsætte med.

Kl. 14:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:22

Peter Skaarup (DF):

Men risikerer Det Radikale Venstre faktisk ikke en tredje bølge eller en udbredt smitte i visse boligområder, så der sker regionale nedlukninger i den kommende tid, fordi der er nogle grupper, der

ikke gider Danmark, og som ikke gider følge de retningslinjer, vi andre gør? Er det ikke det, man risikerer? Det er da rigtigt, at De Radikale har taget ansvar for en hel masse aftaler, men vi har bare det kæmpeproblem, at regeringen har været for sent ude i bekæmpelsen af smitte i de her ghettoområder, nemlig de indvandrertunge områder, hvor det er et kæmpe problem, at man ikke overholder basale retningslinjer om sprit og om at holde afstand og sådan noget. Det er i virkeligheden så jordnært. Kan man ikke bare være med til sammen med os andre at prøve på at bekæmpe den udfordring i stedet for at tale om, at nå, det er nok noget strukturelt med, at nogle bor flere sammen?

Kl. 14:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Kristian Hegaard (RV):

Jamen det er noget strukturelt. Det er det, vi har kunnet se i forskellige europæiske lande. Og jeg vil da også sige, at jeg selvfølgelig er bekymret for, at vi kan få en tredje bølge, når vi ser på det, der sker i landene omkring os. Der lukkes der ned. Der er der flere ting, man ikke kan. Der er der flere restriktioner på vej. Derfor er det jo glædeligt, at vi i den her uge har landet en bred genåbningsaftale med stort set alle Folketingets partier. Det er ikke ethvert land vel undt at have den mulighed i øjeblikket. Det har Danmark haft, fordi vi har gjort det godt sammen.

Kl. 14:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Kristian Hegaard. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Enhedslisten, og det er fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Jeg synes, at den her debat fortjener at få nogle fakta på plads. Der har været mange smitteudbrud af corona landet over; det er alvorligt. Nogle skyldes smitte fra dyr til mennesker og tilbage igen, andre er startet på slagterier eller i daginstitutioner. Helt oprindeligt fik vi virussen til Danmark med skiturister, der kom hjem fra skiferie i Italien, og i starten var smitten højest i landets rigeste kommuner i Nordsjælland, Gentofte og på Frederiksberg. Så at skulle diskutere et smitteudbrud med en hasteforespørgsel til statsministeren her i salen er for os i Enhedslisten et usympatisk og desperat forsøg på at dreje en national sundhedskrise over på at tale om udlændingepolitik og udskamme en bydel, som gennem årene har skullet lægge ører til alverdens usaglige angreb. I stedet mener vi i Enhedslisten, at det, vi var vidne til for 2 uger siden med regeringens forslag om at indføre tvangstest og tvangsisolation uden at have det fornødne grundlag på plads, burde lede til, at vi i dag giver en undskyldning til borgerne i Vollsrose. Det ville være på sin plads, og så mener jeg også, at vi herinde fra Folketinget faktisk bør inspirere til og bakke op om den kæmpe indsats, der er fra rigtig mange frivillige og lokale beboere, som har fået bugt med smitteudbruddet, og som har resulteret i rekordhøje tal for andelen, der lader sig teste.

Følger man med, som jeg gør, i den offentlige facebookgruppe »#bedsttiltest Vollsrose«, kan man i øvrigt se talrige af frivillige, aktive mennesker, unge som ældre, der gør en ihærdig kampagne- og oplysningsindsats for at få endnu flere til at tage test – midt i en tid, hvor vi ser flere analyser om, at opbakningen til restriktionerne daler. Det er altså opmuntrende at se det arbejde og være vidne til det. Man kan selvfølgelig sige, at det også bare er det, vi forventer, men det er opmuntrende at se, ikke mindst fordi det er et vidnesbyrd

om, at beboerdemokratiet og foreningslivet tager situationen alvorligt. For det er alvorligt, selv om mange Christiansborgpolitikere har brugt opmærksomheden på at postulere det stik modsatte.

Igen og igen er alle i Vollsmose boksebold for ignorante demagoger, og det vil jeg gerne undskylde for til alle jer, der følger med i denne debat. Alenlange politiske diskussioner om kulturelle forholds betydning for smittetrykket har sikkert samme effekt. For det har jo aldrig helt reelt handlet om at finde fordomsfrit frem til, hvorfor smitten har været høj. Tværtimod har positionerne allerede været tegnet op, længe før debatten opstod. Forskningsmæssigt har vi set beviser og evidens for, at det har en betydning, at man i Vollsmose bor cirka syv gange tættere end i resten af Odense. Det har en betydning, at man i almene boligbyggerier er fælles om vaskeskældrene og legepladserne, og at mange mennesker tager fat i de samme dørhåndtag, der ikke gøres tilstrækkeligt rent, og bruger de samme gelændere. Og der er flere, der bor i bydelen, som har arbejde som frontpersonale som buschauffører, taxachauffører, rengøringsarbejdere, kassemedarbejdere m.fl., og der bor også mange unge og deslige. Og vi ved, at et højrisikoerhverv, hvor man har fysisk fremmøde, også spreder smitten mere.

Men uagtet hvem der har ret i, hvorfor smitten er højere, burde vi faktisk være fælles om at have et svar på det høje smittetryk. Det burde være solidaritet og medfølelse. For helt ærligt: Der er ikke nogen mennesker, der ønsker at dø eller ligge syge med corona og sprede smitte videre til f.eks. deres bedsteforældre. Det er jo ikke sådan, at folk, der går rundt i Vollsmose, går rundt med et dødsønske. Det er vigtigt, at vi fortsat tester os, og det er vigtigt, hvis vi bliver smittet, at vi isolerer os, og at vi gør det til en vane at blive testet jævnligt og selvfølgelig holder os hjemme eller benytter isolationsfaciliteterne, hvis det er nødvendigt. Det skal vi fortsætte med.

Men summa summarum: En undskyldning er på plads, synes jeg. Og så vil jeg til slut også sige en kæmpe tak til alle de frivillige og til dem, der står i fronten og har arbejdet under hele coronakrisen, og slutte af med, at vi bakker op om den vedtagelsestekst, SF har læst højt.

Kl. 14:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. Det er noteret, at SF's vedtagelsestekst er støttet af Enhedslisten.

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Først er det fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:29

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Jeg har igennem mange år i Folketinget øvet mig på ikke at blive provokeret, og det måtte jeg så også gøre under Enhedslistens ordførertale. Så jeg er ikke det mindste provokeret; jeg tager det helt stille og roligt.

Men når fru Victoria Velasquez taler om solidaritet, er det jo faktisk netop hovedemnet i dag – solidaritet, uanset om man bor i et indvanderområde, en ghetto, som jo er det, sagen drejer sig om. Og der er altså mangel på solidaritet, i allerhøjeste grad. Og det er det, vi diskuterer. Man skal ikke holde sådan en fedtetale, synes jeg, for et bestemt vælgersegment. Og jeg må sige, at sådan opfattede jeg Enhedslistens ordførertale i allerhøjeste grad. Der er ikke udskrevet valg endnu, og det her er ikke Fælledparken, det er faktisk Folketingets talerstol, man står på.

Jeg vil bare sige, at det er parallelsamfund, det drejer sig om. Der er en modstand generelt mod danske myndigheder. Der er en større lytning til imamerne end til de danske myndigheder. Og der er kulturelle, familiære og sociale forskelle. Det er det, det handler om. Og jeg ville sådan ønske, at alle partier kunne forholde sig til det –

uden at have berøringsangst. For vi burde stå sammen i den her sag og sige, at der er problemer; det viser tallene i ghettoområderne.

Kl. 14:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:30

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Det er godt, at vi er gode til ikke at lade os provokere. Jeg kunne også godt være blevet provokeret over det trekant drama om at få fru Inger Støjberg hen i sit parti, og at statsministeren bliver indkaldt til en hasteforespørgsel, er også noget, der kunne være provokerende.

Det er faktisk alvorligt, at vi får løst det her problem. Når vi ser, at der hele tiden kommer en diskussion af det i forhold til kultur, uden at vi rent faktisk vil se på, hvad det er for et svar, vi finder, på at få løst det her problem, synes jeg, det er særlig bekymrende. Men det gælder jo ikke kun den ene side af salen. Det er jo lige så meget også i forhold til regeringen. Jeg synes ikke, man har taget sit ansvar på sig i forhold til at lave indsatsen rettidigt og at lave det forebyggende stykke arbejde, som der skulle til. Vi ved, hvad for nogle tiltag der faktisk vil hjælpe, og det har man ikke gjort rettidigt. Og det synes jeg er et problem.

Kl. 14:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 14:31

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg vil bare fortsætte: Der er også dårligere hygiejne. Bare se på de kiosker og restauranter med de mange sure smileys. Hygiejne er en meget, meget stor del af det her. Der er simpelt hen så mange beviser på, at det står helt galt til. Der er en ligegyldighed over for samfundet og samfundsmyndighederne, som man ikke lytter til eller respekterer.

Altså, jeg ville bare så gerne have, at fru Victoria Velasquez ikke bare bortelimiterer det og siger, at der ikke er nogen problemer der. For det er det, jeg hører. Der er da gigantproblemer. Ja, det er der også andre steder, men forskellen er bare, at man primært retter sig efter de instruktioner, man får fra samfundet. Det gør vi os faktisk umage med. Men det gør man mange steder i ghettoerne stadig væk ikke.

Kl. 14:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Victoria Velasquez (EL):

Jeg anerkender fuldstændig, at der er et problem. Jeg synes, at det, som vi desværre bare ser, er, at man åbenbart vil have en anden tilgang, når det drejer sig om Vollsmose, end når man ser det andre steder, hvor vi også har et problem.

Derudover er jeg fuldstændig enig i forhold til det med rengøring. Det var forkert, at man sendte rengøringspersonalet hjem tidligt mange steder. Det er stadig et problem, at rengøring og hygiejne ikke bliver prioriteret højt nok. Pizzeriaer og spisesteder er én ting, men faktisk gælder det også kantinerne og spisestederne, mange af de steder, hvor folk spiser. Det er også et problem på deres arbejdspladser og på samme måde også, at de risikerer at blive udsat for smitte og ikke har adgang til værnemidler osv.

Kl. 14:33

Kl. 14:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der kun er adgang til en kort bemærkning mere, og den får hr. Rasmus Stoklund.

Kl. 14:33

Rasmus Stoklund (S):

Tak. Jeg vil gerne fortsætte, hvor fru Pia Kjærsgaard startede med sin første korte bemærkning, som jeg kan tilslutte mig helt. Jeg studsede også over det her med, hvad det er, Enhedslisten mener med, at Vollsmose i årevis har været prygelknabe, eller hvordan det var, det præcis blev formuleret. Er Enhedslisten bekendt med, at der er ret massive integrationsproblemer i Vollsmose, og at der har været det i årevis? Det er den ene del.

Den anden del handler om det med en undskyldning. Altså, det forekommer mig fuldstændig bizart, at nogen her skulle skyldte nogen i Vollsmose en undskyldning. Det kan jeg slet ikke forstå. Og så kunne jeg godt tænke mig at vide, hvem det er, der, som det blev sagt, er ignorante demagoger. Kan vi ikke få nogle navne på? Hvem er det? Nogle navne ville være spændende.

Endelig vil jeg spørge: Kunne vi ikke også få en forklaring på, hvad det så kan være, når vi har den her overrepræsentation? For overrepræsentation betyder jo netop, at der er flere her, når man sammenligner med sammenlignelige grupper. Er det, fordi der er noget i vandet i Vollsmose, eller hvad er det så, der kunne være forklaringen, hvis det med kultur er fuldstændig udelukket?

Kl. 14:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Victoria Velasquez (EL):

Det var mange spørgsmål. Lad os tage fat i det første, det her med undskyldningen, og hvorfor jeg mener, at der faktisk burde falde en undskyldning: Det drejer sig f.eks. om, at hele grundlaget for at tale om tvangstest og tvangsisolation var forkert. Det var på et fejløplyst datagrundlag. Det synes jeg faktisk er ret alvorligt.

Den anden ting er i forhold til – og det er jo også noget, f.eks. Politiken har rejst – de dele af epidemiloven, hvor man siger, at de frivillige tiltag skal have været der forud. Det var om fredagen, man fik tilbudt muligheden for at få isolation i Vollsmose, og allerede så kort tid efter taler man så om tvang i stedet for at sætte ind i forhold til de frivillige indsatser, som vi ved også ville være med til at kunne sikre, at vi fik en opbakning. Nu kan jeg se, at vi har 6 sekunder tilbage til mit svar her, så ordføreren må gerne følge op med de andre spørgsmål.

Kl. 14:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Det får hr. Rasmus Stoklund mulighed for i et halvt minut. Værsgo.

Kl. 14:35

Rasmus Stoklund (S):

Så vil jeg gå hurtigt videre til det, vi ikke nåede at komme omkring. Hvem er de ignorante demagoger, som blev omtalt i fru Victoria Velasquez' tale? Hvem er det, der er de ignorante demagoger?

Og hvis det ikke er kultur, der forklarer noget som helst, er det så noget, der er i vandet i Vollsmose, eller hvad er det så, der er forklaringen på overrepræsentationen?

Kl. 14:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Victoria Velasquez (EL):

Vi har jo evidens for, at det, at man bor mange sammen, og at man bor mange i den samme opgang, som jo er typisk for alment boligbyggeri, er noget af det, der f.eks. har en betydning. Det har også en betydning, om man har fælles arealer. F.eks. har man fælles vaskemaskiner og fælles legepladser. Man har ikke en privat have, hvor man kan lege, og man har heller ikke nødvendigvis to badeværelser, som sundhedsmyndighederne talte om i starten. Så der er mange af de ting, der spiller ind der.

Så ved vi også, at mange af dem, der bor der, har korte uddannelser og har jobs, som er på frontlinjen, enten i form af ufaglært arbejde eller faglært arbejde, og hvor man er en del af frontpersonalet. Så det er nogle af de ting, som vi jo har evidens for har en betydning for, hvordan smitten spreder sig.

Kl. 14:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til fru Victoria Velasquez. Den næste ordfører kommer fra Det Konservative Folkeparti, og det er hr. Per Larsen. Velkommen.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand. Og tak til fru Pia Kjærsgaard, Nye Borgerlige og fru Inger Støjberg for at rejse den her debat. Der er jo slet ingen tvivl om, at regeringen i den grad har svigtet på en række områder i forhold til håndteringen af corona. Vi så jo eksempelvis, hvordan smittetallene i Ishøj Kommune fra uge 42 bare voksede og voksede til et incidenstal på over 1.100, næsten 1.200, lige op til jul. Det bredte sig jo så til Storkøbenhavn, hvor incidenstallet kom op på i nærheden af 800, stort set det samme tal som det, man kunne konstatere i Ishøj, som trods alt er et lille område med kun 10.000 indbyggere. Vi har jo set, at man ude lokalt har kunnet klare den her slags situationer – kommune, region og Styrelsen for Patientsikkerhed i et samarbejde. Det gjorde man i Aarhus, det gjorde man i Slagelse, det gjorde man også i Silkeborg med gode resultater, fordi man simpelt hen satte ind og gjorde en stor indsats.

Men for at tage eksemplet fra Ishøj, hvor man bare lod incidenstallet vokse og vokse og flere og flere blev smittet, til tallet nåede helt op på næsten 1.200, vil jeg sige, at det jo i den grad er fatalt. Og det burde man jo som regering have lært af, altså at man kom for sent i gang, og derfor burde man også, så snart der var fare på færde i Vollsmose, og så snart man kunne konstatere, at smittetallene begyndte at vokse, have sat ind og sikret sig, at informationen var til stede, og at der blev testet massivt. Når man så efterfølgende kan konstatere, at der slet ikke har været kommunikation med Region Syddanmark, som står for testningen, så kan det undre, at man kommer med krav om, at der skal tvangstestes.

Det står jo også i skærende kontrast til det, vi blev udsat for i Nordjylland, da man havde fokus på minksituationen. Der havde vi altså en situation, hvor man fra regeringens side påstod, at der nu var en stor risiko for, at samtlige vacciner i hele verden kunne være ubrugelige, fordi der nu var en mutation her, som var så ganske forfærdelig. Vi har så kunnet se, at det har kostet os ufattelig mange penge, 18-19 mia. kr., og at et helt erhverv er blevet udryddet. Man har foretaget det, jeg vil kalde for et overgreb på en masse, masse minkfarmere, som har måttet se deres levebrød forsvinde og deres livsgrundlag fuldstændig forandret.

Så konklusionen på det her er, at regeringen rent faktisk har svigtet fatalt og slet ikke taget det alvorligt, at man skulle sørge for at gribe ind de steder, hvor smittetallene er vokset. Og i de områder, som vi her taler om, er det jo åbenlyst, at der har været nogle,

som ikke har været klar over, hvad det var, der foregik, og der var informationsindsatsen jo simpelt hen for ringe.

Jeg vil stærkt anbefale et samlet Folketing og jo ikke mindst Socialdemokratiet at stemme for det forslag til vedtagelse, som fru Pia Kjærsgaard læste op. For der står faktisk slet ikke noget negativt om regeringen; der er et pålæg om at sætte ind med massetest, smitteopsporing, isolation og nødvendig ordenshåndhævelse – og overhovedet ikke noget negativt om regeringen, selv om der faktisk kunne være god grund til det. Tak.

Kl. 14:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den konservative ordfører. Der er et ønske om en kort bemærkning til ordføreren fra hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 14:40

Jeppe Bruus (S):

Tak. Det må jeg nok sige. Lad os nu sige, at den konservative ordfører har ret i, at det hele er regeringens skyld – at smitten stiger i Vollsmose, at ulykken er i gang. Vi har to forskellige opfattelser af, hvad det skyldes, men fred nu være med det. Så foreslår vi: Okay, der skal være et krav om test, og hvis ikke du lader dig teste, kan du få en bøde. Ulykken er i gang – hvad gør man så? Stemmer man så ja eller nej til det krav? Det er præcis det samme krav, som vi har haft for indrejsende i Danmark, nemlig at hvis ikke du lader dig teste eller isolere, kan du få en bøde – det er ikke tvang, men en pligt til at lade dig teste.

Konservative stemmer nej. Jeg kan simpelt hen ikke begribe det. På den ene side mener man, at der er en kæmpe ulykke i gang, og så kommer vi og siger, at vi er nødt til at sætte lidt hårdere ind, fordi det med en kæmpe frivillig indsats ikke har virket, og hvad gør man så? Så stemmer man nej. Kan ordføreren ikke hjælpe os og forklare hvorfor?

Kl. 14:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Per Larsen (KF):

Jo, jeg skal prøve, så godt jeg kan. Alle virologer siger jo, at frivillighed i forhold til at håndtere en pandemi er vejen frem, og det her princip om mindstemål burde jo gøre sig gældende. Og vi kan konstatere, at der ikke har været dialog mellem ministerierne og dem, som står for teststrategien og testning i Vollsmose, nemlig regionen, i forhold til om der ligesom var nogen, der modsatte sig at blive testet – det har vi jo ikke set eksempler på. Man har bare sagt: Nu skal vi simpelt hen i gang med at lave en nyskabelse. Vi har haft pandemien et helt år, og det er jo på mange måder gået okay, i forhold til at folk har ladet sig teste og isolere efterfølgende ad frivillighedens vej. Det har vi set har fungeret rigtig fint. Og så laver man sådan en nyskabelse her uden at kunne fremvise, at der er nogen, der har modsat sig at blive testet. Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 14:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 14:42

Jeppe Bruus (S):

Det kan være, at ordføreren kan hjælpe mig lidt med den her nyskabelse. Altså, kravet om test og en bøde, hvis ikke du lader dig teste i lufthavnen, blev indført den 7. februar. Og der er et krav om, at

du lader dig teste, hvis du skal møde op på en ungdomsuddannelse. Nu har vi så et krav om test, hvor vi har sagt, at hvis ikke du bliver testet, og det var der jo ca. 1.000 eller flere der ikke gjorde i Vollsmose til trods for en kæmpe indsats, kan du få en bøde. Så jeg forstår egentlig ikke begrebet nyskabelse. Og jeg forstår simpelt hen heller ikke, hvorfor man, hvis man mener, at det er regeringens skyld, at smitten går amok i Vollsmose, så stemmer nej til det her krav om at sørge for, at de sidste kommer med og også lader sig teste, når det åbenbart ikke sker ad frivillighedens vej.

Kl. 14:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Per Larsen (KF):

Jamen der er jo tale om en nyskabelse, når man indfører et helt nyt princip i forhold til den frivillighed, som virologerne anbefaler at man skal forfølge. Vi blev jo rent faktisk også præsenteret for noget, som virologerne efterfølgende har sagt at de hverken havde lod eller del i, i forhold til at man helt specifikt i Vollsmose skulle begynde at udstikke bøder. Så i min optik var det en nyskabelse. Vi har i et helt år sagt til den menige befolkning, at vi opfordrer dem til at lade sig teste, og vi stiller testkapacitet til rådighed og gør det let tilgængeligt og nurser på alle mulige måder befolkningen i forhold til at få dem testet, også i forhold til at de, hvis de er smittede, så lader sig isolere. Det synes jeg sådan set er et rigtig godt princip, og derfor bryder jeg mig som udgangspunkt ikke om tvang – også i god gænge med det, virologerne siger.

Kl. 14:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Tiden er meget fremskreden. Der er kun 15 minutter tilbage. Jeg giver adgang til en enkelt kort bemærkning fra hr. Morten Messerschmidt og adviserer allerede nu om, at der ved de næste ordførere ikke bliver adgang til korte bemærkninger.

Værsgo, hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:44

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Jeg må indrømme, at det er underligt at høre den konservative ordfører her. I sidste samling lavede vi den ene stramning efter den anden i forhold til alle de problemer og uroligheder, der er i ghettoerne. Der var vi enige om, at hvis man begår kriminalitet i ghettoerne, så skal det straffes ekstra hårdt. Der er nogle særskilte problemer her, som simpelt hen kan retfærdiggøre nogle hårdere værktøjer, nogle hårdere indgreb end ellers. Og så står vi her på coronasiden med det helt samme problem, nemlig en masse folk i ghettoerne, som ikke vil overholde reglerne. Men nu vil Det Konservative Folkeparti så ikke sige, at der skal være særlige sanktioner her. Nu er der alle mulige andre hensyn. Mens vi og Socialdemokratiet, som jo var med i hele den her opstramning tidligere, siger, at det da selvfølgelig skal have en konsekvens, hvis man ikke vil lade sig teste og på den måde sætter hele folkesundheden over styr; hvis man er fuldstændig ligeglad med samfundet og bare laller rundt uden at lade sig teste; selvfølgelig skal det have en konsekvens. Vi ved udmærket godt, at de fleste af dem lever af andre folks penge, nemlig overførselsindkomster, så hvorfor i alverden er De Konservative nu blevet så bløde i knæene, når det handler om at sikre folkesundheden, når man i sidste samling gerne ville give hårdere straffe i ghettoerne?

Kl. 14:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:45

Per Larsen (KF):

Vi er bestemt ikke på nogen som helst måde bløde i knæene. Hvis der foregår noget, som ikke er i orden, så skal der selvfølgelig gribes ind. Derfor var vi også positive over for, at politiet må have lov til at sanktionere, hvis der er nogle i Vollsmose, som ikke bruger mundbind. Det var der klare eksempler på, altså at der simpelt hen var nogle, som opholdt sig et sted uden at bruge mundbind. Det er klart, at det kan man selvfølgelig ikke have. Men der blev ikke fremvist nogen eksempler på, at der var nogle, der ikke havde villet lade sig teste.

Kl. 14:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den konservative ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører står klar, og som nævnt kan der desværre ikke gives adgang til korte bemærkninger. Velkommen til fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 14:46

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Jeg tror, at mange danskere gerne vil se fremad og slippe af med corona, blive fri for den, og komme ud af regeringens jerngreb. Det vil jeg også. Men i den her tale vil jeg gerne starte med at bladre kalenderen tilbage til 2020. Da corona havde hærget et par måneder, meddelte Statens Serum Institut, at der blandt de smittede var en voldsom overrepræsentation af indvandrere og efterkommere fra de muslimske lande. I en af sommerugerne var mere end halvdelen af de nysmittede indvandrere, og da Aarhus var hårdt ramt af smitte, kom det frem, at to ud af tre af de smittede havde somalisk baggrund. Genåbningens fase fire blev udskudt, og jeg var harm over, hvordan indvandrere og efterkommere fra Stormellemøsten lod til at være fuldstændig ligeglade med det danske fællesskab.

Nu viser kalenderen 2021, men tingene har desværre ikke ændret sig. Der er en ekstrem overrepræsentation af smittede blandt indvandrere og efterkommere med ikkevestlig baggrund. Smittetallet blandt borgere med ikkevestlig baggrund har været næsten tre gange så højt som i resten af samfundet. Den 3. marts skrev Jyllands-Posten, at ikkevestlige indvandrere og efterkommere har udgjort hele 23 pct. af de smittede alene i år, mens de udgør 8,9 pct. af befolkningen.

Regeringen har holdt samfundet lukket længere end højst nødvendigt, fordi der ikke har været styr på smitten i de indvandretætte områder. Vi har kendt til problemet i snart et år, men regeringen har ikke prioriteret at få styr på den vel nok vigtigste opgave, nemlig at opspore smitekilder og at koncentrere indsatsen om de specifikke og afgrænsede områder, så smitten blev effektivt inddæmnet. Vi har set, hvordan incidenstallet i Vollsmose fik lov til at eksplodere fra 153 den 15. februar til 743 den 25. februar. Efter et fald i incidenstallet er det nu igen steget i Vollsmose til 645, mens det for resten af Odense kun er på 129.

Nu har vi så den her hasteforespørgsel, som jeg og Nye Borgerlige sammen med DF og fru Inger Støjberg har indkaldt til; en forespørgselsdebat, hvor statsministeren må forklare, hvad hun mener er årsagerne til, at smittetrykket i Vollsmose er markant højere end andre steder i landet, og hvor statsministeren må redegøre for, hvordan regeringen vil løse de kulturelle udfordringer i Vollsmose og andre ghettoer. Det er store problemer, som står i vejen for en effektiv og sikker håndtering af epidemien, hvilket er til fare for resten af samfundet. Fire ud af ti af de voksne beboere i landets ghettoområder går ikke på arbejde og forsørger sig selv. Jeg ved det ikke, men det lyder sandsynligt, og tallene tyder på, at der er en kraftig sammenhæng mellem livet i ghettoens parallelsamfund og ligegyldigheden over for at hjælpe til med at holde smitten nede,

et liv, hvor tiden veksles mellem vandpibecaféen, den lokale basar og sammenkomster hos fætre i ghettoens lediggang, hvilket spreder smitte og inviterer til ansvarsløshed og ligegyldighed.

Jeg har længe kritiseret, at regeringen skyder med spredehagl i stedet for at sætte målet ind der, hvor problemerne er. Jeg har længe kritiseret, at danskerne skal betale så høj en pris, fordi der stadig er problemer med at stoppe smitten i de indvandretætte byer og områder. Jeg har også længe kritiseret den berøringsangst, som jeg mener har været årsagen til, at politikerne ikke stopper skaden og siger tingene, som de er. Tænk, hvor frit og trygt vi i alle henseender kunne leve sammen, hvis ikke vi havde haft muslimske parallelsamfund i Danmark.

Lad os nu gribe fat om nældens rod og løse problemerne fra bunden. Regeringen bør styrke den smitteforebyggende indsats i ghettoområderne, hvor der er problemer. Det bør man gøre med den nødvendige ordenshåndhævelse med fokus på inddæmning og test og opsporing og isolation. Og så skal samfundet åbnes uden coronapas. Danskerne fortjener at få deres liv og frihed tilbage.

Kl. 14:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Nye Borgerliges ordfører. Vi iler videre til den næste ordfører, og det er ordføreren fra Liberal Alliance, hr. Henrik Dahl. Velkommen.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet, og tak for at indkalde til den her debat. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at der er en stor overhyppighed af personer med stormellemøstlig baggrund, der er smittet med covid-19. I maj 2020 offentliggjorde Statens Serum Institut en rapport, som fastslog, at gruppen, selv om den kun udgør 9 pct. af befolkningen, udgjorde 18 pct. af de smittede, og den undersøgelse blev gentaget af SSI i oktober 2020, og da var situationen værre. Da stod de samme 8,9 pct., for at være helt nøjagtig, for næsten 26 pct. af smitten, og det er et resultat, som flugter med, hvad myndighederne har fastslået i andre lande. Det fremgik i en artikel i Jyllands-Posten den 4. marts, at det er et billede, som ligner det danske, der tegner sig i Norge, i Tyskland, i Frankrig og i Storbritannien.

Og hvad kan så være årsagen til det? Hvis man spørger Morten Sodemann, der er professor i noget, der hedder indvandrermedicin, ved SDU, så er årsagerne ikke kulturelle. Det afviser han bl.a. i en artikel i tidsskriftet Ræson, som udkom den 11. august 2020. I stedet siger professoren, at årsagen er dårlige boligforhold og risikable arbejdsforhold. Og her er det så, jeg bliver nødt til at trætte Folketinget med noget sociologisk faglighed. For det, som professoren siger, er ikke bare noget sludder, men det er en særlig avanceret form for sociologisk sludder, der hedder socialdeterminisme, og som Enhedslisten og Radikale Venstre allerede har serveret for os tidligere i dag. Socialdeterminisme er en tro på, at alting kan forklares af sociale faktorer. Får man dårlige karakterer i skolen, er årsagen de sociale forhold, er man blevet for tyk, er årsagen de sociale forhold, kan man ikke finde en kæreste, er det sikkert også de sociale forhold.

Socialdeterminismen som årsagsforklaring holder næsten aldrig. Der spøger næsten altid noget andet, og ikke så sjældent er det noget andet, der er på spil, fænomenet kultur, og det er det også her. Indvandrere fra Stormellemøsten er eksperter, hvis man kan bruge udtrykket ekspert, i noget, som der ikke er et dansk udtryk for, så jeg bliver nødt til at bruge det, som man bruger, nemlig non compliance, dvs. ikkeefterlevelse af regler. Der er et antal af indvandrere fra Stormellemøsten, der ikke overholder ordensreglerne på skoler eller politiets ordensbekendtgørelse og ikke overholder lovgivningen, som er over gennemsnittet.

Derfor siger socialrådgiveren Ali Ainali, som selv har en indvandringsbaggrund, altså også i en artikel i Alttinget den 12. marts som en direkte kritik af Morten Sodemann, som jeg nævnte før, at det er kultur, der fører til en større hyppighed af smitte. Det er bl.a. fatalisme, altså at man tror, at fremtiden er i forsynes hånd, men det er også, at man kommer fra lande, hvor man ikke kan eller bør stole på myndighederne, og så er det det, som den franske præsident Macron kalder islamisk separatisme, altså opfattelsen af, at man har sit eget samfund, og at det omgivende samfund ikke er noget, som man har lod og del i.

Jeg tror ikke selv, at der er nogen nemme løsninger på det her problem, fordi det jo er en del af et meget større problem, som det ikke er lykkedes for nogen at løse endnu, heller ikke uden for Danmark. Men vi får i hvert fald diskuteret socialdeterminismen og holdt fast i, at den enkelte har et ansvar, og det håber jeg at vi får ud af dagens debat, selv om det nok ikke trods alt og desværre flytter det helt store. Tak for ordet.

Kl. 14:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Henrik Dahl for talen og også for at gøre klar til den næste taler, som er fru Inger Støjberg som privatist. Velkommen.

Kl. 14:55

(Privatist)

Inger Støjberg (UFG):

Tak, og tak for ordet. Som flere andre har været inde på her i dag, er det her en vigtig debat. Ligeegyldigt hvordan vi vender og drejer det, skiller ghettoområderne sig negativt ud, og den her gang er det så med hensyn til corona. Men vi ser det igen og igen: Det er arbejdsløshed, det er kriminalitet, og nu er det altså corona, hvor langt flere er smittede i ghettoområderne end andre steder her i Danmark.

Alle kan få corona, men flere opgørelser viser, som det også er blevet fremlagt her i dag, at der er en uhyggelig overrepræsentation blandt ikkevestlige udlændinge og deres efterkommere. F.eks. kunne Jyllands-Posten i begyndelsen af marts påvise, at ikke mindre end 23 pct. af alle smittede i år på daværende tidspunkt tilhørte lige præcis den gruppe, og det skal jo så ses i sammenhæng med, at ikkevestlige udlændinge og deres efterkommere udgør 8,9 pct. af befolkningen. Der er med andre ord en enorm overrepræsentation.

Der har været mange forklaringer, og der har også været mange bortforklaringer, i dag på, hvorfor tallene ser ud, som de gør, lige fra at det er på grund af det arbejde, som den her gruppe udfører, til boligforhold og legepladser. Alle mulige bortforklaringer har der været, men ligeegyldigt hvordan vi vender og drejer det, handler det altså i meget høj grad om, hvorvidt man indordner sig eller ej, og det er desværre derfor også en del af forklaringen på, hvorfor smittetrykket i ghettoområderne er så højt, som det er, nemlig at for få indordner sig. Vi har set, at særlig ikkevestlige indvandrere har forsamlet sig i store forsamlinger til begravelser, storbønner, fællesbønner, bryllupper med kædedans og andet, og det er ganske enkelt uacceptabelt, al den stund at alle vi andre sådan set forsøger at indordne os efter de restriktioner, der nu engang er. Det er jo helt tydeligt, at der blandt ikkevestlige indvandrere er en disrespect over for danske myndigheder, og det er ikke kun, når det handler om corona, men desværre helt generelt i alt for høj grad, og det gælder både, når det kommer til politiet, men det gælder så altså også, når det kommer til sundhedsmyndighederne, og hvad de anbefaler. Alt for mange er simpelt hen ligeglade med, hvad resten af samfundet ellers prøver på at indordne sig efter.

Derfor bliver vi nødt til at sætte ind med krav for at få smittetallet ned, og det kunne være at indføre testpligt, isolationspligt i f.eks. områder som Vollsmose, men også andre ghettoområder, og derfor synes jeg, vi bliver nødt til at sige det ligeud: I har en forpligtelse til at indordne jer og efterleve reglerne i Danmark, det er det, alle vi

andre forsøger. Og jeg kan lige så godt sige det, som det er: Mange af os er ualmindelig trætte af at se på, at der er for mange i de her områder, der ser stort på normer og regler, som alle vi andre forsøger at indordne os efter.

Kl. 14:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak for det. Hermed giver jeg ordet til udlændinge- og integrationsministeren for de afsluttende bemærkninger, og der bliver kun lige plads til meget korte afsluttende bemærkninger. Velkommen til ministeren.

Kl. 14:59

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak. Jeg vil godt takke ordførerne for debatten her i dag, og tiden er jo fremskreden, så jeg vil bare komme med et par enkelte ganske korte replikker. Den ene er til SF's ordfører, fru Kirsten Normann Andersen, som siger, at pandemien har været et forstørrelsesglas for uligheden i forhold til sundhed. Det er jeg sådan set enig med hende i. Jeg vil så tilføje – og det synes jeg også at dagens debat viser – at pandemien også har været et forstørrelsesglas for de integrationsudfordringer, som vi står med, herunder de udfordringer, som vi står med i en række udsatte boligområder, f.eks. i Vollsmose. Jeg tror, at vi skal passe på med at gøre det her til en enten-eller-diskussion; altså at det enten er, fordi folk bor tæt og har borgervendte jobfunktioner, eller at det alene handler om kultur. Det er vel både-og, og det tror jeg er væsentligt at holde fast i.

Den anden replik er til De Konservatives ordfører, som siger, at regeringen har svigtet, at informationsindsatsen har været for ringe. Og her vil jeg nok holde fast i det, som jeg også sagde i min indledende tale, hvis man tager Vollsmose som eksempel. Uanset om man tager Sundhedsstyrelsens indsats, Styrelsen for Patientsikkerheds indsats, Odense Kommunes indsats, boligselskabets indsats eller alle andre, der har været involveret i indsatsen i Vollsmose, så synes jeg faktisk, at de danske myndigheder har gjort et fremragende stykke arbejde. Og jeg synes, det ville være forkert at konkludere nu, at det er, fordi myndighederne har svigtet, at vi ser så høje smittede.

Vi må holde fast i, at det hele ikke er samfundets skyld; folk har selv et ansvar. Og det er i hvert fald det vigtigste, som jeg tager med mig videre fra den her debat, nemlig at der er behov for, at vi her fra Folketingssalen får sagt lidt mere tydeligt, at man kan ikke læne sig tilbage og pege fingre ad dem inde på Christiansborg eller ad dem inde på rådhuset, hvis der udvikler sig en smitte i det lokalsamfund, man er en del af. Man bliver nødt til også selv at stramme lidt op. Tak for ordet.

Kl. 15:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Og tak til udlændinge- og integrationsministeren. Ja, der er sikkert mange, der gerne ville have ordet, men desværre er de 2 timer brugt.

Dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemningen om de mange fremsatte forslag til vedtagelse finder sted tirsdag den 6. april 2021.

Kl. 15:01

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Karen Ellemann):

Jeg skal meddele, at spørgsmål nr. 2 (spm. nr. S 1180) til justitsministeren af hr. Kristian Hegaard (RV) udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Jeg skal samtidig meddele, at spørgsmål nr. 6 og 7 (spm. nr. S 1187 og S 1189) til sundhedsministeren af fru Ellen Trane Nørby (V) udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Kl. 15:04

Jeg skal endvidere meddele, at spørgsmål nr. 9 (spm. nr. S 1193) til børne- og undervisningsministeren af fru Anne Honoré Østergaard (V) udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Og jeg skal sluttelig meddele, at spørgsmål nr. 24 og 25 (spm. nr. S 1182 og S 1184) til kulturministeren af hr. Kim Valentin (V) udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

Kl. 15:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Det første spørgsmål er stillet af fru Ulla Tørnæs til justitsministeren.

Kl. 15:02

Spm. nr. S 1168

1) Til justitsministeren af:

Ulla Tørnæs (V):

Vil ministeren gøre ophold i et dansk sommerhus med en udenlandsk lejer eller på en campingplads til et anerkendelsesværdigt formål, hvis lejeren kan fremvise en negativ covid-19-test ved grænsen?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsø til fru Ulla Tørnæs.

Kl. 15:02

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Vil ministeren gøre ophold i et dansk sommerhus med en udenlandsk lejer eller på en campingplads til et anerkendelsesværdigt formål, hvis lejeren kan fremvise en negativ covid-19-test ved grænsen?

Kl. 15:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Justitsministeren.

Kl. 15:02

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for spørgsmålet. Nu er vi jo i den situation, at vi er fælles om »Rammeaftale om plan for genåbning af Danmark«, og af den fremgår:

»Aftalepartierne noterer sig, at regeringen arbejder efter, at der kan åbnes for rejse med coronapas samt smitteforebyggende tiltag – forudsat, at myndighederne vurderer, at data fra de pågældende lande er valide og troværdige.«

Men at udfylde den del synes jeg faktisk vi skal gøre i fællesskab, altså, jeg har sådan set tænkt mig at invitere de ni partier i Folketinget til en dialog om, hvordan vi sikrer, vi forholder os til indrejse og til grænserestriktioner fremadrettet, altså på den ene side undgå, at smitten spreder sig uhæmmet, og på den anden sikre, at de relevante anerkendelsesværdige formål bliver anerkendt. Så det forestiller jeg mig sådan set at i hvert fald partierne i fællig skal finde ud af, og jeg kunne da bare ønske mig, at det var spørgeren, som bliver repræsentant for Venstre i den snak, men det kan jeg jo ikke blande mig i.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Ulla Tørnæs.

Ulla Tørnæs (V):

Mange tak for det, og mange tak for svaret, og ja, jeg står selvfølgelig fuldstændig på mål for den aftale, som vi indgik forleden dag, og godt for det, at vi er kommet det skridt videre, men vi er jo ikke i mål. Et eller andet sted så er det her i hvert fald for mit vedkommende lidt en gentagelse af mange seancer, vi havde sidste år, som handlede om lige præcis det samme, og jeg er meget bekymret for, om regeringen, i lighed med hvad der desværre skete sidste år, er alt for sendrægtig, når det handler om at give mulighed for, at det at have et lejebevis til et dansk feriehus eller måske en campingplads kan anerkendes som et anerkendelsesværdigt formål, og når det handler om, at turisterhvervet særlig op langs den jyske vestkyst får mulighed for at overleve i en meget, meget svær situation. Men tak til ministeren for invitationen, og det kan kun gå for langsomt. Så hvornår har ministeren tænkt sig at indbyde til forhandlinger om fortolkning af den del af den store rammeaftale for en genåbning af Danmark?

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:05

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er jo fuldstændig rigtigt, at vi ikke er i mål. Vi er jo først i mål, når samfundet er åbnet igen, og den rammeaftale, der er lavet, reflekterer jo netop det her med, at der stadig er smitte i vores samfund, og at vi bliver nødt til at forholde os til, at det på den ene side ikke løber fra os, og at vi på den anden side gerne vil have åbnet. Og når vi kigger på grænsen, må man også bare sige: Landene omkring os er jo i en situation, hvor en del af dem er i tredje bølge, på vej i tredje bølge, Tyskland er særdeles hårdt ramt, og der er restriktioner mange andre steder, og det er jo det, som også skal vejes med i den dialog, som vi skal have.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:06

Ulla Tørnæs (V):

Det er jeg fuldstændig på det rene med, og vi lægger på ingen måde op til at agere uforsvarligt. Nøjagtig som sidste forår skal det selvfølgelig være sundhedsmæssigt forsvarligt. Men jeg vil bare minde justitsministeren om, hvad der rent faktisk skete sidste år: Ud af de 10 millioner overnatninger, som fandt sted i danske feriehus, af tyske gæster blev der samlet identificeret 10 smittede. Så det er altså ikke der, smitekilden findes. Er ministeren opmærksom på det?

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:06

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg har godt hørt tallet, jeg har faktisk ikke set grundlaget for tallet. Jeg synes, at der er nogle forskelle i forhold til situationen sidste år, og det er bestemt ikke for at tale det ned, det er sådan set i al saglighed, men jeg synes, det gør en forskel på den positive side, at vi kan operere med coronapas, for alt andet lige vil coronapas være en vej til at åbne. Jeg synes, det giver anledning til bekymring, at vi har nogle smittevarianter, som vi gudskelov ikke ser så meget i Danmark, men som smitter væsentlig mere, og som vi bliver nødt til at forholde os til. Det er jo de balancer, som vi skal ramme for

at gøre det, som spørgeren også siger, nemlig finde et niveau, der er sundhedsmæssigt fornuftigt og forsvarligt.

Kl. 15:08

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Ulla Tørnæs for sit sidste spørgsmål.

Kl. 15:07

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vender lige tilbage til mit foregående spørgsmål, for ministeren svarede sådan set ikke på det: Hvornår har ministeren tænkt sig at invitere – det er selvfølgelig det første, der skal ske – og hvornår vil regeringen lægge op til, at der kommer til at ske en åbning, forstået på den måde, at det bliver anerkendt som et anerkendelsesværdigt formål at have en lejekontrakt til et dansk feriehus?

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:07

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Hvis man løber aftalen, som der er indgået, igennem, så ser man, at den er ganske omfattende, der er rigtig, rigtig mange punkter, der skal implementeres efter. Vi er i regeringen netop nu i gang med at sætte et større setup op for, hvordan vi kan implementere de forskellige dele, hvornår det kan ske osv. Der er ingen som helst interesse i ikke at komme i gang så hurtigt som muligt med de her dialoger. Jeg har ikke den sundhedsfaglige vurdering, som skal kunne vejes med, i forhold til hvornår vi kan åbne for f.eks. sommerhusene, og det er jo noget af det, som skal være fundamentet, vi stiller os på, så derfor kan jeg ikke svare konkret på det spørgsmål i dag.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgsmålet er besvaret, og vi siger tak til justitsministeren og til fru Ulla Tørnæs.

Vi går videre til det næste spørgsmål (spm. nr. S 1172), som er til sundhedsministeren, og det er stillet af fru Anni Matthiesen fra Venstre.

Kl. 15:08

Spm. nr. S 1180

2) Til justitsministeren af:

Kristian Hegaard (RV):

Er ministeren villig til at handle i strid med dansk sikkerhed og Center for Terroranalysens vurdering om, at danske børn er i øget risiko for radikaliserings med dertilhørende øget terrorrisiko, såfremt de ikke hjemtages fra syriske lejre?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 15:08

Spm. nr. S 1172

3) Til sundhedsministeren af:

Anni Matthiesen (V):

Er ministeren enig i, at dokumentation for vaccination mod covid-19 skal være adgangsgivende til åbne faciliteter i samfundet som eksempelvis landets udendørs forlystelsesparker på lige fod med fremvisning af en negativ coronatest, der er højst 72 timer gammel?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. Er ministeren enig i, at dokumentation for vaccination mod covid-19 skal være adgangsgivende til åbne faciliteter i samfundet som eksempelvis landets udendørs forlystelsesparker på lige fod med fremvisning af en negativ coronatest, der er højst 72 timer gammel?

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:09

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Ja! Ja, det er jeg enig i, og det er jo også en af de tre indgangsdøre i det, der bliver til det her kommende og efterhånden meget omtalte coronapas, som det er blevet døbt. Der er tre forskellige måder, hvorpå man kan få det. Den ene er en negativ test – som der bliver sagt i spørgsmålet – der er maks. 72 timer gammel. Den anden er overstået vaccination. Og den tredje er, hvis man har antistoffer efter at have haft sygdommen. Altså, hvis man har overstået infektionen og ikke længere er smitsom og har antistoffer, er der også et vist tidsrum, hvori man kan komme ind til de her forskellige dele af samfundet. Det er noget af det, som partierne i den brede aftale, der blev indgået i mandags, har aftalt en præmis for, at vi kan åbne op i de her sektorer tidligere, end vi ellers ville have gjort. Og det er helt klart en af nøglerne, at vi i Danmark kan gøre brug af den brede testindsats til det, og det ser jeg meget, meget frem til.

Så svaret i kort form er: Ja, det er jeg enig i.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Anni Matthiesen.

Kl. 15:10

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. Ja, som ministeren også lige har nævnt, var det jo også en del af den genåbningsplan, som der var en bred enighed om, og som blev indgået i mandags.

Tænker ministeren også, at selve vaccinationen på den måde kan være nøglen til, at man både kan komme på besøg i landets biografteater, i restauranterne og rent ud sagt hos frisørerne? Jeg har brug for at høre lidt mere om, hvordan ministeren tænker at det kommer til at fungere i praksis.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:10

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Jeg tror ikke, at vi skal bilde nogen ind, at der ikke også kommer noget bøvl undervejs. Det gør der selvfølgelig. Men det er simpelt hen en måde, hvorpå vi kan sikre, at vi bruger vores testkapacitet. Og vi har en meget, meget stor testkapacitet i Danmark, og det har vi arbejdet hårdt på at få op, og det har vi oppe nu. Vi skal bruge den til at få åbnet de her sektorer op noget tidligere. Det er jo den lille frisør, den store biograf og alt det ind imellem, som vi jo trænger til at få åbnet op, og vores økonomi og dem, der arbejder i sektoren, trænger også til det. Og det er præcis der, hvor man kan bruge det her coronapas.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Anni Matthiesen.

- Kl. 15:11 Mener ministeren, at det er både logisk og rimeligt, at man på Bornholm må gå til frisør – hvor nærkontakt er uundgåeligt – hvis man blot kan dokumentere en gennemført vaccination mod covid-19, mens dokumentation for en gennemført covid-19-vaccination ikke er adgangsgivende, hvis man vil på opdagelse i f.eks. Legoland eller en af landets øvrige udendørs forlystelsesparker, hvor smitterisikoen ifølge eksperter er minimal?
- Anni Matthiesen (V):**
Jeg kan sige, at der er der nogle, som i hvert fald her og nu ikke helt kan forstå, at det, hvis man *er* vaccineret, så ikke kan give adgang. Det er bl.a. forlystelsesparker. Jeg har en af de store tæt på, hvor jeg selv bor, og hvor jeg selv er valgt, og det er LEGOLAND. De har forståelsen af, at selv om bedstemor er blevet vaccineret to gange, skal bedstemor stadig væk forbi og blive testet, inden hun kan komme ind i LEGOLAND Parken. Er det korrekt forstået?
- Kl. 15:12
- Fjerde næstformand (Trine Torp):**
Ministeren.
- Kl. 15:12
- Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):**
Ja, sådan er reglerne jo i dag. Men aftalen blev indgået i forgårs, og den træder i kraft den 6. april, lige efter påske. Og der skal vi jo i gang med at gå ind med det, der hedder sektorpartnerskaberne, hvor forlystelsessektoren og alle de andre sektorer så går ind og finder ud af, hvordan vi så håndterer det her coronapas i fremtiden – og det arbejde er allerede sat i gang.
- Kl. 15:12
- Fjerde næstformand (Trine Torp):**
Spørgeren.
- Kl. 15:12
- Anni Matthiesen (V):**
Her til sidst vil jeg gerne komme ind på, at jeg kan forstå på ministeren, at coronapasset skal være adgangsgivende til også forlystelsesparkerne, men det ved forlystelsesparkerne så bare ikke endnu, for som det er lige nu – i hvert fald i den vejledning, de har fået – kan vaccinationen ikke være adgangsgivende. Mener ministeren dermed, at de her forlystelsesparker egentlig er klædt godt nok på til at håndtere åbningen, som kommer til at foregå i den kommende weekend?
- Kl. 15:13
- Fjerde næstformand (Trine Torp):**
Ministeren.
- Kl. 15:13
- Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):**
Det ved jeg faktisk ikke lige om de er. Jeg er jo ikke sådan i tæt dialog med den del af Danmark, altså vores forlystelsesparker. Men vi har vores myndigheder, som er en del af det her sektorpartnerskab. Og nu har vi lavet en aftale i forgårs, og det, det handler om nu, er at sikre, at de her sektorpartnerskaber sætter sig sammen og finder ud af, hvordan man får lavet det her i praksis.
- Helt konkret til spørgerens spørgsmål vil jeg sige, at det er sådan, at coronapasset med overstået vaccination eller test, eller hvor man har haft sygdommen, også vil give adgang på det tidspunkt til de udendørs forlystelsesparker.
- Kl. 15:14
- Fjerde næstformand (Trine Torp):**
Tak for det. Spørgsmålet er besvaret.
- Vi fortsætter med sundhedsministeren og fru Anni Matthiesen til det næste spørgsmål.
- Kl. 15:14
- Spm. nr. S 1173**
4) Til sundhedsministeren af:
Anni Matthiesen (V):
- Kl. 15:11 Mener ministeren, at det er både logisk og rimeligt, at man på Bornholm må gå til frisør – hvor nærkontakt er uundgåeligt – hvis man blot kan dokumentere en gennemført vaccination mod covid-19, mens dokumentation for en gennemført covid-19-vaccination ikke er adgangsgivende, hvis man vil på opdagelse i f.eks. Legoland eller en af landets øvrige udendørs forlystelsesparker, hvor smitterisikoen ifølge eksperter er minimal?
- Fjerde næstformand (Trine Torp):**
Værsgo, fru Anni Matthiesen, at læse spørgsmålet højt.
- Kl. 15:14
- Anni Matthiesen (V):**
Tak. Mener ministeren, at det er både logisk og rimeligt, at man på Bornholm må gå til frisør – hvor nærkontakt er uundgåeligt – hvis man blot kan dokumentere en gennemført vaccination mod covid-19, mens dokumentation for en gennemført covid-19-vaccination ikke er adgangsgivende, hvis man vil på opdagelse i f.eks. LEGOLAND eller en af landets øvrige udendørs forlystelsesparker, hvor smitterisikoen ifølge eksperter er minimal?
- Kl. 15:14
- Fjerde næstformand (Trine Torp):**
Sundhedsministeren.
- Kl. 15:14
- Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):**
Med stor respekt vil jeg sige, at jeg næsten tror, at det her spørgsmål må være stillet før den politiske aftale. Ja, det er det selvfølgelig – nu skal jeg lige tænke mig om – det er jo stillet i fredags, så det er før den politiske aftale. Og fuld respekt for det; det er jo de vilkår, vi har at arbejde under.
- Jeg tror, at den aftale, vi har lavet her, er både god, logisk og rimelig, men den går også skridtet videre, og når der bliver sammenlignet med situationen på Bornholm – og det tror jeg er kloget at gøre – vil jeg sige, at Bornholm jo lidt har været et eksperimentarium, hvor vi har kunnet lave nogle forsøg, fordi øen geografisk set er placeret, som den er, og fordi smitten der har været lav. Og så har vi jo gjort det, at vi har sat gang i nogle ting, som vi har fulgt meget nøje, og vi ville så, hvis det var en succes, kunne implementere det i resten af landet. Det er præcis det, der sker nu: at noget af det, man har skullet gøre hos frisøren på Bornholm, kan man så også gøre hos frisøren i resten af Danmark fra efter påske – og så fremdeles. Så det er simpelt hen begrundelsen.
- Hvad angår forskellen, som der spørges til her, mellem overstået vaccination og et negativt testsvar, så bliver den forskel elimineret, fordi begge dele kommer til at tælle lige meget med hensyn til at få adgang til de her forskellige dele af vores samfund, som vi altså kan åbne op lidt tidligere takket være det her. Så det kommer til at gælde begge dele. Og det gælder så også den anden vej, for jeg har set nogle på sociale medier, der synes, at der nu er tale om vaccinetvang ind ad bagvejen. Det er det på ingen måde, for en negativ test er præcis lige så adgangsgivende, som en vaccine er, og man kan jo så vælge at få sig en negativ test, hvis det er, at man af forskellige grunde ikke ønsker en vaccine. Jeg appellerer til og opfordrer til, at man får en vaccine, men der er ikke nogen tvang.
- Kl. 15:16
- Fjerde næstformand (Trine Torp):**
Spørgeren.
- Kl. 15:16
- Anni Matthiesen (V):**
Nu vil jeg prøve ligesom at komme forlystelsesparkerne lidt i møde i forhold til at prøve at finde en løsning. For det er jo sådan, at

mange åbner i næste weekend, altså den 27. marts, hvor rigtig mange familier, inklusive bedstemødre, som er vaccineret, gerne vil en tur i f.eks. LEGOLAND. Men med den måde, som retningslinjerne er skruet sammen på lige nu, så kommer man til at afvise bedstemor, selv om bedstemor er vaccineret to gange. Og det er der, jeg egentlig ikke kan forstå: Når man på Bornholm kan gå til frisøren med dokumentation for, at man er vaccineret, hvorfor kan man så ikke komme inden for i LEGOLAND Parken, hvor der er 150.000 udendørs kvadratmeter at bevæge sig rundt på? Der skal bedstemor omkring testcenteret, inden hun får lov til at komme indenfor.

Synes ministeren ikke på en eller anden måde, at der kunne være noget her, hvor man hurtigt kunne give en hjælpende hånd og sige: Selvfølgelig bør man, når man kan gå til frisøren med dokumentation for, at man er vaccineret, også kunne gøre det samme i en forlystelsespark?

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:17

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Altså, hvad angår den her ordning med frisøren, så gælder den på landsplan først den 6. april; så den frisør, der ligger i Billund, kan også først åbne den 6. april. Så det er den dato, vi har aftalt, og indtil da – det synes jeg også spørgeren er inde på – er der tale om en ny ting, man som forlystelsespark skal kunne tjekke op på. Vi har appen MinSundhed, og der kommer en ny app, plus at man kan vælge at få skrevet tingene ud, så man har det på papir, hvis man ikke har en smart telefon og har den app installeret. Det er nogle ting, der skal løbes i gang, så det tager lige noget tid at få det til at fungere i praksis.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Anni Matthiesen.

Kl. 15:18

Anni Matthiesen (V):

Men vil ministeren så blot bekræfte her til sidst: Betyder det, at den 6. april vil bedstemor kunne besøge LEGOLAND Parken, hvis hun vel at mærke er blevet vaccineret to gange, uden at skulle testes inden for 72 timer, som måske er det, de øvrige i familien vælger at bruge som vejen ind? Vil det sige, at fra den 6. april behøver man ikke at stå ved indgangen og tjekke de her ting, men kan lukke bedstemor indenfor, hvis hun kan dokumentere, at hun er vaccineret to gange?

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:19

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Ja, det ligger i den politiske aftale, og det er i hvert fald også helt klart, at det skal være noget, vi planlægger sammen med sektorpartnerskaberne – så det gør vi i samarbejde med LEGOLAND og de andre dele af den her sektor. Men vi arbejder hårdt på, at setuppet skal være klar til den 6. april, både hvad angår frisøren og de forskellige dele af de åbne forlystelsesparker, altså således at begge dele kan være adgangsgivende fra den 6. april. Det er det, vi arbejder hårdt på.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Har spørgeren et ekstra spørgsmål?

Kl. 15:19

Anni Matthiesen (V):

Nej, jeg vil sige, at det er det, jeg melder tilbage til LEGOLAND Parken: at de lige må køre med en uge, hvor de tjekker bedstemor en ekstra gang, men at det fra den 6. april burde kunne lade sig gøre at lukke de mennesker ind, som er vaccineret to gange, uden problemer.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:20

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Ja, jeg må jo bede ordføreren om at hilse i LEGOLAND og sige, at det er sådan, det bliver. De skal jo stadig væk tjekke, om man så har en dokumentation for overstået vaccination. Men ja.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er besvaret. Tak til fru Anni Matthiesen.

Den næste med et spørgsmål til sundhedsministeren er fru Liselott Blixt.

Kl. 15:20

Spm. nr. S 1181

5) Til sundhedsministeren af:

Liselott Blixt (DF):

Mener ministeren, at det er i orden, at Region Hovedstaden har brugt 90 ud af de 141 mio. kr., der er blevet tilført for at løfte kvaliteten i psykiatrien, til at betale gæld af, og hvad agter ministeren at gøre?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Region Hovedstaden fik millioner til psykiatri, men brugte dem i stedet på at betale af på gæld« bragt på altinget.dk den 18. marts 2021.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:20

Liselott Blixt (DF):

Mange tak. Mener ministeren, at det er i orden, at Region Hovedstaden har brugt 90 ud af de 141 mio. kr., der er blevet tilført for at løfte kvaliteten i psykiatrien, til at betale gæld af, og hvad agter ministeren at gøre?

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:20

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Mange, mange tak for spørgsmålet. Jeg vil sige, at midlerne her er givet med ét klart formål for øje, nemlig at sikre en styrket kapacitet og mere personale i den regionale psykiatri. Det ved jeg ordføreren også mener der i den grad er behov for i alle fem regioner, men der er ikke mindst behov for det i den pågældende region. Jeg har også læst den artikel, som ligger til grund for spørgsmålet her, og jeg må sige, at jeg umiddelbart er lige så undrende som spørgeren over for de prioriteringer, som bliver fremlagt i den artikel, og det gør mig virkelig ærgerlig at læse.

Midlerne er tiltænkt flere hænder og flere pladser, men også bedre pladser, så vi kan medvirke til at nedbringe brugen af tvang, og så vi kan styrke behandlingskvaliteten og nedbringe genindlæggelser og alt det her, som vi ved psykiatrien i den grad lider under, og som medarbejdere, patienter og deres pårørende dermed også lider under. Derfor skal midlerne selvfølgelig, i det omfang det overhovedet har været muligt, lige fra starten af bruges til det, de var tiltænkt. Det er jo et varigt løft, vi har indført med finansloven, og et varigt løft, som i den grad var tiltrængt, men midlerne skal så også bruges til det, de var tiltænkt, og ikke om 12 år. For jeg kan forstå, der er sådan lidt debat om, om man måske kan få glæde af på sigt, at man nedbringer noget leasing, eller hvad det var, men nej, det skal være nu og her, man skal have løftet det, og så skal der være et varigt løft.

Jeg har derfor bedt Danske Regioner via Region Hovedstaden om at redegøre for regionens brug af psykiatrimidlerne sidste år, nu og fremover. Der er også stillet en række udvalgs spørgsmål, som jeg selvfølgelig vender tilbage med svar på, når jeg får en udtalelse fra Danske Regioner og kan se, hvad det giver mig anledning til. Jeg er nødt til selvfølgelig lige at spørge dem om det. Nu har jeg en artikel, og jeg er nødt til at få klart svar fra dem på, hvad der er op og ned i sagen.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:22

Liselott Blixt (DF):

Jeg er rigtig glad for, at ministeren tager det alvorligt, for vi har i hvert fald hørt meget, at man fra ministerens og Socialdemokraternes side har været ude at bryste sig af, at man nu har givet 600 mio. kr. til psykiatrien. Det er en psykiatri, som vi alle sammen ved er trængt, og som er endnu mere trængt under corona, fordi der er rigtig mange, som har fået det psykisk dårligt. Mange af dem har ikke kunnet få den behandling og den indlæggelse, som de havde brug for, og samtidig har der været nogle utrolig stramme kår, fordi man har været pakket ind, og fordi der har været alle de restriktioner, så der har jo været endnu mere brug for dem. Så spørgsmålet er: Hvorfor har man så ikke gjort noget mere for de her penge?

Det er jo ikke kun Region Hovedstaden. I Nordjylland har man fået 60 mio. kr., og der har man brugt 23 af dem andre steder. Og de to regioner nævner begge to, at man ikke kunne nå at bruge dem, og så tænker jeg: Hold da op, vi taler om en psykiatri, som vi alle sammen mener virkelig har brug for penge, både til at ansætte folk og til andre ting. Tænk, at man ikke kunne finde ud af at bruge dem. Og så tænker jeg: Hvordan kan ministeren, når der kommer svar fra regionerne, sikre, at de penge, der er sat af – og de penge, de nu har brugt på noget andet, må de tilføre igen – plus de næste penge bliver brugt til psykiatrien og ikke trukket ud til noget andet?

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:24

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Det er jo præcis det, der skal følges op på. Det er jo sådan, at da vi indgik aftalen om udmøntningen af de her midler med vores regioner, var der enighed om, at det her løft skal afspejle sig i bedre normeringer og i en øget kapacitet forskellige steder. Jeg ved, at der er sat konkrete byggerier i gang osv., og det er vi jo også orienteret om, som virkelig også er tiltrængt. Der går noget tid, før de er der, så her og nu er der også brug for, at vi kan se, at de penge kommer vores psykiatri til gavn.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:24

Liselott Blixt (DF):

Men kunne man ikke gøre noget fra ministerens side? Nu er der jo ikke ret lang tid, til der skal laves nogle økonomiaftaler med regionerne, sådan at man sikrer, at man ved, hvad det er for nogle beløb, der bliver brugt. Og når der nu kommer de næste 600 mio. kr., ved man, at beløbet til psykiatrien jo skal stige tilsvarende. Vil ministeren ikke gå ind og sørge for det, så man sikrer, at de her penge, der bliver givet til psykiatrien, bliver i psykiatrien?

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:25

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Jo, vi har aftalt med Danske Regioner, at vi som en del af udmøntningsaftalen følger op på konkrete punkter: udviklingen i antallet af sengepladser, udgiftsniveauet for psykiatrimrådet, udviklingen i antallet af genindlæggelser og udviklingen i forhold til tvang i psykiatrien. Det er sådan fire nøgleparametre, og der vil vi forud for netop den kommende forhandling om en økonomiaftale for næste år lave sådan nogle baselineniveauer, så vi helt klart kan følge det og selvfølgelig også vil være klar til at agere ud fra det, vi får at vide.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren for det sidste spørgsmål.

Kl. 15:26

Liselott Blixt (DF):

Det her er jo noget, vi har haft oppe flere gange, også under den forrige regering, nemlig at når man har givet penge til psykiatrien, forsvinder de. Der har regionerne et ansvar, og spørgsmålet er: Hvordan gør vi, så pengene bliver der, når der bliver sat penge af til psykiatrien – uanset hvem der er minister og hvilken regering der sidder? For vi ser bare større og større forskel på somatikken og psykiatrien. Så spørgsmålet er: Vil ministeren sikre, at de penge, der bliver givet, bliver der, og at det løft, man vil have, kommer?

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:26

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Ja, det er jo min opgave. Jeg kan godt forstå, at der bliver spurgt sådan her hen mod slutningen af spørgsmålet, for det er jo topmålet af frustration, når man arbejder benhårdt her i Folketinget for at få sikret noget, som virkelig trænger, nemlig vores psykiatri, uden at det bliver en realitet. Det er så faktisk lykkedes i vores finanslov at få sat et stort beløb af, ikke kun et engangsbeløb, men et varigt løft, og det er jo noget af det, som vi altid hører er det, der skal til. Det giver helt konkret styrket kapacitet, mere personale. Det er helt klart det, der er formålet, det, der er aftalerne. Så det er min opgave at sikre, at det selvfølgelig bliver udmøntet og bliver til en realitet.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til sundhedsministeren og til fru Liselott Blixt. Spørgsmålet er besvaret.

Det næste spørgsmål (spm. nr. S 1162) er til transportministeren, og det er stillet af fru Ulla Tørnæs fra Venstre.

Kl. 15:27

Spm. nr. S 1187 (omtrykt)

6) Til sundhedsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V):

Hvad er ministerens holdning til, at den smalle genåbningsplan for skoler og uddannelser var baseret på den tidligere SSI-opgørelsesmetode, som nu er ændret, jf. nyheden den 18. marts 2021, og som har vist sig at være for pessimistisk i forhold til smitteudviklingen, og mener ministeren, at det giver anledning til, at skoler og uddannelser kan genåbnes med det samme?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til www.ssi.dk "Statens Serum Institut ændrer, hvordan man opgør test-tal" fra den 18. marts 2021.

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 15:27

Spm. nr. S 1189

7) Til sundhedsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V):

Mener ministeren, det er rimeligt, at SSI's modelleringsgruppe har brugt skolelukningerne som en selvregulerende adfærdsmekanisme, der har gjort, at den konkrete effekt af skolelukningerne faktisk er mindre, fordi det er en afledt effekt, at forældrene holdes mere hjemme, f.eks. via hjemmearbejde, fordi deres børn har været hjemsendt fra skole?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 15:27

Spm. nr. S 1162

8) Til transportministeren af:

Ulla Tørnæs (V):

Hvad agter ministeren at gøre for at løse problemet med de elledninger på strækningen mellem Brande og Esbjerg, som er en forhindring for transporten af vindmøllekomponenter til Esbjerg?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Vi skal lige have lidt afstand mellem sundhedsministeren og transportministeren.

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:27

Ulla Tørnæs (V):

Mange tak. Hvad agter ministeren at gøre for at løse problemet med de elledninger på strækningen mellem Brande og Esbjerg, som er en forhindring for transporten af vindmøllekomponenter til Esbjerg?

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:27

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak for spørgsmålet. Det er et både godt og relevant spørgsmål, som jeg desværre må meddele at jeg ikke er den rette til at svare på. Udfordringer med elledninger, herunder også dialogen med elselskaber for at finde løsninger, hvad angår de konkrete elledninger på strækningen mellem Brande og Esbjerg, ligger nemlig ikke under Transportministeriets ressort, og derfor skal jeg også gøre det relativt kort her. Så vidt jeg forstår det, er det dog sådan, at der er en praksis, som handler om, at branchen kan aftale direkte med elselskaberne,

hvis der skal ændres på ledningsføringen. Men spørgsmålet hører under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets ressortområde, og derfor vil jeg opfordre spørgeren til at stille spørgsmålet til min kollega.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 15:28

Ulla Tørnæs (V):

Tak for ikke svaret her. Jeg burde så i virkeligheden ikke sige tak. Det siger måske lidt om, hvad det er for en sag, vi har at gøre med her, for jeg stillede fuldstændig korrekt spørgsmålet til transportministeren og fik at vide, at det skulle omstilles til klima-, energi- og forsyningsministeren. Det gjorde jeg så, hvorefter jeg fik at vide, at det alligevel var transportministeren, der skulle svare på spørgsmålet. Det siger måske lidt om, hvad det er for en sag, vi har at gøre med her – altså en sag, som regeringen ikke på nogen måde er optaget af at finde en løsning på.

Det synes jeg er rigtig, rigtig ærgerligt, og særlig er det ærgerligt, al den stund transportministeren som medlem af regeringen, som er et kollektiv, har stået på havnen i Esbjerg og sagt, at nu skal der handles, at nu skal der ske noget, og at vi skal have løst den her udfordring, der er med at sikre, at vigtige vindmøllekomponenter kan transporteres fra Brande til Esbjerg. Mener ministeren helt oprigtigt, at man på den måde blot kan børste det væk og sige: Væk med det, det har jeg ikke spor med at gøre?

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:29

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Det er sådan, at der er en praksis i branchen, hvor vindmølleproducenter og andre kan anmode om at få omlagt elledninger og selv finansiere det, og den praksis har eksisteret i rigtig mange år. Det er rigtigt, at jeg har stået på havnen i Esbjerg og også videreførelset de her budskaber. Og jeg kan kun opfordre til, at man tager den direkte kontakt, for som jeg forstår det, har der været en praksis, som har været ret velfungerende.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:30

Ulla Tørnæs (V):

Så det skal forstås sådan, at ministeren er fuldstændig fløjtende ligeglad – undskyld sprogbrugen, formand. Det er i hvert fald sådan, jeg opfatter svaret fra ministeren, nemlig at ministeren er fuldstændig ligeglad med, hvorvidt der kan findes en holdbar og brugbar løsning, sådan at vi kan fastholde arbejdspladser både i Brande, men selvfølgelig også på havnen i Esbjerg. Der er det afgørende, at der findes en løsning på det problem, der er med ledninger, som hænger, hvilket er en hindring for netop den her transport. Er det fuldstændig ligeegyldigt for regeringen?

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

- Kl. 15:30 **Transportministeren** (Benny Engelbrecht):
Som jeg er oplyst, kan det gøres, men det kræver selvfølgelig, at branchen tager kontakt på den måde, som nu engang er praksis. Som sagt er det ikke mit ressortområde. Hvis det er sådan, at der er brug for noget dialog eller andet, så skal jeg gerne videreformidle det til min kollega, men man kunne jo selvfølgelig også stille spørgsmålet direkte til klima-, energi- og forsyningsministeren.
- Kl. 15:31 **Fjerde næstformand** (Trine Torp):
Spørgeren.
- Ulla Tørnæs** (V):
Jeg må tilstå, at jeg synes, det er en mærkelig form for ansvarsforflygtigelse, som jeg skal udsættes for her fra regeringens side. Hvorfor sagde ministeren så ikke præcis det, da ministeren stod på havnen i Esbjerg? Der gjorde ministeren sig til talsmand for, at nu skulle der ske handling, underforstået, at det ville ministeren selvfølgelig sætte sig i spidsen for. I hvert fald var det det indtryk, som ministeren efterlod. Men jeg kan så for mit vedkommende i hvert fald konstatere her i Folketingssalen i dag, at det ikke er en problemstilling, som optager regeringen. Jeg blev som sagt kastet rundt mellem ministerens kollega og ministeren selv, og ministeren tog det så til sig og indvilligede i at svare, men så fralægger man sig her i salen alligevel fuldstændig ansvaret og siger: Det er ikke mit ressort, det må nogle private aktører bare finde sig til rette med.
- Kl. 15:32 **Fjerde næstformand** (Trine Torp):
Så er det ministeren.
- Kl. 15:32 **Transportministeren** (Benny Engelbrecht):
Hvis det er sådan, at der er brug for hjælp til en dialog, så hjælper jeg selvfølgelig gerne med til det. Men det er også tydeligt at høre, at fru Ulla Tørnæs ikke har været til stede den pågældende dag på havnen i Esbjerg. For det er helt tydeligt, at jeg bliver lagt ord i munden, som på ingen som helst måde er i overensstemmelse med det, der er sagt. Jeg har tilkendegivet, at jeg gerne vil hjælpe med at formidle de behov, der måtte være, videre, og det gør jeg fortsat gerne. Men jeg synes, at fru Ulla Tørnæs med sin meget lange erfaring i politik burde holde sig for god til at skyde mig citater i skoene, som ikke er i overensstemmelse med sandheden.
- Kl. 15:32 **Fjerde næstformand** (Trine Torp):
Tak til fru Ulla Tørnæs, og tak til transportministeren.
Så går vi videre til næste spørgsmål (spm. nr. S 1059), som er til forsvarsministeren, spørgsmålet er stillet af hr. Marcus Knuth.
- Kl. 15:32 **Spm. nr. S 1193**
9) Til børne- og undervisningsministeren af:
Anne Honoré Østergaard (V):
Hvorfor vil ministeren ikke vise mere fleksibilitet i genåbningen af ungdomsuddannelserne, så ungdomsuddannelserne f.eks. får mulighed for at tilbyde undervisning med fremmøde til nye grupper af elever, når andre grupper af elever alligevel ikke er til stede på skolen?
(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).
- Kl. 15:33 **Spm. nr. S 1059 (omtrykt)**
- Kl. 15:30 **10) Til forsvarsministeren af:**
Marcus Knuth (KF):
Er ministeren stadig væk af den opfattelse, at det ikke er relevant at svare på spørgsmål vedrørende forsvarrets og beredskabets støtte til aflivningen af samtlige danske minkbesætninger?
- Kl. 15:33 **Fjerde næstformand** (Trine Torp):
Værsgo til hr. Marcus Knuth for at læse spørgsmålet højt.
- Kl. 15:33 **Marcus Knuth** (KF):
Mange tak. Er ministeren stadig væk af den opfattelse, at det ikke er relevant at svare på spørgsmål vedrørende forsvarrets og beredskabets støtte til aflivningen af samtlige danske minkbesætninger? Tak.
- Kl. 15:33 **Fjerde næstformand** (Trine Torp):
Forsvarsministeren.
- Kl. 15:33 **Forsvarsministeren** (Trine Bramsen):
Jeg kan ikke genkende, at der ikke er svaret på spørgsmål i forbindelse med forsvarrets og Beredskabsstyrelsens støtte til sundhedsmyndighedernes indsats mod coronasmitte fra mink. Der er svaret på over 50 spørgsmål, afholdt flere samråd og har sågar været en forespørgselsdebat. Spørgeren har – og det anerkender jeg – vist en særlig interesse for, hvilke opgaver henholdsvis beredskabet og forsvaret har indgået i, og det er som bekendt meget vigtigt at skelne imellem forsvarrets og beredskabets opgaveløsning. I forhold til det kan jeg henvise til de tidligere svar i FOU, spørgsmål nr. 101, og MOF, spørgsmål nr. 107, hvor det er beskrevet, hvad den her ansvarsdeling har været, og hvilke opgaver der er løst.
- Kl. 15:34 **Fjerde næstformand** (Trine Torp):
Hr. Marcus Knuth.
- Kl. 15:34 **Marcus Knuth** (KF):
Jeg er lidt overrasket. Lad mig først og fremmest lige understrege, at årsagen til, at vi stiller så mange spørgsmål til ministeren, ikke er en eller anden personlig vendetta mod ministeren. Det er, fordi vi føler, at vi ikke får svar. Og det er jo derfor, vi har været her igen og igen i samråd og forespørgselsdebatter osv. osv. Men inden jul sendte vi en lang række skriftlige spørgsmål over til ministeriet, og der svarede ministeriet, at det agtede man ganske enkelt ikke at svare på. Og Folketingets opgave er at kontrollere regeringen, men det er jo lidt svært at kontrollere regeringen, hvis det er sådan, at ministrene nægter at svare på spørgsmål.
Så kan ministeren bekræfte, at vi har sendt rigtig mange skriftlige spørgsmål over, som ministeren ikke har svaret på?
- Kl. 15:34 **Fjerde næstformand** (Trine Torp):
Ministeren.
- Kl. 15:34 **Forsvarsministeren** (Trine Bramsen):
Som jeg forstår spørgerens spørgsmål, er det de spørgsmål, som er besvaret i FOU, spørgsmål nr. 101, og i MOF, spørgsmål nr. 107. Men jeg inviterer meget gerne spørgeren over på en kop kaffe, og det kunne så være, at det kunne afklare det. Så kan vi drøfte, hvad det er, spørgeren ikke mener at han konkret har fået svar på. Jeg kan godt se, at der bliver stillet spørgsmål, og så bliver der henvist til de svar, der er givet, og det er jo, fordi jeg, forsvaret og beredskabet finder, at det er de svar, der er rigtige. Men jeg tror måske, det vil

være nyttigt at drikke en kop kaffe, og så må vi jo drøfte, hvad det er, spørgeren ikke mener han har fået svar på endnu.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:35

Marcus Knuth (KF):

Jamen prøv at høre: Forsvarsudvalget har sendt et fælles brev over til ministeren, hvor vi klager over, at der ikke bliver svaret på vores skriftlige spørgsmål. Kan ministeren genkende at have fået det brev?

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:35

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Ja, det er helt korrekt, at der er sendt et brev over, men som jeg forstår spørgerens spørgsmål her, så henvises der til nogle konkrete spørgsmål, som jeg anser som værende besvaret, og det er derfor, jeg foreslår spørgeren, at han kan komme over og drikke en kop kaffe, og så kan vi jo så snakke om, hvad det er for spørgsmål, han ikke mener er blevet besvaret, for ellers bliver det jo lidt en pseudodebat.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Marcus Knuth for det sidste spørgsmål.

Kl. 15:36

Marcus Knuth (KF):

Jamen altså, nu har vi en, jeg ved ikke hvor mange år gammel, tradition for, at vi kan stille skriftlige spørgsmål til ministeren, og minkskandalen er en af de største skandaler i nyere dansk politisk historie, og ministeren nægter simpelt hen at svare på spørgsmålene. Nu spørger jeg bare ganske simpelt: Hvis vi sender vores spørgsmål over igen på skrift, vil ministeren så svare på dem, eller vil ministeren fortsat vælge ikke at svare på dem?

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:36

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

De spørgsmål, som spørgeren henviser til, har jeg, forsvaret og Beredskabsstyrelsen forståelsen af er besvaret i henholdsvis FOU, spørgsmål nr. 101, og MOF, spørgsmål nr. 107, og det er derfor, jeg foreslår spørgeren, at han bliver inviteret på en kop kaffe, og så kan vi jo så drøfte, hvad det er, han føler han ikke har fået svar på endnu. For på den ene side står forsvaret og Beredskabsstyrelsen, der føler, at svarene er givet, og på den anden side står der en spørger, der ikke føler, at han har fået svar på det, han ønsker at få svar på, og det tror jeg bedst klares med en kop kaffe. Spørgeren er selvfølgelig altid velkommen til at sende spørgsmålene igen, men hvis konklusionen bliver, at der bliver henvist til det samme, er vi jo lige vidt, og det er derfor, at jeg vil anbefale en kop kaffe – jeg vil i hvert fald gerne invitere på det.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det.

Så går vi videre til det næste spørgsmål, som også er til forsvarsministeren og stillet af hr. Marcus Knuth.

Kl. 15:37

Spm. nr. S 1115 (omtrykt)

11) Til forsvarsministeren af:

Marcus Knuth (KF):

Hvad mener ministeren om, at danske soldater, der udsendes til Irak, ikke tilbydes en vaccine mod covid-19 før udsendelse?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:37

Marcus Knuth (KF):

Tak. Hvad mener ministeren om, at danske soldater, der udsendes til Irak, ikke tilbydes en vaccine mod covid-19 før udsendelse?

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Forsvarsministeren.

Kl. 15:37

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Mange tak for spørgsmålet. Danske soldater, der udsendes på internationale militære operationer på Danmarks vegne, skal naturligvis have de bedst mulige betingelser for deres indsats. Det gælder generelt i forhold til deres sikkerhed, og det gælder i forhold til mulighederne for at blive vaccineret imod smitte med corona inden udsendelse. Når soldaterne indtil nu ikke er blevet vaccineret før udsendelse, skyldes det, at sundhedsmyndighederne endnu ikke er færdige med at vaccinere sårbare grupper og sundhedspersonale.

Danske soldater lever op til helbredsmæssige krav, inden de udsendes, og når de udsendes, gør forsvaret meget for at undgå smitte, bl.a. ved at soldaterne skal være i karantæne inden udsendelse. Hvis der opstår smitte, bliver der taget hånd om det, og om nødvendigt kan en soldat evakueres hjem til Danmark. Men det er klart, at vores soldater skal have deres vaccinationer, så snart det overhovedet er muligt. Vi ser desuden på deres planlagte vaccination i henhold til vaccinationskalenderen for at sikre, at den ikke bliver forsinket, fordi de er udsendt på en international mission. Det er baggrunden for, at Forsvarsministeriet er gået i dialog med Sundhedsministeriet for at finde en løsning.

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Marcus Knuth.

Kl. 15:39

Marcus Knuth (KF):

Tusind tak. Jeg har netop været oppe at besøge vores konservative byrådsmedlem, Peter Sporleder, i Aarhus, hvor han til hverdag er præst og nu snart skal af sted til Irak som feltpræst. Han og de andre soldater, der skal ned på hold 2, skal 14 dage i karantæne, inden de tager af sted. Når de så skal hjem på leave og tilbage til Irak, skal de igen 14 dage i karantæne. Det er en hel måned af deres mission, som typisk er på omkring et halvt år, de bruger på at sidde på et tomt kaserneværelse i karantæne. Det er fuldstændig spild af tid, hvis man spørger mig.

Nu siger ministeren, at der er sårbare grupper, der er foran i køen. Det har jeg selvfølgelig forståelse for. Men mener ministeren ikke, at det ville være en prioritet at få vaccineret vores soldater, både for at de ikke skal sidde to gange 14 dage i karantæne, og for at de, når de rent faktisk er i missionsområdet, ikke ud over den sikkerhedstrussel, der er, skal være bange for at blive smittet med covid-19?

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:39

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Det er jeg meget enig i. Derfor er Forsvarsministeriet som nævnt i dialog med Sundhedsministeriet for at finde en løsning på det, som jeg er ganske enig med spørgeren i er en udfordring. Jeg mener, at vi skal gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for vores soldater, for vores udsendte, og der skal selvfølgelig findes en balance. Men problemet er lige nu, at vi ikke har vacciner til at kunne vaccinere hele Danmarks befolkning, og det er derfor sundhedsmyndighederne, der må give deres besyv med, i forhold til hvornår vi kan begynde at vaccinere soldater. Men jeg har på den baggrund rettet henvendelse til sundhedsmyndighederne for at flage, at der her er en gruppe, som vi skal have særlig opmærksomhed på.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Marcus Knuth.

Kl. 15:40

Marcus Knuth (KF):

Det er jo altså nu, soldaterne skal af sted. Det er her og nu og ikke om 1, 2 eller 3 måneder, så jeg synes helt ærligt ikke, at ministeren agerer hurtigt nok. Må jeg spørge om, hvornår ministeren gik i dialog med sundhedsmyndighederne om at få vaccine til vores soldater. Man har jo vidst i særdeles lang tid, at vores soldater skulle udsendes, ikke bare til Irak, men også til andre missionsområder.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:41

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Jeg rejste den her problemstilling i februar måned.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Marcus Knuth.

Kl. 15:41

Marcus Knuth (KF):

Må jeg spørge: Hvorfor er det ikke sket tidligere? Det er jo langt, langt længere tid siden, at ministeren fik at vide, at vi skal have soldater til bl.a. Irak – for ikke at tale om mange af de andre missioner, som man har kendt til i meget lang tid.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren for det sidste svar.

Kl. 15:41

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Jamen der er jo ikke nogen tvivl om, at har vi haft blikket stift rettet mod den her problemstilling, siden vaccinerne kom til Danmark. Men det er klart, at det er sundhedsmyndighederne, der har vaccinationsplanen, og det er derfor over for sundhedsmyndighederne, at det her skal løftes. Det er baggrunden for, at Forsvarsministeriet nu har løftet det over for sundhedsmyndighederne, og der skal findes en eller anden balance, for Forsvarsministeriet har ikke selv vacciner liggende. Hvis Forsvarsministeriet havde det og kunne prioritere vaccinationer, var det en anden sag, men her er det altså sundhedsmyndighederne, der kigger på det store billede, herunder på sårbare og andre, for at se, hvornår det så passer ind i det.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er besvaret. Tak til hr. Marcus Knuth.

Vi fortsætter med forsvarsministeren. Vi fortsætter med en partifælle til hr. Marcus Knuth efter afspringtonen.

Kl. 15:42

Spm. nr. S 1192

12) Til forsvarsministeren af:

Niels Flemming Hansen (KF):

Hvad kan ministeren oplyse om dialogen mellem Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og ISS med henblik på at opløse partnerskabskontrakten, herunder om ministerens holdning til og involvering i sagen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Niels Flemming Hansen, værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:42

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak. Hvad kan ministeren oplyse om dialogen mellem Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og ISS med henblik på at opløse partnerskabskontrakten, herunder om ministerens holdning til og involvering i sagen?

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:42

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Jeg vil gerne understrege, at jeg også er utålmodig efter, at der bliver fundet en løsning, fordi vi ikke kan være bekendt, at vores soldater, civile og frivillige ikke har ordentlige vilkår. Løsningen er derfor, enten at kontrakten med ISS ophører, eller at ISS begynder at levere det, de skal, jævnfør kontrakten. Faktum er, at den nuværende kontrakt med ISS er nødlidende. Forsvaret får ikke en ordentlig service og leverancer, og det går ud over vores soldater, civile og frivillige, som hver eneste dag går på arbejde for at sikre danskernes tryghed og sikkerhed, og som hver dag yder en uvurderlig indsats for Danmark.

Derfor er min holdning også helt klar, og det har den været længe: Det er en uholdbar situation, og derfor har jeg også givet Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse mandat til sammen med Kammeradvokaten at forhandle et eventuelt førtidigt ophør af kontrakten. Forhandlingerne føres i et fortroligt rum, og af fortrolighedshensyn kan jeg derfor ikke oplyse, hvad status er i forhandlingerne, og det er jo selvsagt, fordi sådan nogle forhandlinger er svære at have kørende i offentligheden.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:44

Niels Flemming Hansen (KF):

Det er jeg naturligvis meget enig i. Spørgsmålet opstår selvfølgelig, fordi vi har haft et par samråd omkring det her, hvor ministeren jo gav mandat til netop ophævelse af kontrakten. Sidenhen, så sent som i sidste uge, modtog jeg så et åbent brev omkring forholdene på de danske garnisoner underskrevet: Med venlig hilsen de danske soldater. Jeg læser lige op:

Det er simpelt hen ikke tilfredsstillende. De danske soldater på landets garnisoner bliver tilbud aftensmad, som består af en lille sandwich på hvidt brød og en smule pålæg. Det er simpelt hen ikke

i orden for sergentelever, som pludselig skal bruge over 150 kr. på mad om dagen, når de kun får su. Derfor vil jeg spørge ministeren, hvordan vi kan undgå, at der går bureaukratisk fnidder i den her sag, og simpelt hen kommer hurtigt videre.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:44

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Jeg vil gentage, at jeg også er utålmodig efter, at der bliver fundet en holdbar løsning. Så den ambition deler vi til fulde. I og med at det er en forhandling, er det jo lidt svært at sætte en tidsfrist på det, og derfor kan jeg ikke sige noget konkret om indholdet eller tidshorisonten for forhandlingerne.

Jeg vil også sige, og det synes jeg også skal siges meget klart, at ejendomsstyrelsen hverken kan eller vil indgå en aftale med ISS for enhver pris, fordi det selvfølgelig er rimeligt, at når vi på den ene side mener, at ISS ikke har leveret det, de skal, at der så også er en ordentlig og rimelig aftale i forhold til et eventuelt ophør, eller at de begynder at levere det, de skal.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:45

Niels Flemming Hansen (KF):

Vi er jo meget, meget enige om, at det skal gøres ordentligt, selvfølgelig skal det det.

I går solgte Sodexo deres forretning. Der er andre selskaber, som heller ikke kan løfte den her opgave. Personligt tænker jeg lidt på at spørge: Hvad skal der til for at gå fra dårligt til rigtig godt i forhold til ISS? Hvad skal prisen være for det? Vil ministeren prøve at undersøge det forhold?

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:46

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Der er jo to udfald af de forhandlinger, der pågår lige nu. Enten begynder ISS at levere det, de skal og er forpligtet til, jævnfør kontrakten, eller også ophører kontrakten, og så bliver der fundet andre måder, bedre måder, at servicere soldater, frivillige og civile på.

Jeg vil bare lige indskyde, at det jo er vigtigt, at det heller ikke bliver til en kritik af den enkelte ISS-ansatte, og det synes jeg er vigtigt at sige her i salen i dag, fordi det ikke er dem, det handler om. De arbejder og knokler løs derude. Så det vigtige her er at sige, at der skal findes en løsning. Det er uholdbart, at civile, soldater og frivillige ikke oplever ordentlig service, og at der er dårlig mad og alle de her mange andre historier, vi har hørt. Det skal der findes en løsning på, og der er to mulige udfald.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Spørgeren.

Kl. 15:47

Niels Flemming Hansen (KF):

Tak for det. Jeg havde håbet på, at ministeren kunne sige, at vi når det i 2021. Det ville jo have været herligt.

Det brev, jeg har fået fra de danske soldater, sender jeg lige over til ministeriet. Der er mange ting, man kan kommentere på i den forbindelse. Så det får I lige over til kommentar. Tak.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:47

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Jeg modtager altid gerne breve fra spørgeren, og vi har en fælles interesse i, at der bliver fundet en løsning på det her, og selvfølgelig gerne så hurtigt som muligt. Men i og med at der er kontraktlige bindinger, og at der skal findes aftaler på det, så kommer jeg ikke til at sætte en tidsfrist på, men jeg vil sige, at jeg også er utålmodig efter, at der findes en løsning. Så lad os følge det her løbende og sammen, og jeg inviterer også gerne spørgeren i den her runde på en kop kaffe, og så kan vi drøfte det videre.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det, og tak til forsvarsministeren, og tak til hr. Niels Flemming Hansen.

Den næste spørger er hr. Michael Aastrup Jensen, som skal stille spørgsmål til uddannelses- og forskningsministeren.

Kl. 15:48

Spm. nr. S 1174

13) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Michael Aastrup Jensen (V):

Vil ministeren svare på, om regeringen efter ministerens opfattelse gør nok for at oprette nye uddannelser og uddannelsesstilbud uden for de store universitetsbyer?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo, hr. Michael Aastrup Jensen, at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:48

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det, formand. Det første spørgsmål lyder: Vil ministeren svare på, om regeringen efter ministerens opfattelse gør nok for at oprette nye uddannelser og uddannelsesstilbud uden for de store universitetsbyer?

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:48

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for det spørgsmål og for anledningen til at diskutere det her virkelig vigtige emne. Regeringen har en ambition om, at uanset hvor du er ung i vores land, har du en mulighed for at tage dig en uddannelse – uanset hvor du kommer fra eller hvor du bor. Regeringen har allerede gennemført flere tiltag, der bidrager til at styrke de videregående uddannelsesstilbud uden for de store byer. Alene i min tid i uddannelses- og forskningsstolen er der godkendt mere end 20 nye uddannelsesudbud uden for de fire store uddannelsesbyer, deriblandt f.eks. en diplomingeniøruddannelse i maskinteknik i Sønderborg, en sygeplejerskeuddannelsesstation i Herning og en professionsbacheloruddannelse i skat i Randers. Alle er eksempler på uddannelser, hvor der er synergi imellem de lokale virksomheder og arbejdspladser og uddannelser, som fremadrettet leverer ny kvalificeret arbejdskraft til dele af Danmark, der ligger uden for de her fire store universitetsbyer.

Derudover indgik vi sidste år en aftale med Folketingets partier om flere uddannelsespladser i lyset af covid-19 med særligt blik for pladser fordelt ud i hele landet, og senest har vi lige inden jul med opbakning fra regeringens støttepartier fundet 50 mio. kr. til specifikt at styrke velfærdsuddannelserne uden for de store byer.

Så vil jeg samtidig også fremhæve, at det at afskaffe omprioriteringsbidraget er en virkelig vigtig del af det her også, fordi grønthøsterbesparelser bare rammer hårdere på mindre uddannelsessteder uden for de store byer. Der er fortsat brug for at gøre noget, og det har vi meget store og klare politiske ambitioner om. Jeg tror, der kommer til at blive brug for ret håndgribelige tiltag for, at vi faktisk får vendt den her udvikling, og det har vi initiativer på vej til. Vi vil fremsætte et lovforslag i april omkring uddannelsesfilialer, hvor vi gør det mere fleksibelt at oprette nye, og det er en del ud af rigtig mange, vi kommer med i den kommende tid, hvor der skal være gode muligheder for at tage en uddannelse i hele landet.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Michael Aastrup Jensen, værsgo.

Kl. 15:51

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for svaret til ministeren. Det er næsten synd, at vi ikke kunne få hele svaret, for indtil videre var det, der kom frem, rigtig positivt, og det synes jeg jo er rigtig, rigtig godt. Det er nok heller ikke en kæmpe overraskelse, at mit fokus selvfølgelig er på det, som jeg kender rigtig meget til, nemlig den nordlige del af Østjylland, ikke mindst omkring Randers og så også Djursland for den sags skyld. Og der er det sådan, at der har man det hårdt. Der har man det hårdt, både fordi man geografisk ligger placeret skarpt mellem to store universitetsbyer, nemlig Aarhus og Aalborg, men samtidig også fordi al erfaring viser, at når man først har mistet de unge til en eller anden uddannelsesby, er det rigtig, rigtig svært at få dem tilbage igen, selv efter de har gennemført deres uddannelse, og derfor er de så at sige tabt for evigt. Der er nogle erfaringer, der viser, at hvis man flytter fra en yderkommune til en universitetsby, er det kun hver femte, der vender tilbage igen i løbet af ens levetid. Det er jo simpelt hen ikke godt nok, og derfor er jeg kun glad for, og jeg havde egentlig også forventet det, at regeringen går ind og siger, at det her er vi nødsaget til at gøre noget ved i forhold til bedre balance.

Derfor er spørgsmålet jo: Hvad er det, man vil gøre i forhold til ikke mindst en by som Randers, som jo hele tiden har den der udfordring, at de får skudt i skoene, at der ikke kan placeres noget i Randers, fordi der er noget i Aarhus, og fordi der er noget i Aalborg, der minder om det, og derfor er man dækket ind her. Det er reelt den undskyldning, man har hørt helt tilbage fra for efterhånden mange år siden, også dengang jeg selv var borgmester, og det er det, vi hele tiden har været oppe imod. Det var også det, vi oplevede, da man ellers meget positivt startede den her filial af sygeplejeuddannelsen. Det var ikke en fuld uddannelse, man placerede i Randers, for der var det der med, at man skulle læse videre i, jeg tror, det var Nordvestjylland osv. osv., så man mangler jo nogle af de her filialer, som ministeren barsler med. Vi mangler et eller andet, som er rene lange videregående uddannelser.

Så selv om jeg faktisk helt klart synes, at det, der indtil videre er, er positivt, synes jeg jo også, at det, Venstre har lagt frem, nemlig det med de 7.000 ekstra uddannelsespladser og de 100 mio. kr., er fint i tråd med det, og derfor er spørgsmålet, som jeg vil komme med i de sidste sekunder, jeg har: Hvor mange ekstra penge vil ministeren tro der følger med den her plan til april?

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:53

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Vi kommer med planen, når vi kommer med den, og det er der ikke lang tid til. Men jeg vil sige det sådan, at jeg synes, der er gode takter i Venstres udspil, men jeg tror, vi skal videre end det. Jeg tror, der er brug for mere end 100 mio. kr., og jeg tror, der er brug for mere end at snakke om penge. Det vil jeg også godt sige i forhold til en by som Randers, for en ting er, at økonomien skal hænge sammen, men hvis der ikke er unge mennesker, der læser i Randers, fordi der er rig mulighed for at læse i Aarhus og Aalborg, er det jo et tvægget sværd. Så er det ikke kun penge, men også et spørgsmål om, at vi ser ind i en periode med faldende ungdomsårgange og med større og større søgning mod de store byer. Og hvis ikke vi tager politisk ansvar for det, kommer vi til at se en yderligere centralisering, og det vil regeringen ikke.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:53

Michael Aastrup Jensen (V):

Og det er jo lige præcis kernen i det hele. Og derfor kommer vi jo ind til det, som også er følsomt – for nogle i hvert fald – men som jo også er nødvendigt. For hvis man ønsker en reel balance, ligesom da man udflyttede statslige arbejdspladser og lignende, er man også nødt til i gåseøjne at udflytte nogle uddannelser fra nogle byer, som ellers er rigtig populære. Altså, sagt ligeud: Når man har faldende ungdomsårgange, og hvis man ønsker, at der skal være mulighed for også at studere uden for de store universitetsbyer, så må man jo flytte nogle af de her uddannelser, og så må man gøre sådan, at det ikke er finere at læse i Aarhus eller Aalborg kontra f.eks. Grenå eller Randers. Altså, det er jo den tankegang, de bliver nødsaget til også at gå ind og tage fat på, selv om det er følsomt.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:54

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Det er spændende, at spørgeren også løfter nogle af de perspektiver ind i debatten, for det ser jeg ikke i Venstres udspil. Jeg ser 100 mio. kr.; jeg ser, at man tror, man kan købe sig fra det er. Men sidst, da man prøvede at købe sig fra det – da man brugte 160 mio. kr. på det med uddannelsesstationerne – som jeg synes var en spændende tanke, endte det med et stort bevis på, at man netop ikke kan gøre det her med penge alene. Og derfor er vi nødt til – meget gerne i fællesskab – at tale om, hvad der i øvrigt skal til.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:55

Michael Aastrup Jensen (V):

Hvis man nu tager de positive briller på, tolker jeg det, som om det ikke var en hel afvisning af det, som jeg sagde var nødvendigt eventuelt at gøre. Det er set med de positive briller på. Med de negative briller på ville det være, at der ikke kom noget svar. Men lad os beholde de positive briller på og sige, at det er nødvendigt at gøre nogle af de her forskellige ting. Jeg ved da godt – altså, jeg har også selv prøvet at være unge engang – at man helst vil bo sådan midt inde ved kanalen i Aarhus eller midt inde ved Rådhuspladsen i København. For det er bare sjovest. Men dér kan alle bare ikke leve;

dér kan alle ikke studere. Og derfor bliver man nødsaget til også at træffe nogle konkrete beslutninger.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:55

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Det er rigtigt. Jeg svarer ikke ethundrede procent på, hvad det fulde udspil er, som regeringen kommer med, for som jeg sagde: Det kommer i sin fulde helhed, når vi lægger det frem. Men det, jeg bare kan konstatere, er, at Venstre i hvert fald har givet et bud på Venstres udspil, og der er de her tanker ikke med, og derfor noterer jeg mig da i hvert fald, at der er dele af Venstre, der sidder over for mig her, der synes, at man skal gå videre end til blot at diskutere penge, men også nogle af de her andre greb. Og det glæder mig, for jeg tror, at vi har brug for en proces, hvor vi har en åbenhed over for at have rigtig mange forskellige redskaber i spil, hvis den her kraftige tendens skal vendes, og det synes jeg den skal.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Spørgsmålet er besvaret.

Men vi fortsætter med det samme par her. Det er uddannelses- og forskningsministeren, der skal have et spørgsmål fra hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 15:56

Spm. nr. S 1175

14) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Michael Aastrup Jensen (V):

Vil ministeren svare på, om der efter ministerens opfattelse er behov for at justere prækvalifikationskravene til oprettelsen af nye uddannelser og uddannelsesstilbud uden for de store universitetsbyer, så flere uddannelsesinstitutioner vil kunne oprette attraktive uddannelser og uddannelsesudbud?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo.

Kl. 15:56

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak, og spørgsmålet er jo fint i tråd med, hvad vi lige har talt om, nemlig: Vil ministeren svare på, om der efter ministerens opfattelse er behov for at justere prækvalifikationskravene til oprettelsen af nye uddannelser og uddannelsesstilbud uden for de store universitetsbyer, så flere uddannelsesinstitutioner vil kunne oprette attraktive uddannelser og uddannelsesudbud?

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:56

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Tak for det. Som vi lige var omkring, har regeringen store ambitioner her og deler fuldt ud blikket for, at det her er en vej til at få uddannelsesmuligheder i hele vores land – det er rigtig vigtigt. Jeg oplever dog ikke, at selve det at skulle igennem et prækvalifikations-system i sig selv er en hindring for at få attraktive uddannelser uden for de store byer. Det handler jo om, at vi, hver gang vi opretter noget, har det inde igennem en vurdering af: Passer det til arbejdsmarkedets behov? Fortrænger det andre uddannelser i nærheden osv.? Og den øvelse mener jeg egentlig både er sund og rigtig, for der er

ingen grund til, at vi opretter ting på stribe, som så lukningstruer noget andet.

RUVU's opgave er at vurdere alle de her parametre, og i sidste ende er det min opgave som minister at træffe den politiske beslutning, i forhold til hvad der godkendes og hvad der ikke godkendes. Og jeg mener faktisk, at de her krav grundlæggende er fornuftige, men jeg er samtidig også åben over for, om vi skal gøre andre ting, i forhold til hvordan vi vurderer de her forskellige positioner for og imod. Bl.a. har vi erfaringer, synes jeg, i forhold til at sige, at jo mere forankret, det er lokalt, jo mere, der er et lokalt erhvervsliv, der efterspørger det, jo mere, der er ejerskab i de kommunale kræfter – spørgeren ved selv, hvor meget det betyder, at der er noget politisk ejerskab lokalt også – desto stærkere står uddannelsesudbuddet, når det kommer ud.

Derfor vil jeg i hvert fald også i den kommende tid også med de nye filialer osv. vægte det lokale ejerskab og den lokale forankring ret højt. Jeg vil heller ikke afvise, at der kan være andre ting i den her sammenhæng, som er relevante at se på. Noget af det gør vi jo netop også med filialerne, hvor kravene vil være anderledes, så det er en samlet øvelse, som vi selvfølgelig er klar til at kigge på.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 15:58

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Derfor bliver det selvfølgelig rigtig spændende til næste måned at se det konkrete udspil, og der er fuld forståelse for, at ministeren selvfølgelig ikke kan præsentere det før præsentationen. Men det er jo i led med det, som jeg også snakkede om under foregående spørgsmål, nemlig det med, at Randers tit har fået nej. Vi har de to store spillere, som jeg har haft mange møder med, nemlig VIA og Dania, som jo gentagne gange har forsøgt at få forskellige uddannelser og har fået forskellige undskyldninger, i forhold til hvorfor det ikke kan lade sig gøre. En af dem handlede om, at uddannelserne reelt var noget, der allerede fandtes i Aarhus og Aalborg, og derfor var man dækket ind. Noget andet handlede om det, som ministeren også berørte i sit svar, nemlig: Er der reelt efterspørgsel efter de her uddannelser osv.? Og så bliver det jo lidt hønen eller ægget, for det er jo sådan, at du reelt ikke ved, om der er efterspørgsel, før du har uddannelserne osv. Derfor er det jo for en by, som er Danmarks sjette største by og ikke en eller anden tilfældig by, virkelig, virkelig problematisk i forhold til at få gang i den her boble og i forhold til at få gjort noget ved det her spørgsmål.

Derfor er der i en eller anden grad behov for, at man i en bred politisk forståelse går ind og siger, at der altså er nogle forskellige kommuner rundt om i landet, sikkert også nogle, der minder om Randers andre steder, hvor vi, hvis vi ønsker den her balance, simpelt hen bliver nødsaget til at gøre noget, som nogen et eller andet sted måske bliver mindre glade for. Derfor er det jo bare, at budskabet – og jeg tror egentlig også, at ministeren har hørt det, og det er jo dejligt – er: I forhold til nogle af de her lidt sorte pletter med hensyn til videregående uddannelser er det sådan, at hvis man ønsker, at de ikke bare bliver tabt tabt, så bliver man altså nødsaget til at gøre noget politisk, hvor man ikke bare siger: Lad os prøve at stramme lidt op, i forhold til hvad der var før. Men man er nødt til at gøre noget rent konkret.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Ministeren, værsgo.

Kl. 16:00
Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
 Tak. Jeg vil godt understrege, at jeg egentlig tror, at den allerstørste udfordring, vi står over for i de kommende år, er, at gøre de udbud, vi allerede har, bæredygtige, så vi ikke risikerer lukninger af uddannelsesmuligheder, der allerede findes. Men regeringen har, til trods for at det er den største udfordring, der står foran os, også yderligere ambitioner om faktisk at bygge mere på. Og hele forslaget omkring uddannelsesfilialer er jo netop et bud på, hvordan man som uddannelsesinstitution, hvis der er stærk lokal efterspørgsel efter noget, kan udbyde noget, som så må bevise sit værd, og hvor det er mere fleksibelt både at åbne og lukke det igen. Det er netop filialtanken, og jeg håber da, at det kan bidrage til noget af det, spørgeren spørger til.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Tak. Spørgeren.

Kl. 16:01

Michael Aastrup Jensen (V):

Det tror jeg faktisk det kan, for det er jo lige præcis det, jeg prøvede at sige i forhold til læreruddannelsen. Man forsøgte det lidt, men gjorde det ikke rigtigt. Man lavede sådan en halv eller en kvart, eller hvad vi skal kalde det, og placerede den der, men det var jo ikke en reel uddannelse i Randers. Hvis man virkelig vil det her, skal man jo også sige, at okay, nu gør vi det. Nu gør vi et forsøg. I påstår, at I godt kan få kommune, få erhvervsliv, hvad ved jeg, til at bakke op omkring det her, og så prøver vi med en reel lang videregående uddannelse samlet i byen. Det tror jeg er vejen frem. Derfor vil jeg bare sige, at hvis det er nogle af de takter, der kan komme med i den her plan, så er jeg meget positiv.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Tak. Ministeren.

Kl. 16:01

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
 Men det er i høj grad det, der også er blikket, når vi har det sådan store perspektiv på ud over landet, nemlig at vi ikke skal have sorte pletter. Men det skal også hele tiden vægtes op mod det med ikke bare at oprette ting, som vi lukker igen. Jeg kommer selv fra et område, hvor man er enormt sårbar over for det, hvis ting lukker, for det giver sådan en følelse af afvikling. Det er lige før, at jeg hellere vil have, at vi ikke opretter, end at vi opretter noget, der kort tid efter lukker igen. Jeg mener, at når vi gør det, skal vi gøre det ordentligt. Men uddannelsesfilialtanken er jo netop et forsøg på at sige, at I må give det et skud, også selv om I ikke tror på hundrede procent uddannelse fra start, og så ser vi, om det er bæredygtigt efter 6 år.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Spørgeren.

Kl. 16:02

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg tror, at jeg kan tale på vegne af i hvert fald de fleste i Randers og sige, at vi ikke er i den situation, at vi ikke vil have noget, selv om det eventuelt skal lukke igen, for vi er så langt nede i forhold til videregående uddannelser, at vi gerne vil prøve lykken. Så det vil vi meget, meget gerne. Det ved jeg også at både Dania og VIA er indstillet på, for de har selv den holdning, at de meget gerne vil prøve at skubbe endnu mere gang i Randers som uddannelsesby, fordi vi har befolkningstætheden, vi har befolkningsgrundlaget osv.

til det, på papiret i hvert fald. Så det er bare et budskab herfra om, at lad os prøve at tage chancen, for jeg tror faktisk, at der er nogle bysamfund, der gerne vil, hvis de får muligheden for at bakke op om det.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Ministeren.

Kl. 16:03

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det tror jeg også, og det er jo en del af grunden til, at vi skal se på de generelle rammer for at drive uddannelse uden for de fire store byer. Vi skal se på, hvordan vi sikrer, at vores unge mennesker også fordeler sig, så de store ikke bliver alt for store. Og så skal vi se på, at vi for de der steder, hvor der er sådan lidt tvivl om, om det faktisk kan blive til noget, har filialmodellen, hvor vi jo lempet på det. Vi bygger oven på det, den tidligere regering gjorde med uddannelsesstationer, men vi giver en meget større fleksibilitet. Vi fjerner f.eks. loftet over, at det maks. må være halvdelen af undervisningen, der ligger i den mindre by. Nu siger vi: Jamen få det til at du, hvis I kan, også meget gerne med mere end 50 pct.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ministeren. Tak til spørgeren.

Det næste spørgsmål er til uddannelses- og forskningsministeren. Det er fru Katarina Ammitzbøll fra Det Konservative Folkeparti, der bedes komme til podiet.

Kl. 16:04

Spm. nr. S 1177

15) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katarina Ammitzbøll (KF):

Hvad vil ministeren gøre for at mindske risikoen for stigende frafald fra vores uddannelser i kølvandet på nedlukningen?

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:04

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak, og tak til ministeren. Jeg har et spørgsmål, og det er: Hvad vil ministeren gøre for at mindske risikoen for stigende frafald fra vores uddannelser i kølvandet på nedlukningen, altså covid-19-nedlukningen?

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Ministeren, værsgo.

Kl. 16:04

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak til spørgeren både for at give en anledning til at drøfte det vigtige emne her, men også for en løbende god dialog, også lige i øjeblikket om fælles aftaler, der netop adresserer det her spørgsmål, for de studerendes trivsel er under pres. Det seneste år har været hårdt. Det har været ekstraordinært hårdt af at have en hverdag som studerende, og coronaen har uden tvivl fjernet noget af glæden ved at uddanne sig. Det kan vi både se på tallene, men det kan vi jo også fornemme, når vi taler med de studerende. Og de længes efter at komme tilbage, både på det faglige, men også på det menneskelige plan, og der er heller ingen tvivl om, at mange sidder derhjemme og begynder at tvivle på, om deres faglighed er god nok, fordi de ikke får den prøvet af og ikke får den der læringsproces i fællesskab, som de har været så vant til. Samtidig forsvinder tilknytningen, i hvert

fald noget af tilknytningen, til deres uddannelse så også i en periode som den her.

Derfor er det også rigtig vigtigt, at vi politisk har fokus på det, og vi har jo allerede gjort noget i fællesskab med en indsats for udsatte og sårbare studerende. Vi har sørget for, at der var ekstra lånemuligheder, så der var tryk omkring økonomien. Vi har afsat 100 mio. kr., der skal ud og leve nu her for de studerende, som står over for at skulle færdiggøre deres uddannelse med rigtig mange praksiselementer. De skal ud og lave en slutspurt nu, hvor vi også har en genåbning, der gør det muligt. Og så har vi forhåbentlig også i fællesskab givet dem lidt mere ro i maven ved at suspendere færdiggørelsesstilskuddet – og lokalt på uddannelserne bliver der også gjort rigtig meget. Mest af alt tror jeg det vægter, at de lige nu i højere grad får lov at komme tilbage. Og tak til spørgeren og spørgerens parti for at være en del af den aftale i den her uge. Det tror jeg betyder alverden.

Men jeg tror også, vi er enige om, at uanset om man lukker op igen nu eller ej, vil der være et arbejde for både på det faglige og det menneskelige niveau at få indhentet nogle ting og få dem godt tilbage. Derfor er det jo også en del af aftalen, at vi skal tale videre om netop det. Det taler jeg både med ordførerkredsen om, og det taler jeg med de studerende selv om, og det er en vigtig opgave forude.

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:06

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Nu har der været nedlukning for de studerende i snart 5 måneder, og vi har jo skullet sparke til en del bildæk her med ministeren for at få italesat, at vi altid skal se på vores studerende. Så det var godt, vil jeg sige, at vi landede de der 100 mio. kr. i helikopterpenge lige efter vinterferien. Det måtte jo have nogle omgange, før vi egentlig fandt ud af, at vi skulle have alle de studerende med, for det var først kun de praksisnære. Ministeren havde ligesom glemt de andre studerende, og dem fik vi så heldigvis med. Men jeg er ikke så bekymret for dem, for de falder nok ikke fra, for de afslutter.

Det var også godt, at vi så fik set på trivslen, for der var jo faktisk en undersøgelse tilbage fra december, så nu er der endelig blevet taget hånd om at støtte trivslen. Altså, det har taget 4-5 måneder. Jeg forstår ikke, hvorfor det skal tage så lang tid.

Nu står vi jo med dem, og ministerens analyse er der. De ved ikke, hvad deres faglige niveau er, og det gør dem usikre: Kan de klare de faglige krav? Det er jo især dem, der er startet for 1 år siden og for 2 år siden, og som nu har levet med coronanedlukning.

Jeg vil høre, hvad det så er, ministeren synes vi skal gøre der. Vi bliver indkaldt til møde, vi har talt med og fik et møde med sektoren, og de har deres bud. Så nu tænker jeg, at efter 5 måneder må ministeren da have nogle bud på, hvad vi kunne gøre for at mindske frafaldet, for nu har de ikke noget at frafalde til, men det får de lige om lidt. Og i forvejen har vi jo et højt frafald, som ministeren også gerne vil have gjort noget ved. Men hvad er det, ministeren konkret gerne vil gøre, så vi mindsker den risiko for frafald?

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:08

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for spørgsmålet. Jeg må dog lige korrigere om den aftale, vi har lavet med hinanden, på de 100 mio. kr.: Det er til dem, der står over for at færdiggøre deres uddannelse, hvor de har praksiselementer.

Vi har ikke alle studerende med i den aftale, og derfor har vi jo også netop meget klogt lovet hinanden, at det næste, vi gør, hvad vi jo sidder og forhandler om og drøfter i øjeblikket, og som der kommer forhandlinger om forude, netop skal være for alle vores studerende. For det bekymrer mig, at vi skubber et frafald foran os. Jeg vil godt sige, at jeg er dybt imponeret over vores studerende, de 258.000 studerende på videregående uddannelser landet over, som ikke er faldet fra. Men det at give dem en udsigt til – både fagligt og socialt – at der ligger en særlig indsats for dem forude, er det, vi skal forhandle med hinanden om, og det tror jeg er vigtigt i forhold til at mindske frafaldet.

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren.

Kl. 16:09

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Jeg synes alligevel ikke, jeg får svar på, hvad det er, man konkret vil gøre – ja, de 100 mio. kr. var til dem med det praksisnære, men vi fandt jo ud af, at der også er noget praksisnært på andre videregående uddannelser end professionsuddannelserne og de maritime uddannelser.

Men kunne ministeren forestille sig, at vi f.eks. afsatte en pulje til ekstra studerende, mentorer, vejledning – lige nu er det jo svært at komme ind og få vejledning og få at vide, hvor man er henne – altså få ansat nogle ekstra kræfter til alle dem, der har spørgsmål? Og der kunne man svare på: Hvor er jeg henne fagligt, hvor er mine huller, hvordan kan jeg blive løftet op og komme på rette spor?

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ministeren.

Kl. 16:09

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Nu har spørgeren jo faktisk hørt mig sidde og sige det på møder inden for de seneste uger, og vi kommer til igen at skulle drøfte genåbningen, og hvad vi gør, på fredag til endnu en runde i ordførerkredsen. Jeg mener, at vi skal se på vejledning; jeg mener, at vi skal se på rådgivning; jeg mener, at vi skal se på Studenterrådgivningen; jeg mener, at vi skal se på fagligt efterslæb; og jeg mener, at vi skal se på deres fællesskaber derude. Jeg vil bare hellere forhandle det ved forhandlingsbordet, og det håber jeg da at spørgeren vil møde op til igen, når vi kommer til det. Aftalen fra den her uge siger, at vi skal forhandle det primo maj, og det vil jeg rigtig, rigtig gerne i fællesskab.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren.

Kl. 16:10

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Det er meget vigtigt, tror jeg, for de studerende, at de snart ser et lys forude. Der er rigtig mange studerende, der henvender sig til mig og taler om den bekymring, de har. Det er lang tid, de går og venter. Så jeg vil håbe, at ministeren også kommer med et mandat og med midler til, at vi kan sætte aktivt ind for at mindske det frafald og hjælpe i forhold til det faglige efterslæb, som mange af de studerende har. Det er en kvart million studerende – det er rigtig mange mennesker.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:11

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Jeg tror faktisk, at vi i fællesskab har tændt det største lys af håb overhovedet ved i så høj grad at prioritere vores studerende på de videregående uddannelser i den genåbningsaftale, der er forhandlet i den her uge, og som jo er med spørgerens partiformand – det står sort på hvidt, at vi netop skal forhandle om både det faglige og det sociale efterslæb primo maj. Så det er da det håb og det lys, spørgeren kan give videre til alle dem, der skriver, altså at det har vi sort på hvidt lovet hinanden; de kan se, at nu kan de begynde at komme tilbage, og de kan se, at vi ikke synes, det er gjort med det. Og jeg synes da, at spørgeren skal tænde det lys, når vi nu har aftalen med hinanden.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen): Tak til ministeren.

Det næste spørgsmål er med samme minister og samme spørger.

Kl. 16:11

Spm. nr. S 1178

16) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katarina Ammitzbøll (KF):

Hvad vil ministeren gøre, for at forskningen ikke kommer til at lide varig skade af nedlukningen?

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen): Værsgo til fru Katarina Ammitzbøll.

Kl. 16:11

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Og det er også lidt i samme genre. For ét er, at vi har vores studerende på de videregående uddannelser. Vi har også forskningen. Så jeg vil spørge ministeren: Hvad vil ministeren gøre, for at forskningen ikke kommer til at lide varig skade af nedlukningen?

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen): Værsgo til ministeren.

Kl. 16:12

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for det spørgsmål. Jeg synes, vi har været igennem et år, der om noget har vist, hvor vigtigt forskning er for os alle sammen. Det er en afgørende forudsætning for viden, men også for, at vi kan håndtere situationer som dem, vi har været igennem her. Og derfor har vi jo også en regering, som faktisk prioriterer forskning rigtig højt. Vi har med finansloven for 2021 ikke alene indfriet målet om, at 1 pct. af bnp skal bruges på forskning, men også tilført 750 mio. kr. ud over det til en genstart af dansk økonomi. Og til trods for et faldende bnp har vi altså styrket forskningen i 2021 ud over den 1-procentsmålsætning. Der er afsat et historisk højt beløb til forskning i 2021 på 24 mia. kr. Det ændrer selvfølgelig ikke på, at det konkrete arbejde derude er udfordret. Det gælder hele landet, det gælder alle arbejdspladser, men det gælder selvfølgelig også vores forskningsmiljøer. Og jeg ved, at det har været en svær tid for vores forskere.

Vi har i regeringen arbejdet meget målrettet på nogle fleksible rammer, sådan at selv om vi har været nedlukket, har der været lidt elastik til, at den mest nødvendige forskning, der skulle ind i et laboratorium, har haft mulighed for det. Og der er i dag mulighed for, at forskere har adgang til laboratorier, i det omfang at fysisk fremmøde er nødvendigt for ikke væsentligt at forsinke forskningsaktiviteterne. Det står i vores retningslinjer, og det er universiteterne, der foretager den konkrete vurdering.

Derudover indgik vi jo faktisk i efteråret en aftale med en række af Folketingets partier om at afsætte i alt 18 mio. kr. til at medfinansiere universiteternes forlængelse af de konkrete ph.d.-forløb, som universiteterne vælger at forlænge som følge af nedlukningen i foråret. Vi har dermed målrettet at understøtte forskning og innovation, så vi sikrer, at vores land også i de kommende år har stærke forskningsmiljøer, samtidig med at vi på trods af nedlukningen har forsøgt at skabe så fleksible rammer som muligt for vores forskere.

Endelig har vi jo rammeaftalen om genåbning af Danmark, som regeringen indgik med størstedelen af Folketingets partier, inklusive spørgerens, i mandags, som sender et klart signal om, at det er væsentligt, at der fortsat er adgang til fysisk fremmøde for forskere og ph.d.-studerende, der har behov for adgang til f.eks. laboratorier som en del af deres forskning.

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen): Tak. Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:14

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Vi er også rigtig glade for, at regeringen prioriterer forskning. Vi så jo gerne fra Det Konservative Folkepartis side, at vores forskning faktisk nærmest lå på 1,25 pct. af bnp over tid, og at midlerne gik til forskning og ikke til dyre huslejer eller tilbagebetalinger til EU, men det er lidt en anden diskussion. Det, som er bekymringen her, er jo netop vores ph.d.-studerende, og som ministeren rigtigt sagde, fik vi afsat midler i oktober sidste år. For det viste sig jo, at der var 75 pct. af de ph.d.-studerende, der blev forsinket, og der var ca. 20 pct., der overvejede at droppe det. Det var allerede sidste år i juni. De midler, vi har afsat, hjalp cirka 200 af de 9.000 ph.d.-studerende. Nu er det faktisk 90 pct., som siger, at de bliver forsinket. 59 pct. forventer, at nedlukningen har en direkte negativ konsekvens for deres forskning, og rigtig mange mener også, at de simpelt hen ikke har råd til den her forsinkelse, slet ikke med de faglige omkostninger. Så kunne ministeren forestille sig, at vi afsætter midler nu til at støtte vores unge forskere, vores ph.d.-studerende, så de kan gennemføre deres forskning?

Kl. 16:15

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen): Ministeren, værsgo.

Kl. 16:15

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det første, spørgeren siger, om, at vi skal op på 1,25 pct. af bnp til forskning, er jo en enormt flot ambition. Det står bare i skærende kontrast til, hvad spørgerens parti selv gjorde, da man var i regering, og altså, det er da spændende, hvis man fuldstændig har ændret politik på det område. Jeg tror, at forskning er afgørende for vores samfund. Det er også derfor, regeringen har prioriteret det højt. Jeg tror også, det er afgørende i forhold til f.eks. vores grønne omstilling, og derfor har vi også gjort historisk meget dér. Vi forsker for 24 mia. kr. i år, og selvfølgelig er det vigtigt for mig, når vi prioriterer de penge af vores skatte kroner, at de så også kommer ud og arbejder. Derfor har vi både medfinansieret nogle af forlængelserne, og vi har hele vejen siden for sommer givet fleksible rammer til, at man ude på universiteterne har kunnet vurdere, hvem der har haft brug for at komme ind for ikke at blive forsinket.

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen): Spørgeren.

Kl. 16:16 skabe nogle rammer, så man ude på universiteterne faktisk kan få forskningen igennem, for det vinder vi alle sammen på.

Kl. 16:19

Katarina Ammitzbøll (KF):

Det er rigtig godt, at der er fokus på det. Nu har jeg bare de her seneste tal, også fra ph.d.-studerende, som henvender sig. De er bekymrede nu, fordi de ser, at det har så store konsekvenser for deres faglighed, og de ønsker en hjælpepakke a la den, vi lavede i efteråret, bare større, fordi det må omfatte flere ph.d.-studerende. Er det muligt, at det også kan bringes til forhandlingsbordet?

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren.

Kl. 16:17

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Altså, nu er spørgerens parti jo involveret i den store genåbning og de store forhandlinger på partilederniveau, så alt kan jo bringes ind. Men jeg vil dog sige, at jeg også vurderer, at vi skal passe på med ikke at lægge ledelsesansvaret ud i en situation som den her, og derfor har jeg og regeringen prioriteret rammerne. Vi har prioriteret, at man enkeltvis har kunnet vurdere det enkelte forskningsprojekt og spørge, om vedkommende har brug for at komme ind, eller om vedkommende ikke har brug for at komme ind, og om vedkommende bliver forsinket, hvis vedkommende ikke kommer ind, og så give adgang. Det har vi givet elastik til. Vi har også givet medfinansiering til, at man har kunnet vurdere, hvad der har haft brug for at blive forlænget. På den måde synes jeg, at den vigtigste opgave for os politisk – og det har vi gjort i fællesskab – har været at sikre nogle fleksible rammer. Og det synes jeg er godt at vi har gjort undervejs.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Spørgeren.

Kl. 16:17

Katarina Ammitzbøll (KF):

Det er jo meget godt, hvis man kan komme ind som følge af den fleksibilitet, men det har jo også kun været få ad gangen. Problemet er jo, at rigtig mange også har behov for at komme ud i kommunerne for at få data og lave interviews – alt det, man ikke har kunnet under covid-19. Hvis man har villet undersøge planteforhold i Nicaragua, har man ikke kunnet rejse. Der er rigtig mange ting, som er meget besværlige. Så det er ikke kun noget med, at man kan have lidt fleksible rammer. Selvfølgelig er det godt med den fleksibilitet, og at der er en katteløse til dem, men der er virkelig nogle, der bliver seriøst forsinket. Så vil ministeren afsætte midler, så de kan hjælpes igennem deres forskning? Tak.

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:18

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jamen ud over at vi har sat penge af til at medfinansiere forlængelse af en række forskningsprojekter, har jeg også som minister rakt ud både til de offentlige forskningsfinansierende fonde og til EU om at vise fleksibilitet, hvilket de private fonde også har givet udtryk for at de ville, og staten og Akademikerne blev i april 2020 enige om en aftale, der gjorde det muligt for universiteterne at forlænge tidsbegrænsede forskerstillinger, hvis de blev forsinket på grund af corona. Og i forhold til genåbning har vi selvfølgelig også øje på det her. Igen: Det handler jo alt sammen om, at vi i fællesskab skal

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ministeren, og tak til spørgeren.

Den næste spørger er fru Heidi Bank fra Venstre med et spørgsmål til indenrigs- og boligministeren.

Kl. 16:19

Spm. nr. S 1186

17) Til indenrigs- og boligministeren af:

Heidi Bank (V):

Hvad vil ministeren sige til den borger, der har stået på ventelisten til at få en lejebolig i den private boligmasse, men som nu springes over i køen af andre, fordi regeringen ønsker kommunal råderet over hver tiende private lejebolig?

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:19

Heidi Bank (V):

Tak for det. Hvad vil ministeren sige til den borger, der har stået på venteliste til at få en lejebolig i den private boligmasse, men som nu springes over i køen af andre, fordi regeringen ønsker kommunal råderet over hver tiende private lejebolig? Spørgsmålet er selvfølgelig stillet i forlængelse af det udspil, regeringen er kommet med.

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ministeren.

Kl. 16:19

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak for det. Jeg vil sige det samme til den borger, der bliver sprunget over i køen til en bolig i et forebyggelsesområde, som til den borger, der springes over i et udsat boligområde, og til den, der springes over i en privat boligafdeling. Det er jo sådan, vi gør det, når vi anviser folk, uanset hvilken type bolig man anviser til, og det er jo også det, som Venstre selv er med til hver dag rundtomkring i landets kommuner.

Når man regulerer udlejning af boliger, uanset om det er private eller almene, vil der være nogle, der springes over, afvises eller får fortrinsret. Jeg tror ikke, at forslaget væsentligt vil forringe chancen for at få en bolig i større private udlejningsejendomme. Trods alt er der kun tale om en lille andel af boliger, og hvis den borger, som spørgeren nævner, eksempelvis er i beskæftigelse eller under uddannelse, vil hun faktisk få fortrinsret til en bolig i et forebyggelsesområdet.

Vi er nødt til at rette op på de undladelsessynder, som har medført problemer med beboersammensætningen i nogle dele af almenboligsektoren, og det er jo grunden til, at vi regulerer, nemlig at vi netop gerne vil have, at man skal have en blandet beboersammensætning, og at der skal være lige muligheder, uanset hvor man vokser op, og det tror vi i regeringen ikke at der er i dag.

Kl. 16:21

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:21

Heidi Bank (V):

Tak for det svar. Jeg er sådan set ikke overrasket over ministerens svar, men jeg synes jo, at det efterlader dem, som har stået på venteliste til en bolig i et den private udlejningsmasse, lidt på herrens

mark. For det er jo rigtigt, som ministeren siger, at de kan søge en bolig i den almene boligmasse, og så kan de stå i kø dér, hvis de ikke har været skrevet op tidligere, og det kan også være, at de kan få fortrinsret, men det er jo ikke det samme, som at de lige pludselig ryger frem i køen. Og nu er det jo også den private boligmasse, de har stået i kø til – måske via et forsikringsselskab, eller via at de har sparet op et bestemt sted – fordi de gerne vil have en bolig i et bestemt område.

Jeg synes ikke, ministeren kommer med nogle ordentlige svar til den borger, der måske har et ganske almindeligt job, og som ikke har råd til at købe sig til en bolig i et område, men er afhængig af at kunne få en lejlighed. Hvordan har ministeren tænkt sig at imødekomme den bekymring, de kommer til at stå med, når nu de kommer til at rykke længere bagud i køen?

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, ministeren.

Kl. 16:22

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Først vil jeg anerkende, at Venstre har tonet lidt ned i forhold til sidste uges udmeldinger. I sidste uge lød det jo fra flere Venstrefolk: Der kommer en kriminel udlænding og tager din bolig. Nu er man trods alt kommet ned på det retoriske niveau, hvor det handler om, at der selvfølgelig vil være nogle, der står på venteliste, som vil få en bolig lidt senere. Det er sådan set det samme, uanset om man står på en venteliste til en almen bolig, eller om man står på en venteliste til en privat bolig – så vil man selvfølgelig, hvis der er en, der bliver anvist fra kommunen, få en bolig senere, end man ellers ville have gjort. Og heldigvis er det jo sådan, at vi har mange gode almene boligforeninger, hvor det er relativt nemt at komme ind efter kort tid på ventelisten.

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:22

Heidi Bank (V):

Jeg må virkelig sige, at jeg synes, at ministeren kører meget overfladisk hen over, at det her er ganske almindelige menneskers liv, det handler om. Det handler om sygeplejersken, det handler om kontorassistenten, det handler om helt almindelige mennesker, der måske qua den arbejdsplads, de har, eller qua det pensionsselskab, de har, har været skrevet op til en lejlighed i den private udlejningsmasse. Det virker bare, som om ministeren siger: Nå ja, men det er da også ligegyldigt, og de må da bare selv finde ud af det. Jeg synes ikke, det er nogen konkrete svar fra ministeren her. Ministeren må da kunne forstå, at det her giver en kæmpe bekymring og en kæmpe uro hos ganske almindelige mennesker.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:23

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Det er jo ambivalent at stå her i dag efter at have siddet med samme ordfører i går til forhandlingsmøde, når ordføreren i går godt kunne stille spørgsmålene helt stille og roligt, men nu skal man puste sig op til et stort teater. Pointen er sådan set den samme, for vi er enige med Venstre i, at der skal bygges meget mere, og vi er enige med Venstre i, at der skal gøres noget ved de mest udsatte boligområder, det, som i dag hedder ghettoområder, men vi mener så også, at vi skal bede

de private udlejningsselskaber om at tage en del af ansvaret. Det vil selvfølgelig betyde, ligesom det gør alle andre steder, hvor man har kommunal anvisning, at der er nogle, der lidt senere vil få deres bolig, end de ellers ville have gjort.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:24

Heidi Bank (V):

Jeg må sige, at jeg ikke synes, det klæder ministeren at prøve at gøre det her til et teater. Jeg synes, man skal tage det alvorligt. Det her er Folketingssalen, og der skal være det her rum til, at man kan stille spørgsmål. Jeg vil i øvrigt sige, at det, jeg står og spørger om her, var også noget, jeg nævnte ved mødet i går. Jeg vil i øvrigt ikke referere fra de møder, vi har haft. Det er bare for at lægge den linje.

Men det må da gøre indtryk på ministeren, når der er eksperter på det her område som Curt Liliegreen fra Boligøkonomisk Videncenter, der har været ude at sige, at det her, regeringen er kommet med, ikke kommer til at give flere boliger, for der vil være det samme antal familieboliger til rådighed. Gør det slet ikke indtryk på ministeren?

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:24

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Nej, det gør ikke indtryk, at Curt Liliegreen siger, at der ikke vil være flere boliger, for det er evident for enhver, at en regulering ikke i sig selv skaber flere boliger. Så nej, det gør ikke indtryk, for det vidste jeg godt i forvejen. Vi laver ikke flere boliger ved at regulere, hvem der flytter ind og ud, men vi håber på, at vi ligesom med parallelsamfundspakken kan ændre beboersammensætningen i de boliger, der er.

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak.

Det næste spørgsmål er også til indenrigs- og boligministeren, og det er også stillet af fru Heidi Bank med medspørger fru Louise Schack Elholm.

Kl. 16:25

Spm. nr. S 1188

18) Til indenrigs- og boligministeren af:

Heidi Bank (V) (medspørger: **Louise Schack Elholm** (V)):

Hvad siger ministeren i forbindelse med forslaget om de såkaldte forebyggelsesområder til overborgmester i København, Lars Weiss', kommentar om, at »med det her forslag risikerer vi at presse mennesker med ringe økonomi og dårlige sociale vilkår ud af vores by, og det ønsker jeg ikke«?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til Berlinske den 18. marts 2021, der citerer Lars Weiss' kommentar af 17. marts 2021 på Facebook.

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:25

Kl. 16:27

Heidi Bank (V):

Tak. Hvad siger ministeren i forbindelse med forslaget om de såkaldte forebyggelsesområder til overborgmester i København Lars Weiss' kommentar om, at »med det her forslag risikerer vi at presse mennesker med ringe økonomi og dårlige sociale vilkår ud af vores by, og det ønsker jeg ikke«?

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ministeren.

Kl. 16:25

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg tror, at det her udspil skal ses som en forlængelse af de hidtidige indsatser mod parallelsamfund. Det, vi gerne vil, er at tage et skridt frem i forhold til at rette op på den skæve beboersammensætning, som har medført opdelt bykvarterer, og som jeg også tror truer sammenhængskraften i vores samfund.

Jeg forstår overborgmesterens udtalelse sådan, at han ikke mener, at vi bare kan fortsætte med at lave begrænsninger for de mest udsatte borgeres muligheder for at få en almen bolig. Vi skal også sikre, at der er boliger andre steder i byen, som den her gruppe kan blive anvist til. Det er jeg sådan set fuldstændig enig i. Der skal bygges flere almene boliger i København. Det arbejder kommunen for, og det vil regeringen selvfølgelig også meget gerne understøtte. Men her skal vi også huske, at regeringens forslag åbner for, at den gruppe, som overborgmesteren taler om, kan få anvist en bolig i en privat udlejningsejendom, så det ikke kun er den almene boligsektor, der skal tage sig af hele opgaven.

Kl. 16:26

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:26

Heidi Bank (V):

Jamen ministeren har jo lige ved mit forrige spørgsmål stået og erkendt, at der ikke kommer flere boliger. En anden ting er jo, at de boliger, som ministeren taler om, altså boliger i den private udlejningsmasse, kvadratmeterprismæssigt er dyrere end boliger i den almene sektor. Så det er jo ikke billige boliger som sådan, ministeren står og tilbyder de her mennesker, som er nogle af vores måske økonomisk svageste stillede borgere. Så hvad er ministerens svar i forhold til at give dem en bolig, der er til at betale, hvis det, man henviser dem til, er en bolig i den private udlejningsmasse?

Kl. 16:27

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ministeren.

Kl. 16:27

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Hvis spørgeren læser den ekspertrapport, der er blevet lavet om boligreguleringslovens § 5, stk. 2, står der meget klart og tydeligt, at en privat omkostningsbaseret udlejningsbolig koster ca. 779 kr. pr. m² i Københavns og Frederiksberg Kommuner. I Københavns Kommune koster en almen bolig ca. 927 kr. pr. m² i gennemsnit. Så det er forkert, når spørgeren påstår, at de private udlejningsboliger altid er dyrere. Det kan spørgeren selvfølgelig læse op på i den rapport, hvis der skulle være interesse for det.

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:27

Heidi Bank (V):

Nu stod ministeren tidligere og anklagede mig for skuespil og for at køre det op. Det der er jo et kæmpe skuespil, som ministeren lægger for dagen, ved at få det til at lyde, som om de boliger, man kan anvise til, bare er en masse omkostningsbestemte regulerede lejemål. Der er jo simpelt hen ikke nok af dem i København til at løse de udfordringer, ministeren lægger op til. Det er jo det, som Socialdemokratiets egen borgmester her i København er ude at kritisere indenrigs- og boligministeren for, nemlig den manglende realisme i den her plan. Så hvordan kan man stå og lade, som om det her bare handler om at anvise til nogle omkostningsbestemte private lejemål, og så er det bare løst?

Kl. 16:28

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:28

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Hvis man ser på, hvilke udlejningsboliger der er i ejendomme med 20 eller flere boliger, ligger de ca. 84.000 af de 170.000, der er, i Københavns og Frederiksberg Kommuner, så jo, der er faktisk en del at henvise til. De 84.000 boliger er jo flere boliger, end der er almene boliger i de to kommuner. Så jeg tænker, at det der med først at sige noget, det faktisk er forkert, og når jeg så korrigerer det, siger man, at det er skuespil, kan man godt hæve sig over fra Venstres side.

Kl. 16:29

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Medspørgeren, værsgo.

Kl. 16:29

Louise Schack Elholm (V):

Det her forslag, hvor man fuldstændig overser den private ejendomsret, er jo meget interessant. Det er jo den måde, som regeringen har det på med negative frihedsrettigheder, og det er okay, at vi politisk har forskellige ståsteder. Men ikke desto mindre er de private udlejningsboliger, der findes i København, ofte større, end hvad der findes i det almene byggeri. De er ikke underlagt det samme loft for, hvor store de må være, og dermed er de også dyrere i husleje. Har ministeren så samtidig tænkt sig at sætte det beløb op, man kan få i boligstøtte, for at folk har råd til det, eller er det her en ren skinmanøvre?

Kl. 16:29

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:29

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg er klar over, at spørgerens tidligere partiformand har fået stillet en lejlighed på 183 m² i Nyhavn til rådighed for 10.000 kr. om måneden, og jeg er også godt klar over, at det ikke er det generelle tilfælde, men der er jo nogen, der får den type billige boliger. (*Louise Schack Elholm (V)*): Helt ærligt, det er simpelt hen perfidt – magen til perfid minister). Snakker vi én ad gangen her? Hvis en almindelig familie fik stillet samme slags boliger til rådighed, ville det selvfølgelig være nemmere – hvis man kunne få så stor en lejlighed til 10.000 kr. om måneden.

Men generelt set er de private udlejningsboliger relativt små. De er ikke 183 m² i gennemsnit. De er i familiestørrelse eller mindre i Københavns Kommune, fordi de gamle boliger i Københavns Kommune generelt, langt størstedelen af dem, er to-/treværelseslejligheder.

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo. Det er medspørgeren, Louise Schack Elholm.

Kl. 16:30

Louise Schack Elholm (V):

Nu tror jeg ikke, jeg skal inddrage ministerens bolig, selv om ministeren synes, det er meget interessant, hvordan Venstrefolk eller tidligere Venstrefolk bor. Jeg synes faktisk, det er lidt at køre uden for, hvad spørgsmålet er. Men det er måske, fordi man har så dårlig en sag, at man er nødt til at skyde på alt, hvad man kan, for overhovedet at gøre det.

Ministeren svarer jo slet ikke på, om man vil give den ekstra boligstøtte, der skal til, for at de her lejere har råd til at bo i de her lejligheder. Er det her en ren skinmanøvre? Det kan være, ministeren vil svare denne gang i stedet for bare at skyde løs.

Kl. 16:31

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Ministeren.

Kl. 16:31

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg roste skam det pågældende udlejningsselskab for at leje ud til spørgerens tidligere partiformand til så lav en pris. Det synes jeg var en god ting at gøre, uanset hvem der lejede den.

Men som jeg sagde til medspørgeren, er den gennemsnitlige pris for omkostningsbaserede lejemål 779 kr. pr. m². Det er udregnet af den ekspertgruppe, som spørgerens egen tidligere regering var med til at nedsætte, og det ligger altså lavere end Københavns Kommunes gennemsnitlige almene boligkvadratmeterpris, som er 927 kr. pr. år.

Kl. 16:31

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Fru Heidi Bank, værsgo.

Kl. 16:31

Heidi Bank (V):

Altså, vi må jo også tage de svar, der kommer fra ministeren, lidt med humor. For det er jo helt tydeligt, at der bliver talt udenom i stor stil her. Det, der er virkeligheden her, er, at ministeren er i gang med at sige, at nogle af de relativt få lejemål, der trods alt er i den private udlejningsmasse, hvis man ser på rotationen i dem, vil man give til nogle andre. Man vil bl.a. give dem til de kriminelle lejere, som regeringen f.eks. i øjeblikket ønsker at sætte ud af den almene boligmasse. Den del har vi sådan set opbakning til. Men det undrer mig bare, at man slet ikke kan se et problem i, at man samtidig skubber nogle andre ud i den private udlejningsmasse, og at man har det helt afslappet med, at de mennesker kommer til at stå fuldstændig alene. Det undrer mig bare, at man fra Socialdemokratiets side tager så afslappet på, at det her kommer til at ramme ganske almindelige mennesker, der står skrevet op til en bolig i den private udlejningsmasse.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:32

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen jeg gentager gerne igen, at uanset hvor man laver en kommunal anvisning til, så vil der være en person, der står på ventelisten, som vil få en bolig senere, end vedkommende ellers ville have fået. Det gælder både, hvis det er i private udlejningsboliger, og hvis det er i almene udlejningsboliger, og det er klart, at det problem jo kun kan løses ved, at vi bygger noget mere. Det er regeringen sådan set også interesseret i, men nu er det ikke det, som vi diskuterer i dag.

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til spørgeren.

Det næste spørgsmål går også til indenrigs- og boligministeren. Det er af fru Louise Schack Elholm.

Kl. 16:33

Spm. nr. S 1183

19) Til indenrigs- og boligministeren af:

Louise Schack Elholm (V):

Hvorfor sikrer ministeren ikke, at der kan indgås gode frivillige aftaler med den private ejendomssektor, i stedet for at sætte en pistol for panden af de private?

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:33

Louise Schack Elholm (V):

Skal jeg læse op? (*Tredje næstformand* (Rasmus Helveg Petersen): Ja). Hvorfor sikrer ministeren ikke, at der kan indgås gode frivillige aftaler med den private ejendomssektor, i stedet for at sætte en pistol for panden af de private?

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:33

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak for spørgsmålet. Forslagets primære formål er at sikre, at kommunerne kan tilbyde alle private udlejere at indgå en aftale om kommunal anvisning ved kommunen. Private udlejere vil herefter få mulighed for at byde ind med en andel eller et antal af deres lejemål, som de er villige til at stille til rådighed for kommunalbestyrelsen. Den private udlejer vil kunne tilbyde lejemål, som bedst passer ind i formålet under hensyntagen til den enkelte ejendoms karakteristika. Man vil kunne tilbyde forskellige antal eller andele lejemål i forskellige ejendomme.

Den anden del af forslaget vil kun kunne anvendes i kommuner med forebyggelsesområder eller udsatte områder og kun i forhold til større udlejningsejendomme, i det omfang det er nødvendigt for at finde en bolig for boligsøgende, der på grund af særlige udlejningsregler ikke kan få anvist en almen bolig, og kun hvis den aftalebaserede ordning ikke virker. Det, som er hovedforslaget, er således netop en mulighed for at indgå aftaler mellem kommunen og private udlejere. Og jeg vil afslutningsvis gerne understrege, at den anden del af forslaget vil være uden betydning for private udlejere, som ejer mindre udlejningsejendomme eller ejer en enkelt eller eventuelt få ejerlejligheder, som anvendes til udlejning.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:34

Kl. 16:36

Louise Schack Elholm (V):

Det, som ministeren lægger op til her, er jo at tilsidesætte den private ejendomsret, som er en grundlovssikret ret. Har ministeren undersøgt med Justitsministeriet, hvorvidt det er i overensstemmelse med den danske grundlov?

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:34

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):
Ja, det er deres vurdering, at det er det.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:35

Louise Schack Elholm (V):

Så vil jeg gerne vide, om det generelt er en ting, at man er fuldstændig ligeglad med negative frihedsrettigheder, som jo er de rettigheder, man har uden at krænke andres ret til samme – den private ejendomsret er en af dem. Der findes jo også andre, f.eks. forsamlingsfriheden, som jo også er krænket i øjeblikket. Er det sådan en generel politik, at man er ligeglad med de negative frihedsrettigheder?

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:35

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):
Nej, det er ikke en generel politik.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren.

Kl. 16:35

Louise Schack Elholm (V):

Så bare i det her tilfælde. Det er godt at vide, at det kun er i det her tilfælde og i tilfældet med forsamlingsfriheden i forbindelse med corona, at man har tænkt sig at krænke de negative frihedsrettigheder. Det er også okay. Vi må jo godt have forskellige politiske holdninger til de forskellige ting. Men når nu det er, at man vælger at krænke folks rettigheder på den her måde og ministeren siger, at man så til gengæld vil kompensere for det, hvordan har ministeren så tænkt sig at kompensere for en krænkelse af den negative frihedsrettighed den private ejendomsret?

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:35

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):
Man vil konkret blive kompenseret både i forhold til eventuel tomgangsleje og i forhold til eventuelle omkostninger i forbindelse med ind- og udflytning og istandsættelse. Og hvis det viser sig, at der i enkelte tilfælde skulle være en egentlig overskridelse af den private ejendomsret, så vil man selvfølgelig også blive kompenseret fuldt ud.**Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):**
Tak til spørgeren.

Det næste spørgsmål er også rettet til indenrigs- og boligministeren, og det er af hr. Jan E. Jørgensen. Undskyld, kan jeg ikke få fru Louise Schack Elholm til at tørre af? Okay, nu gør hr. Jan E. Jørgensen det. (*Jan E. Jørgensen*) (V): Skal jeg også tørre dig lidt af?. Uha, pudre. (*Munterhed*). Tak.

Kl. 16:36

Spm. nr. S 1185

20) Til indenrigs- og boligministeren af:

Jan E. Jørgensen (V):

Synes ministeren, at man med respekt for grundlovens § 73 om den private ejendomsrets ukrænkelighed kan tvinge private til at udleje til dem, regeringen ønsker?

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:36

Jan E. Jørgensen (V):

Mange tak, og nu kommer spørgsmålet. Synes ministeren, at man med respekt for grundlovens § 73 om den private ejendomsrets ukrænkelighed kan tvinge private til at udleje til dem, regeringen ønsker?

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:36

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak for spørgsmålet, og jeg vil nødig ind i en juridisk diskussion med spørgeren, som formentlig i sin studietid har stiftet indgående bekendtskab med Max Sørensen eller Henrik Zahles fortolkning af grundlovens § 73, for det har jeg ikke selv. Som jeg forstår det, er en ejers ret til at udleje boliger i sin ejendom omfattet af beskyttelsen i § 73. Det er dog ikke ethvert indgreb i en rettighed, der er beskyttet af bestemmelsen, som udgør ekspropriation.

Det er antaget, at lovgivningsmagten, uden at der foreligger ekspropriation, kan regulere udøvelsen af de rettigheder, der er beskyttet af grundlovens § 73. Lovgivningsmagten kan opstille almindelige regler om en begrænsning af borgernes handlefrihed og i deres råden over, hvad de ejer, og det er det, man kalder erstatningsfri regulering. Afgrænsningen mellem erstatningsfri regulering på den ene side og ekspropriation på den anden side beror på et samlet skøn over indgrebets beskaffenhed. Det er vores skøn, at forslaget i almindelighed kan gennemføres som erstatningsfri regulering.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:37

Jan E. Jørgensen (V):

Nu ville jeg jo ønske, at det her ikke var en Folketingssal, men en retssal, for området for erstatningsfri regulering og området for ekspropriation er jo ret klart. Når man har privat ejendomsret, har man ejendomsret til sin ejendom, og det betyder, at man ejer den, men det betyder også, at man har råderet over den, herunder at man selv bestemmer. Altså, det er ikke ministeren, der bestemmer, men det er den, der ejer ejendomme, der selv bestemmer, hvem han vil udleje ejendommen til.

Jeg har set, at min kollega fru Heidi Bank har omtalt det her forslag som kommunisme, og det er jo så kun 10 pct.'s kommunisme, for man får jo lov til at beholde råderetten over de 90 pct., og man skulle måske i virkeligheden være taknemlig over, at regeringen ikke har sagt 20 pct. eller 30 pct. eller 80 pct. Men har man en lejlighed, bestemmer man selv, hvem man udlejer den til, og enhver indskrænkning af den ret er et indgreb i den private ejendomsret, og det kan man simpelt hen ikke skrive sig ud af. Og jeg ville da ønske, at vi kunne klare det politisk her, og at der ikke er nogen grundejere, der skal ud at anlægge omkostningstunge, ressourcekrævende retssager mod ministeriet, for det her har man da ikke en jordisk chance for at vinde.

En råden over ens ejendom, altså hvem man lejer den ud til, er så fundamental, at det kan man ikke snakke sig ud af. Kunne man forestille sig, at ministeren skulle udleje 10 pct. af sit parcelhus eller sin lejlighed, eller hvad ministeren nu bor i, til en eller anden anden, som jeg havde bestemt hvem var, og der blev sagt: Jamen vi betaler 10 pct. af udgifterne, sådan skal det da heller ikke være? Altså, det må man da kunne forstå er en indgriben. Noget andet er, hvad man aftaler, men når man tvinger folk til at udleje til nogen, de ikke selv har besluttet sig for hvem er, så er det et indgreb i den private ejendomsret, og jeg er lidt rystet over svaret, må jeg indrømme.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:39

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg tror, det er meget godt for spørgeren, at det ikke er en retssag, vi møder op i, så ringe forberedt som spørgeren er. Der er ikke nogen parcelhuse, som bliver omfattet af det her, men det er udlejnings-ejendomme med over 20 lejligheder. Og hvis spørgeren havde haft noget at gøre med boligpolitikken, ville spørgeren også vide, at der jo allerede på andre områder er en indskrænkning i, hvem man må leje ud til. Hvis man f.eks. lader en lejlighed stå tom, har kommunen ret til at gå ind og kræve lejligheden udlejet, også efter anvisning af kommunen i sidste ende. Hvis en lejer gerne vil bytte med en anden lejer, har man også mulighed for at gå uden om ejerens ret til at anvise folk. Så det er allerede på flere områder praksis, om det så bliver betragtet som kommunisme eller ej.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren.

Kl. 16:40

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg ved godt, at parcelhuse ikke er omfattet; jeg sagde, *hvis* man boede i et parcelhus og man skulle tvinges til at udleje, så ville man kunne forstå det. Det var bare sådan for at sætte tingene i perspektiv, så ministeren kan forstå problemets omfang. Jeg er udmærket klar over, at boligreguleringsloven giver mulighed for, at man kan sætte en ind i et tomt lejemål. Men det har man jo som ejer af ejendommen et meget nemt svar på: Man kan jo så bare leje den ud til en anden, men en, som man selv har besluttet sig for hvem er. Så det ændrer altså ikke ved, at regeringen nu vil beslutte, hvem en privat udlejer skal udleje 10 pct. af sine lejligheder til, og det er et indgreb i den private ejendomsret.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:41

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg er egentlig ked af, at spørgeren ikke forholder sig til det, som jeg svarer, altså at man, hvis man bytter en lejlighed, jo også har ret til det samme. Hvis man bor i en privat lejlighed og man bytter med en, der bor i en anden udlejningslejlighed, uanset om den er privat eller almen, så har man jo ret til at kræve, at vedkommende, som man bytter med, skal flytte ind i stedet for en selv. Og der tager man jo også tilsvarende magten fra udlejer i forhold til at bestemme, hvem der flytter ind, når der sker et skifte på adressen. Hvor mange procents kommunisme det så er, må hr. Jan E. Jørgensen jo udmåle, men det er præcis det samme princip, der gælder.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:41

Jan E. Jørgensen (V):

Nej, jeg synes ikke, det er præcis det samme princip at sige, at en lejer, der bor i en lejlighed i forvejen, kan udleje f.eks. til sine børn, hvis man er død og børnene har boet der, eller på anden vis, eller man kan bytte lejligheder. For det er jo nogle lejerrettigheder til nogle, der i forvejen er lejere i ejendommen. Men det her er et spørgsmål om, at ministeren vil bestemme, at nogen helt udefra kan komme ind og bosætte sig i 10 pct. af lejemålene i en privat udlejers ejendom, og hvis det ikke er et indgreb i den private ejendomsret, så har jeg simpelt hen svært ved at se, hvad det er.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:42

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen så undrer det mig jo, at hr. Jan E. Jørgensen ikke har protesteret imod almenlejeloven. Hvorfor skal en privat stiftet forening uden statsstøtte som AAB, der byggede sine første afdelinger lige præcis i spørgerens egen kommune, tage imod anvisning, hvis det er så stort et overgreb, i forhold til hvordan man ser det? Altså, de er jo stiftet helt uden offentlig støtte, og der tager man imod 25 pct. fra kommunen, og det går jeg også ud fra at spørgeren som kommunalbestyrelsesmedlem på Frederiksberg selv udøver. Hvad er den principielle forskel på de to ting?

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Det var det spørgsmål. Tak til spørgeren.

Der er et spørgsmål til til ministeren, og det er fra hr. Karsten Lauritzen, men med Jan E. Jørgensen som medspørger.

Kl. 16:43

Spm. nr. S 1190

21) Til indenrigs- og boligministeren af:

Karsten Lauritzen (V) (medspørger: **Jan E. Jørgensen** (V)):

Hvad forstår ministeren ved »fuld kompensation« og »med alle de kompensationer, som skal til«, jf. ministerens svar til Niels Krause-Kjær i Deadline den 17. marts 2021, da han bliver spurgt til, at private tvinges til udlejning?

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:43

Karsten Lauritzen (V):

Tusind tak, formand. Spørgsmålet lyder: Hvad forstår ministeren ved »fuld kompensation« og »med alle de kompensationer, som skal til«, jf. ministerens svar til Niels Krause-Kjær i Deadline den 17. marts 2021, da han blev spurgt til, at private tvinges til udlejning?

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:43

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak. Kommunalbestyrelsen vil i relation til hovedforslaget vedrørende frivillig aftale med den private udlejer om kommunal anvisning have hjemmel til at aftale en godtgørelse, og kommunalbestyrelsen vil, uanset om der er tale om en aftale eller en beslutning, garantere for eventuelt lejetab fra det tidspunkt, fra hvilket en lejlighed er til rådighed for kommunalbestyrelsen, og indtil udlejningen sker, samt få dækket fraflytningsudgifter, når en anvist lejer flytter. Det er en ekstra sikkerhed for udlejerne. Derudover vil der – som jeg tidligere nævnte, også for hr. Jan E. Jørgensen – i tilfælde, hvor domstolene vurderer, at der er tale om ekspropriation, selvfølgelig være fuld erstatning.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:44

Karsten Lauritzen (V):

Tak, og tak til ministeren for besvarelsen. Vi bliver jo nok ikke enige om det her, for jeg tror, at Socialdemokratiet og Venstre ser meget forskelligt på den private ejendomsret, og jeg må ærligt indrømme, at det er meget beskæmmende at opleve ministeren her i dag. Andre gode socialdemokrater står vagt om grundlæggende rettigheder i vores samfund, grundlovsfæstede rettigheder, men der må man forstå, at den regering, vi har fået nu, ikke ligner tidligere socialdemokratiske regeringer, for gang på gang griber man ind. Staten presses foran borgerne, folk med privat initiativ skal begrænses i deres frihed – det så vi med aflivningen af mink, hvor et helt erhverv blev nedlagt. Nu ser vi det så med boligministerens frembuldren, at private, der har investeret i en privat udlejningsejendom med de vilkår, der gælder, nu med loven i hånden – måske i strid med grundloven, måske inden for grundlovens regler – delvis skal nationaliseres. Det er jo det, der ligger i forslaget. Jeg synes, at hele tankegangen, der ligger bag, er beskæmmende.

Men i forhold til ministerens svar vil jeg spørge – og det kan så være mit spørgsmål til ministeren: Hvis der var fuld kompensation, og hvis det er så godt, at man bliver kompenseret for flytteudgifter og alt mulig andet, hvorfor kan man så ikke bare lave frivillige aftaler? Det støtter vi i Venstre. Hvorfor skal vi så tvinge det igennem, som det ligger her i forslaget? Og det er jo – for at sige det ligeud – nærmest mafiametoder.

Altså, det første forslag, man kommer med er, at man kan indgå frivillige aftaler. Hvis det så ikke kan lade sig gøre, kan man tvinge det igennem. Jeg synes ikke, det er klædeligt for nogen som helst regering, og det er heller ikke klædeligt for ministeren. Det er desværre ikke overraskende, for Socialdemokratiets og regeringens syn på grundlæggende rettigheder i vores samfund bliver presset, og det viser den her sag desværre med al tydelighed.

Men mit spørgsmål til ministeren er: Hvis der er fuld kompensation, hvordan kan det så være, at man skal tvinge og ikke bruge frivillighed?

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:46

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen vores udgangspunkt er sådan set også, at det skal ske med frivillighed de fleste steder; det er det, som vi lægger op til i vores udspil. Men vi tror altså, at der vil være nogle steder, hvor det vil være nødvendigt for at sikre, at vi kan få en blandet beboersammensætning i alle dele af vores storbyer, at man så de steder fra kommunalbestyrelsens side i sidste ende har mulighed for også at tvinge udlejere til at stille en lille del af deres lejligheder i store ejendomme til rådighed for folk, der i øvrigt opfører sig ordentligt. Det er jo ikke, som Venstre ofte påstår, en kriminel udlænding, der kommer foran i køen; det er jo faktisk folk, der ikke har lavet kriminalitet.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:47

Karsten Lauritzen (V):

Altså, igen må jeg erklære mig sådan rystet over ministerens laden stå til i forhold til grundlæggende rettigheder, og jeg håber, at alle folk, der er beskæftiget i det private eller ejer noget privat, lægger meget mærke til, hvordan ministeren i den her sag – og regeringen i det hele taget – behandler grundlæggende ting.

Mit spørgsmål til ministeren er igen: Hvis det her var så fantastisk godt, hvorfor kunne man så ikke bare nøjes med det frivillige? Hvorfor skal truslen om tvang være der? Hvorfor skal der være den her mafialignende tilgang til boligområdet? Hvorfor er det regeringens boligpolitik? Hvorfor er det overhovedet nødvendigt?

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:47

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg har selv prøvet at stille § 20-spørgsmål, hvor man har fået stillet spørgsmålet og har fået svar på det, og så spørger man bare om det samme to-tre mere for at fylde tiden ud. Jeg kan sige det samme igen, nemlig at vores udgangspunkt er, at der bliver lavet frivillige aftaler. Men vi mener også – for at sikre, at det bliver gjort i tilstrækkeligt omfang – at det er nødvendigt i nogle enkelte tilfælde at presse nogle udlejere til at stille boliger til rådighed for kommunens anvisning.

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Så er det hr. Jan E. Jørgensen som medspørger. Værsgo.

Kl. 16:48

Jan E. Jørgensen (V):

Tak. Det er interessant at høre svarene – eksempelvis at man kalder det for store ejendomme. Altså, det er 20 lejligheder, vi taler om – det er to opgange. Det er to opgange, det er nr. 17 og nr. 19. Det er ikke en stor ejendom.

Så forstår jeg egentlig heller ikke, hvorfor ministeren i tv begynder at tale om fuld erstatning, hvis der ikke er ekspropriation. Altså, fuld erstatning og ekspropriation hænger uløseligt sammen. Og så hører vi også her i svaret: at hvis domstolene når frem til, at der er tale om ekspropriation. Men har ministeren ikke lige stået og sagt, at der ikke var ekspropriation? Altså, hvad er op, og hvad

er ned? Er det ekspropriation, eller er det ikke ekspropriation? For hvis det er ekspropriation, skal man have fuld erstatning – og så kan ministerens svar i fjernsynet give lidt mening, for så skal man selvfølgelig erstattes.

Kl. 16:51

Så er det, der er blevet spurgt: Hvad får man så i erstatning? Og det er jeg ikke sikker på at jeg helt kunne fange i ministerens oplæsning af det lange svar, men det vil jeg gerne høre lidt nærmere til.

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:49

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):
Jamen størrelse er jo altid relativt. Hvis det var 20 af de lejligheder, som spørgerens tidligere partiformand flyttede ind i, så ville det alligevel være en ejendom på 3.500 etagemeter – og det er da trods alt en halvstor ejendom, vil jeg mene. Så det er nok lidt, hvordan man gør det op.

I forhold til den juridiske del af det, er det klart, at der er tale om – nu skal jeg lige have fat i det, jeg er jo ikke jurist som spørgeren – erstatningsfri regulering. Der er ikke tale om ekspropriation – det er det, som er Justitsministeriets vurdering, og det er det, som jeg holder mig til.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:50

Jan E. Jørgensen (V):

Nej, men jura er jo ikke nødvendigvis voldsomt svært. Altså, erstatningsfri regulering betyder, at det er en regering, som er fri for at betale erstatning, altså hvor man ikke får nogen erstatning. Så svære er det jo ikke. Så når ministeren taler om fuld erstatning, betyder det altså ingen erstatning, for erstatningsfri regulering betyder, at man ikke får nogen erstatning. Kan vi blive enige om det?

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren.

Kl. 16:50

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):
Det kan vi ikke blive enige om, for man bliver jo kompenseret for de udgifter, som der er, hvis man har tomgang, og hvis der er noget, der er ødelagt ved ind- og udflytning osv., sådan som det også foregår i den almene boligsektor.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Hr. Karsten Lauritzen som spørger.

Kl. 16:51

Karsten Lauritzen (V):

Nu er det vel så mit sidste spørgsmål her, og jeg må sige, at vi jo ikke er blevet meget klogere. Men jeg kan oplyse ministeren om, at når juristerne går meget op i, at noget er en kompensation og ikke er en erstatning, så er det, fordi en kompensation typisk er væsentligt mindre end erstatning. Altså, jeg kan jo nok ikke med det her spørgsmål få ministeren til at ændre sin politik om at ville nationalisere en del af den private bygningsmasse, men jeg vil bare sige, at vi jo noterer os, at det er regeringens og ministerens holdning. Vi synes i Venstre, at den er ærgerlig.

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:51

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):
Jamen det, at bygningsmassen er underlagt regulering, har været fuldstændig almindelig praksis, siden det første gang blev indført under Erik Eriksens regering efter krigen. Så det har Venstre jo lidt kendskab til, og den politik har Venstre udøvet lige siden. Vores boliger er underlagt lejeregulering og en masse regler om, hvem der må bo der, hvornår og hvordan, og det er det her selvfølgelig en forlængelse af. Og hvis man var så meget principielt imod regulering af vores private udlejningsboliger, synes jeg da, det er mærkeligt, at man ikke har gjort noget ved det alle de år, hvor man har siddet i regering.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak til ministeren.

Det næste spørgsmål er også til indenrigs- og boligministeren, og det er fra hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:52

Spm. nr. S 1191
22) Til indenrigs- og boligministeren af:

Karsten Lauritzen (V):
Anerkender ministeren, at hvis man har købt en ejendom og ejer den, så burde det også være op til ejeren at bestemme, hvem der har brugsret til den, og hvem et værelse i den pågældende ejendom skal udlejes til?

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:52

Karsten Lauritzen (V):
Spørgsmålet lyder: Anerkender ministeren, at hvis man har købt en ejendom og ejer den, så burde det også være op til ejeren at bestemme, hvem der har brugsret til den, og hvem et værelse i den pågældende ejendom skal udlejes til?

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:52

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):
Det korte svar er, at vi skal respektere den grundlovssikrede ejendomsret, og at vi kun skal foretage et indgreb, når det er i overensstemmelse med grundloven. I forbindelse med dette forslag vil der ofte være tale om selskaber og fonde, som driver udlejningsvirksomhed i stor skala. De driver deres forretning med det primære mål at udleje alle lejemål. Det, vi foreslår, er, at de i yderste tilfælde skal acceptere, at kommunerne anviser lejere, som skal betale den husleje, som kræves, og for hvilke kommunen i øvrigt garanterer for eventuelle tomgangstax og fraflytningsudgifter. Det er ikke et ukendt fænomen i lejelovgivningen, at udlejeren ikke selv vælger, hvem en lejlighed skal udlejes til.

Jeg kan nævne lejelovens regler om bytte, som giver lejerne ret til at bytte sin bolig med en anden lejers bolig. Som jeg forstår tilbagemeldingerne fra ejendomsbranchen, er branchen villig til at yde et bidrag til opfyldelsen af målet om blandede boligområder. Med forslaget får de mulighed for at aftale deres bidrag sammen med kommunen.

Kl. 16:53

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:56

Karsten Lauritzen (V):

Ja, tak til ministeren for svaret, som jo var et svar, men ikke et svar på det, som der blev spurgt om. For jeg spurgte, om ministeren anerkender, at hvis man har købt en ejendom, så burde det også være op til ejeren at bestemme. Så henviser ministeren til, at det er det ikke i dag; at det er der nogle undtagelser for. Ministeren var så ikke helt ærlig, for der gælder nogle ret firkantede regler for, hvornår man må bytte; 3 år tror jeg at man skal have boet der – og sådan noget. Det er noget sværere, end man lige kunne forstå eller få indtryk af, da ministeren svarede.

Men det er jo det helt grundlæggende: Du har købt noget. Og det er jo i princippet ligegyldigt, om man tilhører et stort selskab eller en lille familieejendom; du har købt noget i tillid til, at der er nogle regler, der gælder. Er det så i orden, at staten – den store stygge socialdemokratiske stat; statsmagten – kommer med kompensation uden erstatning og bare lægger beslag på en del af ens bygningsmasse? Er det fair? Er det rimeligt? Det er spørgsmålet.

Altså, anerkender ministeren, at hvis man har købt en ejendom og ejer den, så burde det være op til ejeren at bestemme? Der må jeg så forstå, at svaret fra ministeren på det spørgsmål er: Nej, det mener regeringen ikke er fair og rimeligt. Er det rigtigt forstået?

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 16:54

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen det er underligt, at spørgeren kan have været minister i så lang tid og styret statens mest indgribende apparat, hvis den stat, som spørgeren styrede, var så modbydelig og ond og socialdemokratisk, som det nu bliver udlagt. Så det må have været lidt ambivalent, i hvert fald i den periode. Hvis man ejer en ejendom, bestemmer man i hovedreglen selvfølgelig selv, hvem man udlejer den til. Men der er en række reguleringsmæssige bestemmelser omkring det at leje boliger ud. Det har der været lige siden efterkrigstiden, og det er der stadig. Det er der i de fleste vestlige lande, altså der er der reguleringer af, hvor meget du må tage, hvornår du skal leje ud, hvem må du leje ud til, hvornår du må lade den stå tom, osv. Og det er det her en forlængelse af.

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:55

Karsten Lauritzen (V):

Tak for svaret, minister. Da jeg var minister, gik jeg meget op i ikke at udvide den magt, som staten har med sit magtmonopol – opkrævning af skat er noget af det mest indgribende, man kan lave – men at varetage borgernes interesser. Og der kan jeg så forstå på ministeren, at borgerne, altså folk, der ejer en privat ejendom, er man ikke optaget af. De skal bare stille sig til rådighed, og så kan de få lidt kompensation – ikke erstatning, men kompensation – og så kommer staten bare buldrende.

Og jeg vil gerne spørge igen, minister: Mener ministeren virkelig, at det er rimeligt, når man køber en ejendom og man vil leje den ud, at hvis den har en vis størrelse, så kommer staten og skal bestemme, hvem der skal bo til leje? Er det rimeligt?

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Altså, hvis spørgeren gik ind til sit ministerjob med den opgave at afskaffe staten, så er det jo ikke gået voldsomt godt. Men man er selvfølgelig heller ikke forpligtet ud over sine evner. Så vidt jeg ved, bliver der stadig opkrævet skat indimellem i det her land. Men grundlæggende set er der en regulering af vores udlejningsboliger. Det har der altid været; det er der fortsat. Jeg har ikke hørt, at Venstre er interesseret i at afskaffe den regulering, for det fungerer jo meget godt, ligesom det gør i de fleste andre vestlige lande. Og jeg tror også, at man tager fejl, hvis man kun ser borgerne som dem, der ejer ejendommene; jeg tror sådan set også, at dem, der bor i ejendommene og har brug for at få boliger, er borgere lige så vel som dem, der ejer ejendommene.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Spørgeren.

Kl. 16:56

Karsten Lauritzen (V):

Venstre vil gerne have, at flere borgere ejer deres egen bolig. Der er en særlig glæde ved at komme i en situation, hvor man kan eje sin egen bolig, hvis man ønsker det. Men det opnår man jo ikke ved at nationalisere en større del af boligmassen, tværtimod. Og det er kedeligt, at det er regeringens politik, og man kan blive bekymret for, hvad man ellers vil kaste sig over. Hvorfor skulle vi ikke i forhold til folk, der ejer en bil, regulere, at man skal samle passagerer op for at mindske CO₂-udledningen? Altså, man kan forestille sig alle mulige mærkelige ting, hvis man følger den tankegang. Og derfor vil jeg gerne spørge ministeren en sidste gang, om ministeren ikke synes, at det er rimeligt, når man køber ejendom og har købt og betalt for den, at så bestemmer man også selv, hvem man skal leje den ud til – ikke hvad lejen skal være, men hvem man skal leje den ud til.

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren.

Kl. 16:57

Indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg kan i hvert fald konstatere, at spørgeren har en livlig fantasi i forhold til at forestille sig, hvad der kunne foregå af andre ting. Lige nu diskuterer vi huslejereguleringen, som jo så, siden Venstre indførte den i sin tid, har været en fast del af det her lands lovgivning, som Venstre også har administreret i lange perioder. Og der er det sådan, at man ikke kan bestemme, hvem der flytter ind. Man kan ikke bestemme det, i forhold til hvis der er en, der vælger f.eks. at bytte. Man kan ikke bestemme, om man vil lade sin lejlighed stå tom, for så kommer kommunen og anviser en lejer. Og nu siger vi så, at der i enkelte tilfælde også kan være situationer, hvor kommunen kan anvise folk til en lille del af boligerne i de allerstørste ejendomme.

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere spørgsmål til ministeren i denne omgang. Tak til spørgeren. Kan jeg få hr. Karsten Lauritzen til at soignere pladsen? (*Fru Signe Munk* (SF): Den klarer jeg). Glimrende, og den tid vil ikke blive taget fra din taletid.

Det næste spørgsmål er til miljøministeren. Det er stillet af fru Signe Munk fra SF.

Kl. 17:00

Kl. 16:58

Spm. nr. S 1179

23) Til miljøministeren af:

Signe Munk (SF):

Hvordan forholder ministeren sig til, at Miljøstyrelsen vil ophæve et påbud over for virksomheden FMC Cheminova om at have afværgeforanstaltning ved på Cheminova-grunden, og vil ministeren herunder give sin vurdering af, om det er hensigtsmæssigt for miljøet og skatteyderne?

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet stilles på baggrund af artiklen »Regionen til Miljøstyrelsen: Fasthold påbud om at rense op på Cheminova-grunden« fra folketbladetlemvig.dk den 17. marts.

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren for at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:58

Signe Munk (SF):

Tak. Jeg læser spørgsmålet op:

Hvordan forholder ministeren sig til, at Miljøstyrelsen vil ophæve et påbud over for virksomheden FMC Cheminova om at have afværgeforanstaltning på fabriksgrunden, og vil ministeren herunder give sin vurdering af, om det er hensigtsmæssigt for miljøet og skatteyderne?

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til spørgeren. Ministeren, værsgo.

Kl. 16:58

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Tak for spørgsmålet. I første omgang vil jeg glæde mig over, at vi i fællesskab har vedtaget en historisk aftale på finansloven om oprydning af en række af de store jordforureninger, som Cheminova også er en del af, og som jeg ved, at spørgeren også har været meget aktiv omkring.

Miljø- og Fødevarerudvalget er tidligere blevet orienteret om de påbud, der gennem tiden er givet til Cheminova. Den 7. oktober 2019 blev udvalget orienteret om, at Miljøstyrelsen havde konkluderet, at det *ikke* er en juridisk mulighed at opretholde et påbud givet for meget lang tid siden. Det har betydning for den afværge, som er vigtig, og som siden 1980'erne har været i gang på Cheminova. Indtil videre har virksomheden tilkendegivet, at de ønsker at fortsætte denne afværgeindsats, men den kommer fremover til at ske på frivillig basis.

Princippet om, at forurenere betaler, er et godt og fornuftigt princip, som også er afspejlet i vores lovgivning i dag, men det er jo ikke det samme i forhold til de gamle jordforureninger, hvor der ikke fandtes den lovgivning, som vi har i dag. Vi må erkende, at i 1950'erne var det desværre accepteret og juridisk lovligt at grave tingene ned, så de var ude af syne, og de problemer overgår i dag til den offentlige indsats. Tak.

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Signe Munk (SF):

På Harboøre Tange er der tre generationsforureninger, som miljøministeren også ved. Og jeg er rigtig glad for, at vi i fællesskab nu har fået afsat penge til at tage den første del af de generationsforureninger. Det, der bare er finten, er, at den regning jo er endt hos de danske skatteydere og ikke hos dem, der oprindeligt forurenede, nemlig Cheminova.

Jeg tror også, at miljøministeren er enig med mig i, at jo mere vi kan holde de forureninger i skak, desto bedre er det. For hvis der ophører med at være afværgeforanstaltninger ved forurening på fabriksgrunden, så er der en risiko for, at den flyder ud i den fjord, som hedder Limfjorden – hvor der er masser, der lever af fiskeri, og som bor op til den, deriblandt mig selv – og ud i Vesterhavet. Og der er en masse borgere, der stædigt har kæmpet for at råbe det her hus op for at få rensat op efter de her generationsforureninger; som stædigt har insisteret på, at politikerne også forlangte, at Cheminova og nu FMC tager ansvar for den forurening.

Det er derfor, at jeg undrer mig såre over, at miljøministeren nu er klar til at ophæve det påbud, altså det offentligretlige krav om, at der hele tiden skal foretages afværge, altså en begrænsning af udsivningen af forurening. Det, der jo bare er, er, at forsvinder det påbud, så vil det fungere under den offentlige miljøindsats under Danske Regioner, konkret under Region Midtjylland. Region Midtjylland har også givet et høringssvar til ophævelsen af påbuddet, og der skriver de jo klart og tydeligt, at det kan risikere at koste dem et tocifret millionbeløb at skulle overtage den opgave, såfremt FMC ikke længere vil stå for at afværge.

Så mener ministeren virkelig, at det her er efter princippet om, at det er forurenere, der betaler?

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til spørgeren. Ministeren, værsgo.

Kl. 17:02

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg deler til fulde den ros til alle dem, der har kæmpet for, at Folketinget her har skullet tage ansvar for de historiske jordforureninger, der har været rundt i Danmark, hvilket mange miljøforkæmpere har kæmpet for skulle ske. Det, vi taler om her, er jo ikke et spørgsmål om politik forstået som: Hvad synes SF eller hvad synes regeringen i forhold til det påbud, vi taler om her? Det er jo en verserende sag, hvor Miljøstyrelsen er myndighed, og hvor de har været inde at lave en juridisk vurdering af, hvad man kan og hvad man ikke kan inden for lovgivningen.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 17:03

Signe Munk (SF):

Men sagen er bare den, at jura jo også er politik, og derfor har jeg taget den her sag op med miljøministeren, altså fordi hun er den ansvarlige minister for at holde de her forureninger i skak. Det er sådan, at Region Midtjylland jo også har lavet en ekstern juridisk vurdering, hvor de netop påpeger, at der faktisk er lovhjælp til at opretholde det her påbud, altså en »skal«-opgave for FMC med hensyn til at foretage afværgeforanstaltninger.

Så får det slet ikke miljøministeren til at genoverveje den her ophævelse af påbuddet?

Kl. 17:03 (Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren, værsgo.

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Som sagt kan jeg sagtens forstå, at man spørger ind til det. Og der, hvor vi står nu, har Miljøstyrelsen som myndighed, som jeg var inde på før, vurderet, at der ikke er hjemmel. Nu er de i gang med en revurdering i forhold til de vilkår, der gælder, og har bl.a. lavet den her grundige juridiske vurdering, hvor de vurderer, at der ikke er hjemmel til at fastholde de vilkår og dermed ikke hjemmel til at håndhæve vilkårene. Så det er jo den juridiske vurdering, der er i Miljøstyrelsen. De har så sendt et udkast til afgørelse, og det er bl.a. i høring nu hos Region Midtjylland, og dér er der her den 19. marts modtaget et høringssvar, bl.a. det, som spørgeren nævnte, og det er Miljøstyrelsen selvfølgelig ved at se nærmere på.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:04

Signe Munk (SF):

Er ministeren som den ansvarlige minister for Miljøstyrelsen slet ikke bekymret for, at det bliver en frivillig afværgeordning, der kommer til at være? Altså, så har vi jo ikke en offentligretlig sikkerhed for, at der bliver foretaget afværgeforanstaltninger. Giver det slet ikke miljøministeren, når man – og det ved jeg jo man gør – kerer sig om forureningsspørgsmålet, lyst til at sige, at det faktisk skal undersøges nærmere, f.eks. ved at sætte en professor i miljøret til at vurdere det?

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 17:05

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Først og fremmest vil jeg gerne understrege, at det *er* bekymrende, at vi også har de historiske jordforureninger rundt i hele Danmark. Det er bl.a. også derfor, at vi har lavet den aftale sammen med SF, hvor vi nu går i gang med oprensningen. Og så har vi jo det med at afværge, som har været i gang siden 1980'erne, men hvor Miljøstyrelsen har lavet en juridisk vurdering. Og derfor er det ikke op til politik; så ville det jo kræve, at man skulle lovgive med tilbagevirkende kraft, altså hvis man skulle ændre på det vilkår.

Så det er jo det, der er udfordringen: at vi står med nogle forureninger, som går mange årtier tilbage, og hvor der har været den juridiske vurdering, men hvor der så nu bliver kigget nærmere på det, også på det høringssvar og den juridiske vurdering, som Region Midtjylland har lavet.

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak til ministeren. Og tak til spørgeren.
Hermed er spørgetiden afsluttet.

Kl. 17:05

Spm. nr. S 1182

24) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V):

Hvad er ministerens holdning til, at museerne stadig ikke indgår i regeringens genåbningsplan, selv om Statens Serum Institut kalder museer for en lavrisikozone?

Spm. nr. S 1184

25) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V):

Hvilke overvejelser gør ministeren sig om bibliotekernes snarlige genåbning i anledning af en ny undersøgelse, som viser, at den største smitterisiko er i den nære omgangskreds?
(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) Forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til uddannelses- og forskningsministeren:

Hvad har ministeren – siden behandlingen af forslag til folketingsbeslutning B 138 i samlingen 2019-20 om udarbejdelse af en opdateret udgave af magtudredningen – aktivt foretaget sig for at igangsætte en opdatering af magtudredningen for således at leve op til de ønsker, Folketingets partier under debatten gav udtryk for, samt sine egne intentioner om løbende at drøfte vores demokrati og blive klogere på »vores mediebillende og vores sociale medier og den demokratiske samtale«?

Af Morten Messerschmidt (DF), Eva Kjer Hansen (V), Peter Seier Christensen (NB) og Henrik Dahl (LA).

(Anmeldelse 27.01.2021. Fremme 02.02.2021).

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Jeg gør opmærksom på at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 6. april 2021.

Jeg giver ordet til ordføreren for forespørgerne, hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 17:06

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. I juni sidste år havde Folketinget en uddybende og grundig debat om behovet for en opdateret udgave af magtudredningen. Det var en behandling af et beslutningsforslag – og velkommen til ministeren, vi *er* gået i gang – der kaldtes B 138, og som var fremsat på initiativ af undertegnede, men som fandt opbakning fra snart sagt alle partier her i Folketingssalen. Vi nåede så ikke andenbehandlingen, og sådan er det jo nogle gange. Men jeg tror alligevel, vi alle sammen havde en bred forventning om og forståelse af, at på trods af at vi ikke formelt havde pålagt regeringen at handle for at få opdateret magtudredningen med alt det, der er sket i samfundet de seneste knap 20 år, så ville regeringen nok alligevel forstå et vink med en vognstang og tage initiativet.

Det er så ikke sket, og derfor har vi valgt i dag at indkalde til en forespørgselsdebat egentlig ikke nødvendigvis for at gentage alle de gode argumenter, som de fleste ordførere for knap et år siden var enige om, men for så at gøre det nødvendige for åbenbart at få regeringen til at handle, nemlig at pålægge den et mandat.

Derfor skal jeg på vegne af Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance fremsætte følgende forslag til vedtagelse – er det forkert?

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Det er først under forhandlingen, man begynder at fremsætte de her forslag til vedtagelse. (*Morten Messerschmidt* (DF): Nå, jeg har tidligere gjort det på den her måde. Det må man ikke?) Det er i hvert fald ikke nu.

Kl. 17:08

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen i givet fald bliver det jo, med formandens tilladelse vil jeg bruge et engelsk udtryk, en cliffhanger, to be continued. (*Tredje næstformand* (Rasmus Helveg Petersen): Det kan jeg ikke tillade).

Nå, men der er jo ingen grund til at bruge mange yderligere argumenter om noget, vi har diskuteret en gang. Vi mangler jo bare regeringen, som ikke gør det, Folketinget beder den om. Men jeg kommer tilbage.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren for forespørgerne.

Nu giver vi ordet til uddannelses- og forskningsministeren. Men vi skal lige bede hr. Morten Messerschmidt om eventuelt at forestå lidt talerstolshygge her. (*Morten Messerschmidt* (DF): Det ville være endnu en undskyldning for ikke at gøre, hvad Folketinget beder om, at man har fået corona her, så det skal vi jo helst ikke risikere. Jeg er dog lige blevet testet). Glimrende, og mange tak.

Så er det uddannelses- og forskningsministeren. Værsgo.

Kl. 17:08

Besvarelse

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for ordet og anledningen til endnu en gang at tage en debat om en mulig opdatering af magtudredningen. Det er jo et forskningsprojekt, som oprindeligt blev sat i gang på foranledning af Folketinget og havde til formål at analysere det danske folkestyres situation ved overgangen til det 21. århundrede – et storstilet og vigtigt projekt, som jeg tænker at rigtig meget af vores offentlige samtale og rigtig meget af vores demokratiske arbejde har kunnet trække på.

En opdatering af det vigtige arbejde har tidligere været fremsat som ønske i beslutningsforslag B 138 i samlingen 2019-20, som det også fremgår af spørgsmålet. Forslagsstillerne ønskede med beslutningsforslag B 138, at regeringen skulle nedsætte et bredt udvalg af eksperter fra universiteter, virksomheder, fagbevægelse, foreningsliv m.v. for at udarbejde en opdateret udgave af magtudredningen med særligt fokus på det politiske liv, medierne og foreningslivet. Forslagsstillerne ønskede endvidere, at regeringen skulle generhverve domænet www.magtudredning.dk, så man her løbende kunne dokumentere processen vedrørende en opdatering af magtudredningen.

Som jeg også sagde i forbindelse med førstebehandlingen af beslutningsforslaget, vil jeg her sige – selv om ordføreren for forespørgerne siger, at vi ikke nødvendigvis skal gentage alle de gode argumenter – at regeringen havde og fortsat har sympati for ønsket om en opdatering af det her arbejde. Det er vigtigt at holde øje med magten, og det er vigtigt at have et vågent øje på, hvordan vores folkestyre udvikler sig. Vi har et stærkt demokrati i Danmark, men så meget desto mere grund er der til at værne om det og løbende holde udvig med, om der er farer, vi skal styre uden om. Folkestyrets vilkår ændrer sig løbende med samfundsudviklingen. Jeg er ikke i tvivl om, at der er nogle af os, der deltager i den offentlige demokratiske samtale, som mærker en påvirkning fra den digitale udvikling, de sociale mediers indtog og et forandret medie billede

Det er selvfølgelig fornuftigt forskningsmæssigt at have det her grundlag for debatten om folkestyrets tilstand og ikke mindst om, hvordan vi kan styrke og få flere med i det demokratiske fællesskab. Heldigvis er der også rigtig mange dygtige forskere på de danske universiteter, der beskæftiger sig med netop de emner, og det er en vigtig forskningsmæssig indsats, de yder. Jeg mener oprigtigt, at der under den her hat er utrolig mange interessante og vigtige emner at tage fat i.

Personligt mener jeg f.eks., at det er rigtig vigtigt, at vi også som politikere interesserer os for den mistillid til både politikere og systemet, der vokser frem mange steder. Og det er også vigtigt at belyse udviklingen og baggrunden for den her mistillid i en forskningsmæssig og måske også international sammenhæng. Ulighed i demokratisk deltagelse er helt centralt at have med i de her perspektiver. Faldende medlemstal i partierne og betydningen af de sociale medier for den demokratiske samtale er andre eksempler. Polariseringsen i samfundet kunne også nævnes som et meget vigtigt emne.

Såfremt der er interesse for mere forskning i folkestyrets tilstand og den folkelige deltagelse – og det har jeg en fornemmelse af at der er, også selv om ordføreren for forespørgerne ikke fik mulighed for at læse den fælles vedtagelsestekst op endnu – mener jeg, at vi må se på finansieringen, i forbindelse med at vi jo i forvejen har tradition for bredt blandt Folketingets partier at se på den samlede forskningsprioritering i forskningsreserven i efteråret.

Kl. 17:13

Samtidig vil jeg også understrege i forhold til det oprindelige forslag, at der er en afvejning af, hvordan det så bedst muligt organiseres. Her tror jeg, at et tungtvejende argument for faktisk at gøre det her med et armslængdeprincip – altså at prøve at gøre det med armslængde til det politiske og på en måde, hvor det er uafhængigt af diverse interesser – er, at der er for stærke politiske interesser. Jeg tror, at det vil give et større og mere objektivt forskningsmæssigt grundlag end det, der er foreslået som den oprindelige organisering.

Men det er jo to forskellige veje hen til under alle omstændigheder at få mere viden om vores demokrati, vores folkestyre, folks adgang til at deltage i den offentlige samtale, vores alle sammens indflydelse på vores hverdag og det liv, vi lever. Jeg synes, det er en vigtig og konstruktiv diskussion at have, og jeg synes, det er vigtigt, at vi løbende bliver klogere. Derfor vil jeg også godt kvittere for, at det er blevet bragt til torvs. Jeg synes, vi havde en god og konstruktiv debat under førstebehandlingen af beslutningsforslag B 138.

Der har efterfølgende været lagt op til, at det skulle i udvalgsbehandling. Det har vi selvfølgelig afventet, og det har vi gjort, samtidig med at der selvfølgelig har været lagt rigtig mange kræfter i at håndtere covid-19-pandemien. Jeg kan forstå, at beslutningsforslaget aldrig blev færdigbehandlet, og derfor er det nu formelt bortfaldet. Jeg har samtidig noteret mig, at vi efterfølgende har haft en forhandling om forskningsreserven, hvor ønsket her ikke blev bragt op. Det skal ikke ændre på det faktum, at vi fortsat, fornemmer jeg, har en bred politisk interesse i at få mere viden og få en opdatering af magtudredningen, og det diskuterer vi selvfølgelig gerne fra regeringens side. Tak for ordet.

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til uddannelses- og forskningsministeren. Der er nu adgang til én kort bemærkning fra hver ordfører, og vi starter med hr. Karsten Lauritzen. Værsgo.

Kl. 17:15

Karsten Lauritzen (V):

Tak til ministeren for ordene – de positive og konstruktive ord om beslutningsforslaget, som jo er Dansk Folkepartis oprindelige beslutningsforslag. Jeg bliver bare nødt til at sige til ministeren, at det

faktisk var min opfattelse, at bolden lå hos ministeren, og det er jo fair nok, at ministeren så spiller den tilbage til Folketinget. Men jeg havde fået den klare opfattelse, at det var ministeren, der skulle tage initiativ til et møde. Det har ministeren ikke gjort, og der må man jo finde ud af hvorfor.

Nu venter vi jo alle sammen i spænding på vedtagelsen, men det, jeg er optaget af, er, at når der ligger en vedtagelse, hvor forhåbentlig et flertal i Folketinget er enige om noget, kan vi så regne med, at ministeren rykker hurtigt? Jeg mener faktisk – det vender jeg tilbage til i min ordførertale på Venstres vegne – at der er behov for at få kortlagt, hvordan magten har ændret sig siden den sidste magtudredning. Så det er spørgsmålet til ministeren.

Kl. 17:16

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 17:16

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Jamen jeg vil godt bekræfte, at vi fra regeringens side er oprigtigt interesseret i mere viden her, og at der er meget, der har ændret sig, siden den oprindelige magtudredning blev lavet. Og jeg mener, at vi ikke bare som politikere, men også samlet som et demokrati har en interesse i løbende at få viden om og blik for de ændringer, der sker derude.

Lige i øjeblikket har vi en meget stor diskussion omkring, hvad det koster at træde ind i den offentlige samtale, og om folk, der bliver svinet til efterfølgende osv. – hvad er der egentlig af adgang også for almindelige mennesker til faktisk at være en del af den offentlige samtale, når rigtig meget af den er henlagt til sociale medier? Hvad er der af adgang til faktisk at få indflydelse på sin egen hverdag? Jeg mener, at det er uhyre vigtige spørgsmål at få opdateret viden omkring.

Så hermed vil jeg godt gentage, hvad jeg sagde i min tale, nemlig at det vil vi rigtig gerne være med til at diskutere, og jeg synes, det er oplagt at diskutere det grundigt, frem til at vi ser på det her i efterrets forskningsreserve.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak til ministeren. Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 17:17

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg bemærker, at ministeren erklærer sig enig i, at vi havde den her drøftelse i juni 2020, og at hun så undrer sig over, at ingen bragte det op ved udmøntningen af forskningsreserven, der fandt sted efterfølgende. Men der vil jeg så returnere den undren og sige, at eftersom ministeren jo var til stede i Folketingssalen i juni og konstaterede, at samtlige partier ud over hendes eget ytrede opbakning til beslutningsforslaget, hvorfor i alverden var det så ikke regeringen selv, der tog det op, således at det kunne være en del af forskningsreserven, hvis det var det, man ønskede? Det havde vi jo ikke taget stilling til fra vores side dengang, altså hvor pengene skulle komme fra. Men hvorfor gjorde regeringen ikke bare det, så vi ikke havde nødig at ulejligge hinanden med at stå her knap et år efter og igen bekræfte hinanden i, hvad vi gerne vil?

Kl. 17:18

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 17:18

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Regeringen har forståelse for, at det her er et vigtigt stykke arbejde. Jeg vil så også godt sige, at vi herfra og til evigheden kan diskutere, hvem der burde have gjort hvad. Jeg oplever, at vi havde en dialog og en proces, hvor jeg faktisk forsøgte at række hånden ud, og hvor der så på en eller anden måde måske også er gået corona i meget af det. Og det synes jeg er en fair ting, men det ændrer ikke på, at der jo altid er en prioritering, og der er der også i en forskningsreserve. Regeringen prioriterede f.eks. at øremærke utrolig mange penge til den grønne forskning i efterrets forskningsreserve. Det er ikke det samme, som at vi ikke også ønsker ny viden i forhold til det her, og det vil sige, at hvis det er det, der også er en bred enighed om at der er brug for nu, jamen så lad os da tale om det, men lad os se det i en sammenhæng, så vi også har økonomien på plads. For det her er også et projekt, der kan skaleres op og ned, afhængigt af hvor store armbevægelser vi vil have, og hvor mange penge vi vil prioritere til det, og det skal selvfølgelig ses i en sammenhæng.

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere ordførere, der har bedt om en kort bemærkning i den her omgang, så vi går nu over til forhandlingen efter de almindelige regler, også for korte bemærkninger. Den første, vi beder komme herop, er ordføreren for forespørgerne, hr. Morten Messerschmidt, som jeg ved har et lille stykke papir med til os, som vi glæder os meget til at få læst op.

Værsgo.

Kl. 17:19

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Hvis der er noget, jeg sætter pris på, er det redelighed og en forretningsorden, der bliver overholdt til akkurat, og at jeg således her denne eftermiddag skal få indskærpet forretningsordens § 24, er en fornøjelse. Det er en fornøjelse at blive røget, og derfor glæder jeg mig over på den baggrund på dette tidspunkt i forhandlingen at kunne fremføre følgende forslag til vedtagelse på vegne af Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer, at der blev udtrykt et ønske fra Folketingets partier om en opdateret magtudredning under debatten af beslutningsforslaget B 138 4. juni sidste år. På den baggrund skal der udarbejdes en ny magtudredning, og Folketinget pålægger ministeren i forbindelse med drøftelser om forskningsreserven at indkalde Folketingets partier til drøftelse af kommissorium og finansiering for det pågældende arbejde og med henblik på igangsættelse heraf inden kalenderårets udgang.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 99).

Tak, formand.

Kl. 17:21

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak for det. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Kasper Sand Kjær fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:21

(Ordfører)

Kasper Sand Kjær (S):

Tak. Tak for ordet. Jeg havde simpelt hen ikke forventet, at hr. Morten Messerschmidt ville holde så kort en ordførertale, men sådan kan man jo blive overrasket her en onsdag eftermiddag.

Det her er jo en forespørgselsdebat, som følger op på det beslutningsforslag, vi behandlede i foråret, og det er ligesom blevet slået fast, og jeg synes også, det er naturligt, at vi står sammen i så bred en kreds af partier om en fælles vedtagelsestekst om at sætte noget i gang, som vi er enige om.

Jeg synes måske alligevel også, det er vigtigt, selv om det er anden gang, vi har debatten, bare at sætte et par ord på, hvorfor det så er vigtigt, at vi sætter det arbejde i gang. Der er jo sket enormt meget, siden arbejdet med den sidste magtudredning blev færdiggjort i 2003 – vi har haft hele digitaliseringen og de sociale mediers indtog, så det nu både er blevet en fast del af mange menneskers hverdag, men jo også af det politiske arbejde, den demokratiske samtale og demokratiet som helhed. Det har grundlæggende forandret vilkårene for den politiske dialog, og det synes jeg bør give anledning til en del refleksion, også herinde hos os.

Flere mennesker har fået et talerør, som er offentligt. Det rummer et stort potentiale, men det rummer samtidig også nogle udfordringer. Debatten, tonen er blevet hård, fronterne bliver trukket skarpt op, og jeg synes ofte, jeg oplever, at debatten på de digitale platforme har en tendens til at drive os længere fra hinanden end egentlig at gøre os klogere og mere nysgerrige på hinandens synspunkter. Og jeg tror også, at den hårde tone faktisk afholder mange danskere fra at deltage i debatten, selv om de egentlig nu har en adgang, man ikke havde, dengang magtudredningen udkom i 2003.

Digitaliseringen giver mulighed for, at vi har adgang til nyheder fra hele verden. Nyhedskanalerne sender i alle døgnets timer – vi har en nyhedskanal i Danmark, der sender 24 timer i døgnet – og det rummer jo et enormt stort potentiale for bedre oplysning og et bedre grundlag for den demokratiske samtale, men det har jo også forandret de grundvilkår, der gælder for mediernes dækning af politik – der skal produceres flere nyheder, det skal gøres hurtigere, og samtidig er vores traditionelle medier i stigende grad i konkurrence med nye medietyper og bliver udfordret af techgiganternes forretningsmodeller, og en voksende del af befolkningen har nu sociale medier som deres primære nyhedskilde, og det betyder jo også, at man nogle gange måske bliver ledt ind på nogle nyheder, uden man nødvendigvis lige får stillet spørgsmål ved, hvad det er for en kilde, man læser.

Så på den ene side er der jo sket en stor udvikling, som skaber nye, demokratiske muligheder, men der er altså også i højere grad en tendens til, at den politiske samtale og den demokratiske samtale i dag finder sted i ekkokamre på de sociale medier. Vi har jo i virkeligheden set de allerværste konsekvenser, som det kan have, i USA med stormen på Kongressen, hvor de ekstreme holdninger, der blev dyrket i lukkede virtuelle fællesskaber – konspirationsteorier om, hvordan verden hænger sammen – ledte til et fysisk angreb på demokratiet.

Hvis vi kigger ud i verden, er demokratiet i hele den vestlige verden jo udfordret. Overalt i verden er demokratiet og demokratier under pres, og bare for 10 og 20 år siden var det jo det modsatte billede, hvor vi så demokratiet blomstre frem flere steder i verden, og flere og flere lande overgik til at blive demokratier, men nu går det den modsatte vej. Jeg tilhører jo den generation, som blev født, samme år som Berlinmuren faldt, og vi er jo vokset op med en forståelse af, at demokratiet nu ville være den eneste styreform, der vandt frem, og det har jo bare vist sig her 30 år senere ikke at være rigtigt.

I Danmark ser vi en stigende ulighed, med hensyn til hvem det er, der deltager i demokratiet, og selv om vi jo stadig væk har en rekordhøj valgdeltagelse, øges uligheden sådan set lige nu valg for valg. Der bliver større forskel på kontanthjælpsmodtagerens og akademikerens valgdeltagelse, der bliver større forskel på unge og gamles valgdeltagelse, og vi ser jo også i stigende grad en forskel på, hvem det er, der deltager i foreningsarbejdet og engagerer sig i de folkelige organisationer – partiernes medlemstal er faldende.

Så der er masser af gode grunde til at forholde sig til demokratiets tilstand og magtens fordeling, for der er sket rigtig meget siden 2003. Skal vi så vælge den samme model, som man gjorde, da den forrige magtudredning blev lavet? Arbejdet løb jo fra 1994 til 2003, det var relativt dyrt, og det tog lang tid, så er det lige den rigtige måde at gøre det på igen? Jeg føler mig sådan set ikke overbevist om, at vi bare skal gentage det. For det første har vi jo kun forskningsmidlerne én gang, så skal vi bruge så mange penge? Det synes jeg er et legitimt spørgsmål. Hvordan sikrer vi, at der er en armslængde i uddelingen af det, hvis det skal være igennem forskningsreserven? Så der kan stilles mange spørgsmål til den konkrete konstruktion, men det må vi jo afklare i de forhandlinger, der skal være, og det er noget, som vi jo nu står et helt enigt Folketing og forpligter hinanden på at tage op i forbindelse med forhandlingerne om forskningsreserven.

Det glæder vi os rigtig meget til i Socialdemokratiet, og jeg skulle hilse fra Enhedslisten og sige, at de også glæder sig til det. Tak for ordet.

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Karsten Lauritzen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 17:27

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Mange tak, formand. En ny magtudredning var en god idé, da Dansk Folkeparti kom med beslutningsforslaget for snart et år siden, og det er ikke blevet en mindre god idé. Det er tydeligt – og det tror jeg også det i stigende grad er for helt almindelige danskere – at magten har flyttet sig, og det kan man mene om hvad man vil, men rigtig meget magt i den her regering er centreret omkring Prins Jørgens Gård. Hvis man ikke lige ved, hvad der ligger på adressen, så er det Statsministeriet, og vi har en statsminister, som under coronakrisen har valgt at tage en meget central og stram styring i stedet for at lægge beslutninger ud til myndigheder og kommuner og regioner, men altså samlet magten i Statsministeriet. Det er jo en statsministers privilegie at tilrettelægge, hvordan regeringen arbejder, hvor meget frihed ministeren skal have, hvor meget man vil bestemme som statsminister. Det er ministerens privilegie. Men omvendt er det vigtigt, at vi som Folketing er klar over, og at befolkningen er klar over, hvor magten er centreret henne, hvor det er beslutningerne træffes. Så det ønske, Dansk Folkeparti har, og som Venstre har delt hele vejen igennem, er ikke blevet mindre aktuelt.

Noget af det, jeg på Venstres vegne sagde, sidste gang vi diskuterede magtudredning her i Folketingssalen, var, at magten desværre har flyttet sig fra det her rum og ind i lukkede rum i ministerierne. Det er ikke noget, der kun gør sig gældende for den her regering, det er generelt, at flere og flere beslutninger bliver truffet i fortrolighed i lukkede rum i stedet for i offentligheden, og det tror jeg er svært at lave om på, hvis ikke man har et grundlag for at konstatere, at der er noget, der er usundt i vores folkestyre, og derfor har vi brug for en ny magtudredning, der skal kigge på, hvordan magten har flyttet sig, siden vi sidst havde en magtudredning.

Jeg er i øvrigt helt enig med både ministeren og også den socialdemokratiske ordfører om sociale mediers magt. Der kan man hive

statsministeren frem igen, for statsministeren har en instagramprofil med, jeg tror, når vi får en valgkamp, 500.000 følgere, vil jeg gætte på, og det er jo en kæmpe magt at have som statsminister. Nu er det jo ikke så magtfuldt at lægge billeder op af mad, men det kan hurtigt blive flyttet over til noget politik. Der er også andre politikere, der har facebookprofiler med rigtig mange følgere eller instagramprofiler med rigtig mange følgere, men hvilken rolle spiller den frie presse? Skal man stille op og lave interviews? Der er jo nogle ting, der ændrer sig helt grundlæggende i vores folkestyre, hvor magten flytter sig, og det skal man som borger være meget opmærksom på, men det skal vi som folkevalgte være endnu mere opmærksomme på.

Forudsætningen for at få en debat om det på et oplyst grundlag er, at man har en magtudredning, og derfor er jeg også helt enig i, at vi skal have en ny magtudredning, og den skal foreligge noget hurtigere end den tidligere, for det tog lidt mange år. Derfor ærgrer det mig, at ministeren og regeringen ikke er kommet i gang, og at vi nu skal – for at sige det ligeud – spille tiden her med at gentage vores synspunkter. Så jeg har bare en opfordring til ministeren om, da der nu er en vedtagelse, og den er vi så alle sammen enige om, så at få indkaldt til et møde, få sat gang i drøftelserne.

Det med finansieringen er fair nok, men når man fordeler forskningsreserven, er der ret mange penge at gøre godt med, det er 100 mio. kr., og det forestiller jeg mig ikke det her koster, for det er et noget mindre beløb. Så jeg er ikke så bekymret for finansieringen, men jeg tror, der er behov for, at vi kommer i gang med at få snakket om, hvad der så skal undersøges, og hvordan det skal gøres. Det vil jeg bare anbefale vi får sat gang i her, inden vi går på sommerferie, og måske får en enighed om det, og jeg tror ikke, det er så svært.

Så vi er glade for det, ministeren siger, og det, ministeren sagde sidste gang, men vi er lidt kede af, at der ikke er sket noget, men håber så, at vi kan tilgive ministeren for det tab, hvis der sker noget fremadrettet, og det kan vi, for vi i Venstre er optaget af – ligesom jeg kan forstå Dansk Folkeparti og forhåbentlig alle Folketingets partier er – at få lavet en ny magtudredning og få afdækket, hvor magten er flyttet hen, så vi på et oplyst og sagligt grundlag kan diskutere nogle af de ændringer, det skaber af vores folkestyre og af vores demokrati. Og noget af det, som har kæmpe stor værdi, særlig i en krisetid som den, vi har været igennem, skal vi have en ærlig samtale med hinanden om, og det skal vi have forskere og eksperter til at give os grundlaget for.

Derfor bakker vi i Venstre fuldt og helt op om det forslag til vedtagelse, som hr. Morten Messerschmidt har præsenteret, og jeg vil godt rose Dansk Folkeparti for at holde øje med den her sag. Det skal være ordene.

Kl. 17:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen kommentarer, så vi går videre. Det er fru Astrid Carøe, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:32

(Ordfører)

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Hvem er det, der har magten i dagens Danmark? Er det politikerne, er det en bestemt gruppe borgere, eller er det måske i virkeligheden medierne, eller folkene bag de store sociale medieplatforme, der styrer dagsordenen? Og er det overhovedet relevant for os at vide?

De spørgsmål stillede jeg for 1 år siden, da vi havde debatten om beslutningsforslaget – det har også været omtalt mange gange i dag – og det spørgsmål stiller jeg mig stadig væk. Og jeg svarer, at det synes jeg bestemt er relevant for os at vide. Og derfor er jeg faktisk glad for, at Dansk Folkeparti tager debatten op igen i år, når nu der

ikke var nogen partier, der tog initiativ til at få magtudredningen til at være en del af forskningsreserven sidste år.

Jeg tror egentlig, jeg er enig med Dansk Folkepartis ordfører i, at der ikke er nogen grund til at stå og gentage de samme argumenter igen og igen. Jeg tror bare, at en enkelt ting, som ikke kan understreges nok, er det her med, hvordan sociale medier påvirker vores demokrati – hvad flere også har nævnt – i forhold til hvordan sociale medier både kan samle os og skabe store politiske bevægelser, men også kan splitte os og polarisere os i en grad, som jeg synes kan være skræmmende.

Jeg synes også, at det er enormt skræmmende, at vi kan se, at der er nogle mennesker – det har vi set bare inden for de seneste par uger – der er stået frem og sagt, at de overvejende går ud af den offentlige debat, fordi tonen er for hård på de sociale medier. Og det er da også et stort problem for vores demokrati og for, hvordan magten er fordelt i Danmark. Så der er ingen tvivl om, at sociale medier har betydning for, hvem der har magt. Og derfor synes jeg også, at det er et meget godt argument for, hvorfor vi skal have en ny magtudredning, ud over at vores samfund selvfølgelig har ændret sig på rigtig mange andre parametre også siden 2003.

Jeg tror egentlig ikke, der er så meget andet at sige, end at vi også er rigtig glade for den fælles vedtagelsestekst, vi alle sammen har kunnet bakke op om, og at jeg glæder mig til at drøfte, præcis hvad det er, vi skal have undersøgt i den nye magtudredning, og jeg håber, at det her med sociale medier bliver en stor del af det. Og så må vi jo se, hvor omfattende det skal være.

Så er jeg i øvrigt også helt enig med Venstres ordfører i, at det ikke skal vare 6 år, eller hvor længe det nu var det gjorde sidst.

Tak.

Kl. 17:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og der er heller ikke nogen korte bemærkninger her, så vi går videre. Og det er til hr. Kristian Hegaard. Værsgo.

Kl. 17:35

(Ordfører)

Kristian Hegaard (RV):

Tak for ordet. I 1994 påbegyndte man arbejdet med den seneste magtudredning. Folketinget nedsatte et særligt udvalg med det munderede navn, og jeg citerer: »Udvalget vedrørende en analyse af demokrati og magt i Danmark«. I foråret 1997, kun næsten 3 år efter, afgav udvalget en beretning, der udgjorde startskuddet til igangsættelsen af en dansk magtudredning.

Arbejdet skulle strække sig over 5-7 år og ledes af en uafhængig forskningsledelse. Af beretningen fremgik, at følgende skulle være genstand for arbejdet: folkestyrets funktion i bred forstand, herunder organisationers, bevægelses og økonomiske magtstrukturers indflydelse i samfundet samt internationaliseringens konsekvenser for genomsigtighed og synlighed af beslutninger, indflydelse og magt i samfundslivet. Ja, det er til at få julelys i øjnene af for en jurist som mig.

Fokusområderne var derudover, at bl.a. emner som Folketinget og partierne, den offentlige sektor under forandring, organisationer, erhvervsliv og eliterne, politiske beslutningsprocesser, meningsdannelse og medierne i den politiske proces og mange andre emner. Man må bare slå fast, at meget vand er løbet i åen siden 2004. For det er ganske vist, at samfundet udvikler sig hele tiden.

Dengang kendte ingen til Facebook, Instagram, Twitter eller Snapchat, og nu er det det første, mange unge åbner, når de står op om morgenen. Der skal sendes en besked på Messenger eller svares på en Snapchat, man ikke fik svaret på aftenen før. Spillet Snake er erstattet med hundredevis af apps på smartphonen. Der er et forandret medie billede, hvor TV2 News sender 24-7, hele døgnet

rundt. Breaking kommer med det samme, det nye forældes meget hurtigt.

Medier dækker indimellem politiske forhandlinger, som var det en fodboldkamp. Der er en analyse, der er en optakt, overvejelser om resultatet, udpegning af vindere og tabere – på trods af at de i modsætning til fodboldkamp ikke har set den egentlige kamp. Der sendes tweets i stedet for pressemeddelelser, og i 2004, da magtudredningen kom, var det en helt ny ting, at statsministeren havde fået en såkaldt spindoktor. Nu har alle ministre det, og nogle ministre har flere end en, og i ministerierne bliver der oprettet særlige politiske udviklingsenheder. Og hvad betyder det egentlig for demokratiet og for forholdet mellem regering og Folketing? Der er også opstået centrale regeringsudvalg som Økonomiudvalget og Koordinationsudvalget, og hvilken betydning har *det* for den politiske proces? Vi oplever større polarisering, større skel, og hvad betyder det egentlig for den offentlige debat? Hvordan er tilliden til politikerne? Og så det meget teoretiske spørgsmål: Er der sket en magtforskydning fra dengang til i dag – både imellem Folketing og regering, men også imellem andre aktører?

Dengang syntes nogle, at erhvervslivet havde for meget magt. Andre syntes, de faglige organisationer bestemte for meget, og der vil garanteret i dag være nogle mønstre, der ligner.

Rollen som parlamentariker har også udviklet sig. Som nyvalgt vil jeg ikke kloges mig nærmere på det, men bruger vi tiden rigtigt? Føler befolkningen, at der er nem adgang til os? Og hvordan bruger vi de politiske redskaber, og bruger vi dem rigtigt? Det er mange spørgsmål, man kunne stille i en opdatering af magtudredningen. Det kan vi blive klogere af, det kan vi blive bedre af. Det skader aldrig, og måske kan vi endda lære noget af hinanden. Arbejdet skal naturligvis finde sted med fuld armslængde med en uafhængig forskningsledelse og -gruppe og med metodefrihed.

For folkestyret er under konstant forandring. Som Winston Churchill sagde: Demokrati er ikke den bedste styreform, men det er den mindst ringe. Det er jeg nok ikke en til en enig med ham i, men mon ikke, vi altid kan blive bedre? Det at kigge os selv efter i sømmene kan kun være sundt, og mon ikke det skaber bedre løsninger for borgerne i sidste ende? Det ville ikke være så ringe endda.

Kl. 17:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ingen kommentarer. Så er det fru Katarina Ammitzbøl, Konservative Folkeparti.

Kl. 17:40

(Ordfører)

Katarina Ammitzbøl (KF):

Tak for at indkalde til den her vigtige debat. Det er jo som nævnt af andre ordførere en gentagelse fra sidste år, men der blev vi jo lidt enige om, at der var corona, og vi stod i en særlig situation, så det var måske ikke lige nu, vi skulle sætte en demokrati- og magtudredning i gang. Det er jo et omfattende arbejde, og der var måske ikke lige båndbredde til det med den kæmpe opgave, vi alle stod med.

Men demokratiske rettigheder er jo fundamentet for vores danske samfund og noget, som vi historisk har værnet om. I 1970'erne, og først og fremmest efter jordskredsvalget i 1973, var det en udbredt opfattelse, at det danske demokrati var i krise. Kriseoplevelsen blev klart udtalt af den konservative Erik Haunstrup Clemmensen under en debat i Folketinget i 1974:

Hvis dette Folketing fortsætter på samme måde, som vi har set det igennem størstedelen af den 1 års periode, der nu er gået til ende, er jeg blevet overbevist om, at folkestyret i dets nuværende form, simpelt hen ikke overlever udgangen af dette årti.

Tænk, hvis Clemmensen havde oplevet techgiganter, SoMe og MeToo. Hvad havde han mon ikke udtalt!

For nylig mødtes vi i Demokratikommisionen, som er etableret af Dansk Ungdoms Fællesråd. Det var en interessant debat med dagbladsredaktører, ngo'er og fagfolk, og fokus var techgiganterne.

Vi har jo netop her seneste set deres store indflydelse på den demokratiske udvikling. For vi udvikler os jo hele tiden, men den her debat er meget relevant: om techgiganternes ansvar for den demokratiske samtale, informationsbobler, misinformation, som kan spredes, den hårde tone, som også har været nævnt flere gange, fjernelsen af Trump og Facebooks nedlukning i Australien, altså i forhold til nyhedsformidling. Alle er eksempler på, at demokratiet påvirkes kraftigt af nye teknologiske udviklinger, og det kan ske meget hurtigt.

Der er selvfølgelig også meget godt at sige om den teknologiske udvikling. Den gør også, at rigtig mange har fået en stemme. Men demokratiet har jo også i Danmark ændret sig meget hurtigt her det seneste år. Det så vi jo med epidemiloven, altså hvordan vi lige pludselig blev enige om, at vi skulle ændre demokratiet fuldstændig. Vi havde jo en tvangslukning. Der var jo forsamlingsforbud, og mange fundamentale rettigheder blev pludselig fuldstændig frataget vores borgere i en tillid til, at vi alligevel forvalter demokratiet rigtigt.

Det er bestemt på sin plads nu, at vi ser på, hvordan en ny magtudredning skal foretages. Den skal måske ikke være lige så omfangsrig som de 439 sider og de omkring 50 bøger m.m., der er blevet produceret, og være noget, som kun sker hvert 20. år. Vi har måske netop behov for at tage et demokratiseringstjek meget oftere, fordi vi netop står i de situationer, hvor vi gør, og det er jo også over hele verden: For femte år i træk er demokratiet gået tilbage i hele verden.

I EU er de demokratiske rettigheder også under stærkt pres, som vi ser det i visse lande. Det er jo også derfor, at netop EU har sat et tiltag ind på, at man skal efterleve retsstatsprincippet for at få penge fra EU's kasse. Så det er nok vigtigt, at vi får taget et demokratiseringstjek meget hyppigere end hvert 20. år. Men det må vi jo drøfte i et andet forum og i et kommissorium.

Men vi støtter jo meget gerne det her forslag og har også tillid til, at vi sammen med regeringen – som også, kan jeg forstå, støtter teksten fra Dansk Folkeparti – nu tager det her op i fællesskab. Det er et fælles ansvar, så tak til DF for at rejse debatten igen.

Kl. 17:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er heller ingen kommentarer her. Nye Borgerlige kommer ikke, men jeg kan se, at hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance er her. Værsgo.

Kl. 17:44

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Jeg skal gøre det kort, også fordi jeg har været nødt til at bruge en del af min tid på et samråd, som jeg selv var medindkaldt af, og som nu lige netop er slut.

Men jeg vil sige tak for, at vi får den her debat og for, at vi kommer videre med magtudredningen. Og jeg er virkelig glad for, og det siger jeg helt oprigtigt, at regeringen også vil være med. For det er simpelt hen et vigtigt emne, hvor magten er blevet af i de 15 år, der er gået, siden magtudredningen oprindelig blev lavet.

Da magtudredningen blev lavet skulle man ikke bekymre sig om fremmede lande, der blandede sig i de politiske processer i Danmark eller andre lande, f.eks. Der var ikke noget, der hed sociale medier. Hele spørgsmålet om tredjelande, der bruger store kontingenter af indbyggere, som bor i f.eks. Danmark eller andre lande, var ikke noget, man skulle forholde sig til. Der er så mange ting, der har ændret sig, at det er helt naturligt.

Den eneste ting, jeg lige vil nævne, og jeg ved desværre ikke, om det har været nævnt, er jo, at jeg i hvert fald tit, i de år jeg har siddet i Folketinget, også har følt en eller anden form for afmagt. Og det er jo lidt mærkeligt, når grundloven siger, at det er os, der har magten. Derfor håber jeg sådan set på, at magtudredningen på en eller anden måde også kan blive en afmagtsudredning.

For det er jo lidt mærkeligt, at man som medlem af Folketinget ender med at føle afmagt så mange gange. Det gjorde jeg såmænd også, da vi sad i regering, og det er lidt skræmmende. Og jeg burde ikke sige det, når det bliver sendt ud over hele landet, at man kan føle den her afmagt, når man sidder i Folketinget eller i regering. Men vi skal jo også være ærlige, og derfor er det rigtig vigtigt også at se på den side af det. For når vi har en grundlov, der giver os magten, og man føler afmagt, så er det jo, fordi der er sket et eller andet, som det er rigtig, rigtig vigtigt at vi får afdækket. Så det her er en konstruktiv dag for folkestyret i Danmark. Det er jeg rigtig glad for, og med de ord siger jeg tak for ordet.

Kl. 17:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det uddannelses- og forskningsministeren.

Kl. 17:47

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for endnu en runde af rigtig gode og positive tilkendegivelser, men også mange forskellige perspektiver på, synes jeg, hvad magt er, og hvad det her arbejde kan gøre os klogere på.

Nu dristede ordføreren for Liberal Alliance sig til at indrømme en vis momentan følelse af afmagt som folkevalgt af og til. Nu runder jeg snart mit tiende år herinde, og jeg kan genkende momenter af den afmagt.

Hele dynamikken mellem embedsværk, regering og Folketing, og hvordan vi bruger vores udvalgsarbejde – alle de her diskussioner var også en del af vores første runde af diskussionerne. Men der er også perspektiverne ved den lidt bredere offentlige samtale, både hvad man som folkevalgt faktisk skal finde sig i, når man træder derud – og afholder det nogle fra overhovedet at deltage i vores demokrati sådan mere direkte og stille sig op og være på valg? – men også den lidt bredere samtale, hvor vi jo fra rigtig mange kanter i øjeblikket får beretninger om, hvad det egentlig koster. Det gælder både forskere, der deltager i den offentlige debat med deres viden og gør os alle sammen klogere og kvalificerer den debat, og som skal finde sig i at få endog meget alvorlige henvendelser efterfølgende direkte på deres person og deres familie.

Men det handler også om alle andre, der gerne vil deltage i den offentlige debat. Særlig har der været fokus på, hvad det koster for unge kvinder i forhold til unge mænd at deltage i den offentlige debat. Senest har vi i Finland set forskning, der viser, at den finske statsminister får et helt uhørt antal hadske beskeder.

Men der er jo også noget i forhold til den mere daglige trumme- rum, hvor vi siger: Debatten fortsætter på Facebook. Javel, men for hvem, og med hvilke omkostninger? Og jeg siger ikke, at det er sket på 20 år, for jeg tror, det er sket over mange flere år, men på mange måder er vi jo gået fra, at der var rigtig meget politisk debat i partier, i samlingshuse, i lokalsamfund, i frivillige organisationer og i foreninger. Vi har stadig et stærkt Foreningsdanmark, og vi har stadig et stærkt demokrati, men rigtig meget af det her er rykket.

Samtidig er vi gået fra at have medier, som måske også til en vis grad har bevæget sig fra at have god tid til den enkelte historie til nu at skulle levere meget hurtige nyheder, hvor man som folkevalgt også en gang imellem får en følelse af, at der er begrænsede muligheder for faktisk at behandle substansen helt ned i dybden med konsekvenser for den offentlige samtale. Og så er der hele perspektivet, at en stigende gruppe af mennesker føler sig marginaliseret og i et eller andet omfang føler sig uden indflydelse på eget liv og føler

sig langt væk fra der, hvor beslutningerne bliver truffet, uagtet om det så er i deres lokalsamfund, på deres arbejdsplads eller på den lidt højere klinge med demokratiet. Og så er der hele diskussionen om lokale demokratier over for Folketinget over for EU og andet.

Der er uanede perspektiver på den her debat, og derfor er det jo for det første glædeligt, at vi peger i en retning af i fællesskab at få snævret det ind, men også samtidig sætter to streger under, at det vil vi gerne. Det er jo faktisk en helt unik situation at have så stærkt et demokrati, at have trods alt så sober en offentlig debat, at have trods alt så saglige medier og fortsat at have så høj en valgdeltagelse – modsat mange af de andre lande, som vi normalt sammenligner os med.

Så jeg vil glæde mig over som en del af en folkevalgt regering med et samlet Folketing at stå med en beslutning om, at det vil vi faktisk gerne værne om ved at blive klogere på det. Tak for det til alle, der har været en del af diskussionen i dag, ikke mindst forslagsstilleren.

Kl. 17:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er en kort bemærkning. Hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 17:51

Henrik Dahl (LA):

Jeg har bedt om ordet for at sige tak for en god tale, men også fordi der faktisk er et emne, som jeg gerne vil have ført til protokols nu, hvor ting bliver ført til protokols, og det er spørgsmålet om radikaliseringspotentiale i alt det, der er sket de sidste 13-14 måneder. Det tror jeg vi skal tage meget alvorligt. Jeg synes også, at vi har kunnet høre noget, der måske lyder som radikaliseringspotentiale, ude på Slotspladsen nogle gange, når vi har behandlet sager her. Så jeg håber, at der også kan blive plads til at forholde sig til radikaliseringspotentiale i en dansk kontekst.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:52

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg oplever mere spørgerens bemærkning som netop det: en bemærkning og endnu et input til en vigtig diskussion. Som jeg hører spørgerens bemærkning, lægger det sig i virkeligheden i tråd med følelsen af marginalisering og følelsen af mistillid, som jo er det, der kan gry til radikaliseringspotentiale ud af. Jeg deler bekymringen i forhold til de store sammenstød, vi også har set i andre vestlige lande, og at vi har set snerten af det samme i Danmark. Og jeg vil bare godt tilkendegive her, også fra Folketingets talerstol, at det, spørgeren henviser til, deler jeg både analysen af og bekymringen for i en eller anden grad er blevet mere present at tale om i en dansk kontekst inden for det seneste år, end det var tidligere. Lad os da have det på blokken, også i den her sammenhæng.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Tak til ministeren. Hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti, vil gerne som ordfører for forespørgerne runde af.

Kl. 17:53

Kl. 17:58

(Ordfører for forespørgerne)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Godt, så er vi så langt. Så slår vi en streg over det, der er sket eller rettere ikke er sket de seneste 9 måneder, og så sætter vi os forhåbentlig snart sammen og får sat det her arbejde i gang.

Jeg synes, det har været begavede og reflekterede bemærkninger fra alle dem, der har taget ordet her i dag. Også tak til især hr. Henrik Dahl for sådan med tungen ud af halsen at komme ind i salen for at prioritere at være her. Det er meget prisværdigt. Og også tak for bemærkningen. For det er, som om der de seneste år er sket en forandring, også iblandt os og også i den politiske debat. Vi hylder til daglig det sammenhold, der er i det danske demokrati, men jeg tror også, at vi alle sammen eller i hvert fald de fleste af os kan fornemme, at det er, som om der er sket noget det seneste år, de seneste par år. Det er, som om der ikke længere er nogen bundgrænse for, hvad man kan sige, og hvad der kan spredes, bl.a. på de sociale medier. Bare de seneste 24 timer har jeg brugt en uforholdsmæssigt stor del af min tid på at skulle forklare, hvad et coronapas er, og hvad det ikke er. Og man sidder jo og tænker, hvem i alverden det er, der har en interesse i at så tvivl om forskellen mellem et coronapas og et vaccinepas for på den måde at få folk til at tro, at det ene er det andet og det andet ikke er det ene osv.

Al den slags er jo af væsentlig betydning for den folkelige opbakning til vores styreform, til vores demokrati. Ord betyder rent faktisk noget. Derfor er jeg glad for, at ja, jeg tror, nærmest alle Folketingets partier – for jeg fornemmer, at Enhedslistens fravær på forslaget til vedtagelse mere er et udtryk for, at man måske ikke lige kunne få fat i ordføreren, end det er et egentligt fravalg af at være med på forslaget til vedtagelse – i dag kan tilslutte sig det her forslag til vedtagelse. Det vidner trods alt om, at vi i fællesskab kan stå sammen om redeligheden og ordentligheden og på den måde også stå sammen om at styrke demokratiet, og det er meget væsentligt.

Ministeren har jo fuldstændig ret i, at åbner man for diskussionen om, hvad magt er, og hvor magten ligger, så er der rigtig mange temaer. Ministeren er selv inde på hele spørgsmålet om det internationale. Jeg oplever i hvert fald som en væsentlig forskel i dag, fra da jeg for 10 år siden for første gang sad i Folketinget, at det meget hyppigt ikke er ens kollegaer fra de andre partier, man i virkeligheden forhandler med, men et spørgsmål om internationale konventioner og deres fortolkning. Man sidder omkring et bord og siger: Vi vil egentlig alle sammen gerne herhen, men må vi? Det er mere og hyppigere et spørgsmål end: Kan vi, og hvordan?

Det er da en relevant sag at få afdækket, ligesom jeg er fuldstændig enig i SF's ordførers meget, synes jeg, kloge betragtninger om techgiganternes stadig voksende dominans. Hvor mange af os har ikke oplevet at lægge ting på Twitter eller Facebook eller YouTube, Instagram osv. og så lige skulle igennem en eller anden algoritme, et eller andet filter, hvor en amerikansk nørd – eller ikke nørd, det ved jeg ikke, måske er det slet ikke et menneske – skal sidde og afgøre, om vi må sige det, vi siger, og hvordan vi siger det. Det er nogle spændende og væsentlige dilemmaer, som vi er nødt til at blive klogere på. Jeg synes også i lyset af de bekymringer, som fru Katarina Ammitzbøll gør sig, i forhold til hvad der sker i andre lande, at det er opløftende, at vi i det danske Folketing således kan stå samlet om at sige, at vi godt kan finde ud af det, fordi vi vil finde ud af det. Vi vil ikke gå på kompromis, vi vil ikke acceptere, at det er et – undskyld, formand, det ved jeg simpelt hen ikke hvad hedder på dansk – race to the bottom. Beklager. Men vi vil ikke acceptere det. Vi vil gøre det bedre. Og jeg synes, at med den opløftende tone kan vi forhåbentlig snart få stemt det her forslag til vedtagelse igennem, og måske – med et lille håb – vil regeringen ovenikøbet agere, uden at vi formelt set har stemt det igennem, og måske tage initiativ allerede nu. Det ville være dejligt.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Nej, jeg ved heller ikke, hvad det hedder. Men jeg tror, at når det lige blev bemærket, at man ikke kunne finde det danske ord, så kan det godt gå igennem.

Hr. Kasper Sand Kjær. Værsgo.

Kl. 17:58

Kasper Sand Kjær (S):

Tak. Jeg tror måske, at »ræs mod bunden« er det, man leder efter.

Jeg synes bare, særlig med ordførerens sidste bemærkning om, hvor godt det er, at vi står sammen her i Folketinget om at kaste et kritisk blik eller undersøgende blik på folkestyret og vores demokrati, at det også lige skal føres med her og siges højt, at Enhedslisten også gerne vil være med i forslaget til vedtagelse og tilslutter sig. Det rummer jo bare, synes jeg i virkeligheden, noget enormt smukt. Og så bare en tak til ordføreren for at rejse debatten, så vi kommer videre med arbejdet.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:59

Morten Messerschmidt (DF):

Det glæder mig meget at høre. Og også tusind tak for det udtryk for samarbejde over midten, at Socialdemokratiets ordfører vil oversætte mit engelske udtryk til dansk. Hvor skal det her ikke ende? Man fristes næsten til at sige, the sky is the limit, men det tør jeg slet ikke.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet.

Hermed er forhandlingen sluttet.

Således opmuntret føler jeg trang til at sige, at afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse som nævnt først vil finde sted tirsdag den 6. april 2021.

Kl. 17:59

Meddelelser fra formanden**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Udvalget for Forretningsordenen har afgivet beretning om hastebehandling af regeringens lovforslag. Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Udvalget for Forretningsordenen har afgivet betænkning og indstilling om ændring af forretningsordenen for Folketinget. Betænkningen og indstillingen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på fredag den 26. marts 2021, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:00).